

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
НАУКОВО-ДОСЛІДНИЙ ІНСТИТУТ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

ЗАТВЕРДЖУЮ
Директор Інституту,
доктор юридичних наук, проф.,
член-кор. НАПрН України

_____ **Орлюк О.П.**
«__» грудня 2015р.

Ухвала Вченої ради
від 22 грудня 2015 р. (Протокол № 12)

ЗВІТ

про наукову діяльність
за 2015 рік

ЗВІТНДІ інтелектуальної власності НАПрН України
про наукову діяльність за 2015 рік

№	ЗМІСТ	Стор.
	ВСТУП	4
1.	Програма 6581040 «Дослідження, наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державними замовленнями у сфері законодавства і права»	15
1.1.	Фундаментальні наукові дослідження	15
1.2.	Виконання робіт за державним замовленням	98
2.	Наукові дослідження для державних та недержавних організацій за господарськими договорами	99
3.	Наукові експертні висновки для вищих та центральних органів державної влади (Президент України, КМУ, міністерства, інші центральні органи виконавчої влади, Конституційний Суд України, Верховний Суд України, вищі спеціалізовані суди, Генпрокуратура, СБУ, РНБО тощо)	107
4.	Наукові дослідження на замовлення регіонів	109
5.	Участь Інституту в законопроектній (нормотворчій) роботі	112
5.1.	Розробка законопроектів на замовлення органів державної влади	115
5.2.	Розробка законопроектів за власною ініціативою	116
5.3.	Участь у робочих групах по розробці законопроектів	116
5.4.	Науково-правова експертиза законопроектів	117
5.5.	Участь у розробці проектів інших нормативних актів	118
5.6.	Інше	118
6.	Перспективні напрямки наукових досліджень (тематика, виконавці, мета та зміст роботи, очікувані результати та можливі варіанти їх впровадження)	120
7.	Участь в організації та проведенні наукових заходів: конференцій, семінарів, “круглих столів” тощо	129
7.1.	Наукові заходи, що були організовані і проведені Інститутом	129
7.2.	Наукові заходи, в яких приймали участь науковці Інституту	133
8.	Характеристика видавничої діяльності	137
8.1.	Наукові праці, що були видані в Інституті (монографії, журнали, збірки статей, законодавства тощо)	137
8.2.	Наукові праці співробітників Інституту	138
9.	Міжнародне наукове співробітництво	149
10.	Координаційна та інформаційно-аналітична діяльність	150

11.	Стан та перспективи підготовки наукових кадрів:	155
11.1.	Аспірантура Інституту (бюджетна програма 6581040)	155
11.2.	Підготовка здобувачів в Інституті (окремо на платній і безоплатній основі)	157
11.3.	Підготовка дисертацій співробітниками Інституту	158
11.4.	Інші види підготовки наукових кадрів та підвищення кваліфікації	159
11.5.	Відзнаки	169
12.	Кадрове забезпечення	171
13.	Фінансове та матеріально-технічне забезпечення	173
14.	Пропозиції щодо удосконалення роботи Інституту	174
	ДОДАТКИ	177
	Форма № 1 – Результативні показники виконання бюджетної програми 6581040 за 2015 р.	178
	Форма № 2 – Впровадження у 2014 році результатів досліджень тем завершених у 2012, 2013, 2014, 2015 рр.	196
	Форма № 3 – Проведення наукових заходів організованих Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України (конференцій, семінарів, «круглих столів» тощо)	228

ВСТУП

Відповідно до Статуту Інститут є науковою установою, заснованою на державній формі власності та підпорядкованою Національній академії правових наук України.

Метою створення Інституту є сприяння соціально-економічному розвитку України, зростанню її науково-технічного і культурного потенціалу.

Основними напрямками наукової діяльності інституту є:

- проведення фундаментальних та прикладних наукових досліджень у сфері інтелектуальної власності;
- участь у розробленні концепцій, проектів законів та інших нормативно-правових актів з питань інтелектуальної власності;
- проведення науково-правових та судових експертиз з питань інтелектуальної власності.

Інститут є провідною науково-дослідною установою юридичного профілю в Україні, яка виконує замовлення органів державної влади стосовно розроблення засад наукової та правової політики у сфері інтелектуальної власності, здійснює фундаментальні та прикладні наукові дослідження щодо визначення та оцінки вартості інтелектуальної власності, стану правової охорони та захисту інтелектуальної власності, тенденцій та динаміки розвитку інтелектуальної власності, аналізує і узагальнює світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності.

Посилення інтеграційних процесів об'єктивно вимагає наближення законодавства України до європейських стандартів з метою підготовки законодавчої бази та створення реальних передумов для вступу до Європейського Союзу. Це підвищує актуальність досліджень методологічних засад гармонізації та уніфікації законодавства в цілому, а також основоположних інститутів цивільного права (правовий статус суб'єктів, договори, інтелектуальна власність).

Відповідно до Зведеного плану науково-дослідних робіт на 2015 рік, затвердженого Постановою Президії НАПрН України № 88/9 від 13 червня 2014 р., у звітному періоді наукові співробітники Інституту працювали над наступними темами:

«Фундаментальні дослідження, прикладні наукові та науково-технічні розробки, виконання робіт за державними цільовими програмами і державними замовленнями у сфері законодавства і права, підготовка наукових кадрів, фінансова підтримка наукової інфраструктури» (бюджетна програма 6581040).

- »Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку» (РК № 0110U006244);

- »Дослідження проблем економіки інтелектуальної власності та її правового забезпечення в умовах науково-технічного розвитку» (РК № 0110U006245);

- »Дослідження національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції глобалізації економіки та розробки механізму її правового забезпечення» (РК № 0111U10287);

- «Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті» (РК № 0111U10288);
- «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» (РК № 0112U007757);
- «Теоретичні та методичні засади визначення розміру збитків від неправомірного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності» (РК № 0112U007758);
- «Дослідження договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності» (РК № 0112U007756);
- «Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації» (РК № 0114U004953).

Результати проведених наукових досліджень знайшли своє відображення у **622** наукових працях загальним обсягом **471,9** друкованих аркушів. Підготовлено та опубліковано: **9** монографій, **1** брошуру, **2** науково-практичних видання, **3** збірника матеріалів конференції, **1** збірник наукових праць, **1** збірник, **1** науково-практичне видання, **2** підручники, **4** навчально-методичні матеріали, **2** навчальних посібника, **215** наукових статей і тез наукових доповідей на конференціях та семінарах, у т.ч. **24** публікацій в іноземних виданнях або іноземною мовою, **6** номерів журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*включений до науково-метричної бази даних Index Copernicus Database; наукове фахове видання з юридичних наук*), **4** аналітичні довідки. Підготовлено: висновки судової експертизи ОІВ – **37** (57,9 д.а.), висновки експертних досліджень ОІВ – **18** (19,7 д.а.), висновки науково-правової експертизи ОІВ – **5** (8,4 д.а.), висновки науково-правової експертизи законопроектів – **8** (5,8 д.а.). Також підготовлено **3** заключні звіти про науково-дослідну роботу.

Прийнято участь: у **125** науково-практичних заходах (конференціях, семінарах, круглих столах), зроблено **176** наукових доповідей з питань щодо ефективного функціонування системи створення, правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, використання та захисту прав інтелектуальної власності, нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів розпорядження та управління правами інтелектуальної власності, впливу економічної глобалізації на формування національної інноваційної системи, державної підтримки венчурного бізнесу тощо.

Крім того, у звітному періоді за господарськими договорами експертами Інституту проведено **35** експертних досліджень, на замовлення регіональних суб'єктів було виконано **13** експертних досліджень.

Головним завданням Інституту було проведення комплексних фундаментальних досліджень з метою одержання наукових знань у сфері інтелектуальної власності та впровадження їх у практику, сприяння державним органам у розбудові України як демократичної, правової, соціальної держави, що має відповідати цивілізованим вимогам європейського розвитку громадянського суспільства.

Виходячи з висновку, що структурні зміни в економіці обумовлюють необхідність більш глибокого обґрунтування шляхів розв'язання проблем у сфері інтелектуальної власності *Інститут започаткував* дослідження за пріоритетними напрямками щодо методологічних і економіко-правових закономірностей формування засад правового регулювання та управління процесами, які забезпечують ефективне функціонування системи створення, правової охорони, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності, а саме: нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів захисту авторського права в порядку позовного провадження в судах загальної юрисдикції, проблемам судочинства у справах наказного провадження, правового режиму службових об'єктів інтелектуальної власності, створених за кошти держави, питанням інтелектуальної власності як складової права біоетики в аспекті гармонізації; проблемам: розвитку правової та економічної теорії в сфері інтелектуальної власності щодо визначення збитків, завданих порушенням прав на об'єкти інтелектуальної власності, державної політики з організації формування національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції економічної глобалізації, нормативно-правового забезпечення розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права в окремих сферах суспільного життя в Україні та деяких зарубіжних країнах.

Основними напрямками діяльності Інституту у звітному періоді були:

1. Розробка:

1.1. Науково-методологічних та теоретичних підходів щодо формування та розвитку інфраструктури сфери інтелектуальної власності як важливої складової національної інноваційної системи, формування економіко-правових засад розвитку економіки інтелектуальної власності;

1.2. Зasad правового регулювання та управління процесами, які забезпечують ефективне функціонування системи створення, правової охорони, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності, нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів розпорядження та управління правами інтелектуальної власності, договірних відносин, у тому числі з іноземним елементом, у сфері наукової та науково-технічної діяльності за національним законодавством України;

1.3. Рекомендацій та пропозицій щодо удосконалення законодавства України та правозастосовної практики у сфері захисту прав інтелектуальної власності з врахуванням загальноновизнаних міжнародних та європейських підходів та стандартів, зокрема з питань:

- правозастосовної практики та механізмів захисту авторського права і суміжних прав в умовах інформаційного середовища в Україні та деяких зарубіжних країнах;

- реалізації механізмів захисту суб'єктивних авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі, із застосуванням юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту, включаючи:

захисту прав інтелектуальної власності у судовому порядку;

- визначення юрисдикції судових органів щодо розгляду спорів, пов'язаних з порушенням або оспорюванням суб'єктивних авторського права і суміжних прав;
- аналізу правозастосовної практики щодо застосування механізмів захисту порушених, оспорених авторських і суміжних прав;
- формування національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позицій економічної глобалізації;
 - національної політики у сфері гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації;
 - реалізації державної політики, спрямованої на ефективну комерціалізацію об'єктів інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації на засадах пріоритету інтересів суспільства, охорону та захист прав інтелектуальної власності;
 - визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти авторського і суміжного права, пов'язаних з:
 - комп'ютерними програмними та використанням піратських дисків;
 - літературними, науковими, аудіовізуальними творами, фонограмами;
 - контрафактною продукцією, що містить об'єкт авторського і суміжного права;
 - судово-експертних та спеціальних досліджень у справах про порушення прав інтелектуальної власності;
 - правових відносин у сфері інтелектуальної власності в контексті залучення інтелектуальних ресурсів у ринкове середовище;
 - нормативно-правового забезпечення розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права в окремих сферах суспільного життя в Україні.

2. Дослідження:

2.1 Проблем охорони та захисту авторських та суміжних прав в контексті правозастосування та правореалізації (у судовому порядку, із застосуванням юрисдикційних та неюрисдикційних форм), нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права;

2.2 Проблем реалізації цивільно-правових способів захисту авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі в умовах сучасного технологічного розвитку;

2.3 Економіко-правових засад розвитку економіки інтелектуальної власності, правових і економічних відносин в аспекті інфраструктури сфери інтелектуальної власності, сучасного стану науково-технологічної діяльності та застосування венчурного та іншого фінансування в Україні, закордонного досвіду створення та функціонування інфраструктури сфери інтелектуальної власності;

2.4 Норм національного законодавства України у частині здійснення трансферу технологій з метою суттєвого удосконалення правового регулювання цього процесу;

2.5 Проблем розвитку теорії економічної глобалізації та її впливу на побудову національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції формування механізму національних інноваційних систем;

2.6 Теоретичних передумов визначення збитків, спричинених внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності;

2.7 Концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти інтелектуальної власності з використанням методів дисконтування;

2.8 Нормативно-правового забезпечення договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності в Україні з урахуванням тенденцій розвитку міжнародних стандартів у цій сфері.

Виходячи з цього виникла потреба проведення *порівняльно-правового* наукового аналізу нормативно-правових актів, а саме: норм чинного законодавства України з питань цивільно-правової, адміністративно-правової, кримінально-правової охорони та захисту авторського права і суміжних прав, положень законодавства України, що регулюють правовідносини щодо службових творів; вітчизняного та міжнародного досвіду функціонування суб'єктів інноваційної діяльності з позицій включення їх до інноваційного процесу та трансферу технологій, концептуальних засад правового забезпечення інноваційної інфраструктури України, що заснована на національній інтелектуальній власності, шляхів комерціалізації результатів інтелектуальної та творчої діяльності; правозастосовної практики та механізмів охорони та захисту авторського права і суміжних прав в Україні та розвинутих країнах світу, правових проблем визначення збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності; правового та економічного аспекту управління патентно-ліцензійною роботою у медичній та фармацевтичній сферах з позиції пріоритету інтересів суспільства, економіко-правових засад правового забезпечення інноваційної діяльності в сфері інтелектуальної власності в галузі медицини та фармації, договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності в Україні, економічно розвинутих країнах з урахуванням тенденцій розвитку міжнародних стандартів у цій сфері.

В умовах реформування вітчизняного законодавства *результати проведених Інститутом досліджень* економіко-правових проблем у сфері інтелектуальної власності *можуть бути використані* в законопроектній діяльності, подальших науково-дослідних роботах з метою розробки нових методичних підходів до усунення прогалин та суперечностей, існуючих у національному законодавстві про інтелектуальну власність, в процесі формування та проведення національної політики у галузі охорони й захисту прав інтелектуальної власності; у процесі формування та проведення національної інноваційної політики та політики розвитку інтелектуального капіталу в умовах глобалізації економіки, а також для вдосконалення оціночної діяльності щодо об'єктів інтелектуальної власності тощо.

Науково-теоретичні розробки Інституту з проблем права та економіки інтелектуальної власності були предметом громадських обговорень під час проведення науково-практичних конференцій, «круглих столів», семінарів, інших

наукових дискусій, а також використовувалися для підготовки наукових статей, доповідей, повідомлень тощо.

3. Результати досліджень застосовувалися при:

- **підготовці зауважень та пропозицій** до проектів нормативно-правових актів щодо удосконалення наукового, методичного та інформаційно-аналітичного забезпечення нормотворчої діяльності вищих органів державної влади, а саме:

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» (від 29.07.2015 р.) *(зауваження і пропозиції до законопроекту надіслані до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, лист від 01.10.2015 р. № 372);*

- проекту Закону України «Про внесення змін та доповнень до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності»

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності», розробленого з метою узгодження положень чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з директивами та регламентами Ради ЄС, імплементація відповідних положень Угоди про асоціацію, включаючи запровадження інституційних та організаційних змін задля належного виконання положень цієї Угоди в частині правової охорони промислових зразків і торговельних марок. *(зазначені зауваження та пропозиції направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 28 жовтня 2015 р. та опрацьовувалися у складі спільної робочої групи);*

- проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження)» *(направлено до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя, лист від 03.11.2015 № 402).* Пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом ВРУ з питань правової політики та правосуддя у законотворчій діяльності (вих. № 04-29/15-6037 від 16.11.2015р.) ;

- проекту Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» *(направлено до Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя, лист від 03.11.2015 № 401/1, та Комітету ВРУ з питань науки і освіти від 03.11.2015 № 401);*

- проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу Кабінетом Міністрів України на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу», підготовлено Робочою групою з питань інтелектуальної власності на доступу до лікарських засобів В Інституті *(направлено Першому заступнику міністра охорони здоров'я Павленку О.С., лист від 15.12.2015 р. № 452);*

– проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)» (направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (вих. № 426 від 27.11.2015) та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (вих. № 451 від 15.12.2015));

– проекту Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності» (направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, лист від 10.11.2015 № 414);

– проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності» (направлено до Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя, лист від 03.11.2015 № 403/1, та Комітету ВРУ з питань науки і освіти від 03.11.2015 № 403) Пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом ВРУ з питань правової політики та правосуддя у законотворчій діяльності (вих. № 04-29/15-6038 від 16.11.2015р.);

– на запит Національної академії правових наук України підготовлено експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.), (лист від 30 січня 2015 року № 36);

– на запит Національної академії правових наук України підготовлено висновок експертизи щодо проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) (лист від 22.01.2015 р. № 78);

– на запит Національної академії правових наук України підготовлено висновок експертизи щодо проекту Закону України «Про внесення доповнень до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо свободи панорами)» (реєстр. № 1677 від 29.12. 2014 р.). (лист від 22.01.2015 р. № 78);

– підготовлено короткий правовий аналіз відповідності пропозиції Уряду щодо позбавлення державних національних академій наук статусу головного розпорядника бюджетних коштів та значення бюджетної резолюції (щодо правових аспектів змісту проекту Постанови Верховної ради України «Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік» у частині фінансування академічної науки) (направлено Голові підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Іщейкіну К.Є., лист від 22.05.2015р. № 201);

– підготовлено науковий висновок щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (щодо можливості застосування статей 526, 625, 1058 ЦК України та положень Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» до спірних правовідносин, зокрема стягнення з банку, в судовому порядку, коштів за

депозитними вкладками у період дії тимчасової адміністрації, а згодом і ліквідації банку) від 30.03.2015р. (лист від 01.04.2015р.);

– пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» з урахуванням змін, що відбулися протягом останніх 5-ти років у міжнародних нормативно-правових актах у цій сфері, які передано Міністерству аграрної політики та продовольства України (враховано у проекті закону, переданому на розгляд Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин);

– пропозиції щодо приведення Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції 2006 року у відповідність з нормами Акту Конвенції UPOV у редакції 1991 р. та Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин Європейського Співтовариства. (Передано Міністерству аграрної політики та продовольства);

– здійснено опрацювання проекту Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав», розробленого Державною службою інтелектуальної власності України (зауваження і пропозиції до законопроекту надіслані по електронній пошті Департаменту розвитку інновацій і інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України, лист від 02.10.2015р. № 373);

– здійснено опрацювання проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав», розробленого Державною службою інтелектуальної власності України (зауваження і пропозиції до законопроекту надіслані по електронній пошті Департаменту розвитку інновацій і інтелектуальної власності Міністерства економічного розвитку і торгівлі України);

– проведено правовий аналіз та надано висновок на проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо діяльності організацій колективного управління)» (реєстр. № 2943 від 21.05.2015 р.) (висновок направлено Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти (лист від 01.09.2015 р. № 322));

– на запит Міністерства юстиції України (лист № 117/19.4-28-15 від 03.09.2015р.) надано правову позицію стосовно процедури приведення знаків для товарів і послуг у відповідність до Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» (лист № 333 від 07.09.2015р.);

– на запит Національної академії правових наук України (лист № 853 від 28.08.2015р.) надано пропозиції щодо забезпечення правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, створених у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Крім того, надано проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних наук», а також Пояснювальну записку та Порівняльну таблицю (лист № 340 від 11.09.2015р.).

– опрацьовано проект Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав» (реєстр. № 2265а від 03.07.2015 р.), внесений народним депутатом України Є.Ю. Рибчинським. При наданні зауважень і пропозицій враховувалися норми Директиви Європейського Парламенту і Ради від 26.02.2014 року по колективному управлінню авторськими та суміжними правами та мультитериторіальному ліцензуванню музичних творів, використовуваних он-лайн в Інтернеті. Висновок направлено Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України (*лист від 02.10.2015 р. № 375*).

– надано зауваження на проект Закону України «Про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні» на 18 арк. та направлено до Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, *лист від 16.12.2015 № 454*);

– зауваження до проекту Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», який підготовлено Міністерством освіти і науки України, на 12 арк. (*зауваження направлено до Міністерства освіти і науки, лист № 455/1 від 17.12.2015*) тощо.

4. Підготовці:

• **аналітичних та пояснювальних записок** для центральних органів державної влади та науковим установам:

для Міністерства охорони здоров'я щодо реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації;

для Міністерства охорони здоров'я щодо економічних аспектів впливу патентування на ціну лікарських засобів та доступу до способів лікування;

для Міністерства економічного розвитку і торгівлі України щодо напрямів реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації;

для Державної служби інтелектуальної власності щодо напрямів реформування патентного законодавства в сфері охорони здоров'я;

• **аналітично-інформаційних матеріалів** з питань, спрямованих на запровадження ефективних механізмів формування ринку інтелектуальної власності,

• **навчально-методичних матеріалів:**

- курс лекцій «Управління правами інтелектуальної власності» для магістрів спеціальності «Інтелектуальна власність» Київського університету права НАН України (*виконавець Кашинцева О.Ю., к.ю.н., доц.*),

- при викладанні лекційних курсів і проведенні практичних занять для студентів магістратури ДФН юридичного факультету Київського національного університету імені Тараса Шевченка (протягом навчального року) з наступних дисциплін: «Інтелектуальна власність та інноваційна діяльність», «Вступ до інтелектуальної власності», «Методологія наукових досліджень у сфері інтелектуальної власності», «Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності», «Організація роботи патентного повіреного» тощо (*виконавці Орлюк О.П., д.ю.н., проф.; Мироненко Н.М., д.ю.н., проф.; Петренко С.А., к.ю.н.; Дорошенко О.Ф., к.ю.н.*);

- курс лекцій «Міжнародно-правове регулювання інтелектуальної власності» для магістерської програми «Інтелектуальна власність» кафедри інтелектуальної власності юридичного факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка (виконавець *Кашинцева О.Ю., к.ю.н., доц.*).

• **методичних вказівок до вивчення навчальних дисциплін:**

- Падучак Б.М. Інтелектуальна власність і інноваційна діяльність : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

- Падучак Б.М. Правове регулювання інноваційної діяльності : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

- Падучак Б.М. Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

- Падучак Б.М. Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

5. При здійсненні викладацької діяльності:

- в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (юридичний факультет),

- в Інституті журналістики Київського національного університету імені Тараса Шевченка,

- в Інституті інтелектуальної власності Національного університету «Одеська національна юридична академія» в м. Києві,

- в Київському університеті права НАН України,

- в Академії муніципального управління,

- у Національному технічному університеті України «Київський політехнічний інститут»,

- в Інституті післядипломної освіти Національного університету харчових технологій,

- в Національному університеті «Одеська юридична академія»;

- в Міжнародному гуманітарному університеті;

- в Київському Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця.

6. При проведенні конференцій та наукових семінарів з проблем права та економіки, а також в практичній роботі з питань правового забезпечення в господарській та інноваційній діяльності у сфері інтелектуальної власності:

- у Черкаському національному університеті імені Богдана Хмельницького,

- у Навчально-науковому центрі інформаційного права та правових питань інформаційних технологій ФСП НТУУ «КПІ»;

- в Українському клубі аграрного бізнесу;

- на кафедрі інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка;
- у Національній аграрній академії України;
- в Київському Національному медичному університеті ім. О.О. Богомольця;
- у Київському університеті права НАН України.

7. Результатом виконаної науково-дослідної роботи можуть бути проекти нормативно-правових актів, методичні рекомендації та пропозиції щодо:

✓ **удосконалення:**

- національної законодавчої бази з питань охорони об'єктів інтелектуальної власності;
- положень чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності та узгодження їх з директивами та регламентами Ради ЄС, імплементація відповідних положень Угоди про асоціацію, включаючи запровадження інституційних та організаційних змін задля належного виконання положень цієї Угоди в частині правової охорони промислових зразків і торговельних марок;
- системи інноваційного підприємництва на основі теоретичних аспектів та методології формування інтелектуального капіталу;
- цивільного процесуального законодавства шляхом усунення виявлених нормативних протиріч та недоліків, існуючих в ЦК України;
- порядку призначення та проведення судово-експертних досліджень у справах про порушення прав інтелектуальної власності;
- положень чинного процесуального законодавства стосовно залучення судових експертів до справ про порушення прав інтелектуальної власності;
- окремих процесуальних норм, які регламентують порядок розгляду, вирішення та виконання справ наказного провадження, а також з метою реалізації завдань, пов'язаних з адаптацією українського законодавства до стандартів ЄС;

✓ **поліпшення** стану теоретичної розробки системи охорони і захисту об'єктів інтелектуальної власності;

✓ **розв'язання деяких проблем:**

- патентування та ліцензування комп'ютерних програм та баз даних;
- національної політики розвитку інтелектуального капіталу в умовах глобалізації економіки;
- договірної врегулювання передачі прав інтелектуальної власності;
- розподілу прав на об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок бюджетних ресурсів тощо.

Більш повно прикладний характер досліджень, проведених НДІ інтелектуальної власності НАПрН України у 2015 році, представлено у тексті даного Звіту.

РОЗДІЛ 1. «ФУНДАМЕНТАЛЬНІ ДОСЛІДЖЕННЯ, ПРИКЛАДНІ НАУКОВІ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНІ РОЗРОБКИ, ВИКОНАННЯ РОБІТ ЗА ДЕРЖАВНИМИ ЦІЛЬОВИМИ ПРОГРАМАМИ І ДЕРЖАВНИМИ ЗАМОВЛЕННЯМИ У СФЕРІ ЗАКОНОДАВСТВА І ПРАВА, ПІДГОТОВКА НАУКОВИХ КАДРІВ, ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА НАУКОВОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ» (бюджетна програма 6581040).

I.I. Фундаментальні наукові дослідження

1. ТЕМА «ПРОБЛЕМИ ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ АВТОРСЬКОГО ПРАВА В УМОВАХ СУЧАСНОГО ТЕХНОЛОГІЧНОГО РОЗВИТКУ» (РК № 0110U006244)

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 72/4 від 24 вересня 2010 року.

Наукові керівники: доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України Орлюк О.П., кандидат юридичних наук, доцент Штефан О.О.

Термін – 2011 – 2015 рр.

Мета: Аналіз законодавства України, в тому числі міжнародних договорів України, що регулює відносини, пов'язані з охороною та захистом авторського права, а також виявлення проблем правозастосовної практики при реалізації авторських і суміжних прав в Україні та світі; аналіз правозастосовної практики та механізмів захисту авторського права і суміжних прав в Україні та деяких зарубіжних країнах; дослідження сучасних міжнародних тенденцій розвитку законодавства у зазначеній сфері; розробка рекомендацій щодо удосконалення законодавства України у сфері авторського права і суміжних прав з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

У рамках зазначеної проблематики у звітному періоді досліджуються такі аспекти теми:

1. Дослідження та виявлення об'єктів авторського права і суміжних прав, що притаманні правовідносинам, що виникають та існують в інформаційному середовищі, безпосередньо:

- виявлення та визначення об'єктів авторського права, які притаманні правовідносинам, що виникають та існують в інформаційному середовищі;
- виявлення та визначення об'єктів суміжного права, які притаманні правовідносинам, що виникають та існують в інформаційному середовищі;
- співвідношення об'єктів притаманних інформаційному середовищу із іншими об'єктами авторського права і суміжних прав.

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Штефан О.О., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н. Штефан А.С., к.філ.н. Горська К.О., к.ю.н. Комзюк Л.Т., к.філ.н. Дроб'язко В.С., Петренко І.І., Мацкевич О.О.

2. Дослідження проблеми реалізації механізмів захисту суб'єктивних авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі, із застосуванням юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту, включаючи:

- захист прав інтелектуальної власності у судовому порядку;
- визначення юрисдикції судових органів щодо розгляду спорів, пов'язаних з порушенням або оспоренням суб'єктивних авторського права і суміжних прав;
- аналіз правозастосовної практики щодо застосування механізмів захисту порушених, оспорених авторських і суміжних прав;
- співвідношення правового статусу первинних суб'єктів авторського права із їх правонаступниками в інформаційних правовідносинах

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Штефан О.О., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н. Комзюк Л.Т., к.ю.н. Штефан А.С., к.філ.н. Дроб'язко В.С., Петренко І.І., Мацкевич О.О.

3. Дослідження проблеми реалізації механізмів захисту суб'єктивних авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі, із застосуванням юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту, включаючи:

- захист авторського права і суміжних прав в адміністративному порядку;
- проблеми реалізації цивільно-правових способів захисту авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі.

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Штефан О.О., к.ю.н. Штефан А.С., к.ю.н. Комзюк Л.Т., к.філ.н. Дроб'язко В.С.

4. Дослідження проблеми реалізації механізмів захисту суб'єктивних авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі, із застосуванням юрисдикційних та неюрисдикційних форм захисту, включаючи:

- проблеми правореалізації при застосуванні кримінальної відповідальності за порушення прав інтелектуальної власності;
- визначення рівня впливу правозастосовної практики на ефективність захисту порушених, оспорених суб'єктивних авторського права і суміжних прав, що діють в інформаційному середовищі.
- порівняльно-правовий аналіз відповідності існуючих механізмів захисту суб'єктивних авторського права і суміжних прав в інформаційному середовищі сучасним потребам у попередженні правопорушень в означеній сфері та відновленні порушених або оспорених прав.

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Штефан О.О., к.ю.н. Штефан А.С., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н. Комзюк Л.Т., к.філ.н. Дроб'язко В.С.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1) Нові знання.

Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також результати проведених наукових досліджень щодо проблем реалізації авторських і суміжних прав в умовах технологічного розвитку, дозволили:

1.1. підготувати:

- Штефан О.О. Захист авторського права в порядку позовного провадження в судах загальної юрисдикції [Текст] : монографія / О.О. Штефан. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 1034 с. (43,1 д.а.) *(передано до друку)*;

- Питання інтелектуальної власності : [зб. наук. праць.] – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. 13. – 146 с. (6,1д.а.) *(передано до друку)*;

1.2. дослідити:

- специфіку позовів про присудження у цивільних справах, що виникають з авторсько-правових відносин, актуальних питань доктрини цивільного процесуального права щодо розуміння позовів про присудження через призму зазначеної категорії справ;

- проблему співвідношення судового рішення як родового і видового поняття. Аналізується зміст категорії «судове рішення», «акт суду» і «акт правосуддя». На основі аналізу норм цивільного процесуального законодавства і сучасної доктрини сформульовані пропозиції щодо внесення змін і доповнень до ЦПК України, що спрямовані на удосконалення судової правозастосовної практики;

- правові аспекти регулювання правовідносин, пов'язаних зі сферою вільного використання творів для потреб осіб з вадами зору;

- правові аспекти регулювання правовідносин, пов'язаних з захистом особистих немайнових прав авторів творів, що стали суспільним надбанням. Особливу увагу акцентовано на положення законодавства зарубіжних країн щодо охорони та захисту таких прав (на прикладі положень законів Франції, Австралії, Румунії, Італії, Болгарії, США);

- особливості використання літературних творів, що перейшли до суспільного надбання: зарубіжний досвід та національна практика;

- питання, що пов'язані із використанням творів, які перейшли до сфери суспільного надбання зокрема, літературних та їх інтелектуальних елементів. Здійснено порівняльний аналіз положень законодавства України, згідно із яким твори або їх інтелектуальні елементи є/або переходять до творів суспільного надбання з подібними положеннями які існують в зарубіжному законодавстві.

1.3. розкрити:

- сутність перетворювальних позовів в цивільному процесі у справах, що виникають із спірних авторських правовідносин. Проаналізувати різні доктринальні

точки зору щодо розуміння поняття перетворювальний позов, його характерні ознаки, підстави пред'явлення, предмет таких позовів, а також їх класифікація;

- різні доктринальні точки зору щодо розуміння поняття перетворювальний позов, його характерні ознаки, підстави пред'явлення, предмет таких позовів, а також їх класифікація;

- проблемні питання, пов'язані з застосуванням технічних засобів захисту в мережі Інтернет у випадках вільного використання творів, визначених законодавством, коли твори можуть використовуватися будь-якою особою без дозволу суб'єктів авторського права і безкоштовно;

- сутність поняття механізму судового доказування та встановити місце механізму доказування в системі механізму процесуально-правового регулювання і роль механізму доказування в реалізації права на судовий захист;

- правовий статус органів державної влади та місцевого самоуправління як учасників цивільного процесу у справах, що виникають із спірних авторсько-правових відносин. Дослідити підстави звернення цих органів до суду із заявами про захист прав, свобод та інтересів інших осіб. З'ясувати правовий статус у цивільному процесі Державної служби інтелектуальної власності України, що належить до центральних органів виконавчої влади та безпосередньо Державної організації «Українське агентство з авторських та суміжних прав», як суб'єктів захисту прав, свобод та інтересів інших осіб;

- проблемні питання тимчасового відтворення творів в мережі Інтернет;

- правову природу доказування у цивільному судочинстві, провести аналіз його змісту, надати визначення поняття доказування.

1.4. *опублікувати* в іноземних виданнях статті, які присвячені специфіці позовного провадження при здійсненні захисту порушених або оспорених авторських прав:

Ulitina O. Copyright on the photographic works in Ukraine / О. Улітіна // Theory and practice intellectual property. – 2015. – № 5. – С. 28 – 32.

Olga Matskevych. Identification of the internet mass media from the view of media and copyright law doctrine // Review of comparative law. – Volume XIX. – 2014. – P. 57–76. (не враховано у звіті за 2014 р.).

Olena Shtefan. The subject of proof in copyright cases in Ukrainian theory and practice of civil proceeding // Review of comparative law. – Volume XIX. – 2014. – P. 77–98. (не враховано у звіті за 2014 р.).

Афанасьєва К. Поисковые системы и агрегаторы новостей как контентоформирующие составляющие коммуникационного пространства / К. Афанасьєва // ВЕСТНИК КазНУ. – Серия журналистики №1/1 (37). – Алматы «Қазақ университеті». – 2015. – С. 114 – 120.

Штефан Е.А. Преобразовательные иски в гражданском процессе Украины по делам, возникающим из спорных авторских правоотношений / Е.А. Штефан // Jurnalul juridic national: teorie și practică. – № 2 (12). – 2015. – С. 74 – 79.

Афанасьева (Горская) Е.А. Первичный и вторичный медиаконтент: детерминанты взаимодействия в современном медиаландшафте // Гуманитарные аспекты современных массмедиа: проблемы, противоречия = Humanitarian aspects of the modern mass media: problems and contradictions : материалы междунар. науч.-практ. конф. (Екатеринбург, 9-10 апреля 2015 г.) / сост. О.В. Ильина; Урал.фед.ун-т. - Екатеринбург: Изд-во Урал. ун-та, 2015. – С. 12 – 14.

Мацкевич О.О. Interactivity as part of a multimedia work /О.О. Мацкевич // Юридична наука та практика: виклики сучасних євроінтеграційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Братислава (Словацька Республіка), 27-28 листопада 2015 р.). – 2015. – С. 78 – 80.

Штефан Е.А. Судебное решение в гражданском процессе Украины как родовое и видовое понятие / Е.А. Штефан // *Legea și viața*. – № 3/3 (279). – 2015. – С. 106 – 110.

Иванов В. Ф., **Афанасьева (Горская) Е. А.** Новые подходы к интеграции авторского права в современную цифровую медиасреду / В.Ф. Иванов, Е.А. Афанасьева (Горская) // Труды по интеллектуальной собственности [Текст] : научный журнал Кафедры ЮНЕСКО по авторскому праву и другим правам интеллектуальной собственности. – 2014. – № 3 (том XVIII) – С.183–203 (*не враховано у звіті за 2014 р.*)

1.4. *сформулювати* проблемні питання, пов'язані зі сплатою судового збору. Довести, що ці питання є актуальними не лише в площині теорії цивільного процесуального права, а й в процесі реалізації права на судовий захист заінтересованими особами.

1.5. *вивчити та узагальнити*:

- досвід іноземних країн (ЄС та інших) щодо відповідності рівня охорони та захисту авторських прав і суміжних прав сучасному технологічному розвитку;
- специфіку позовного провадження при здійсненні захисту порушених або оспорених авторських прав.

1.6. *надати* пропозиції щодо:

- удосконалення вітчизняного законодавства, а саме: норм Закону України «Про авторське право і суміжні права», врахування яких дасть можливість удосконалити законодавство України в сфері авторського права і суміжних прав, що відповідатиме не лише нормам зазначеного міжнародного договору, а й положенням Конвенції «Про права інвалідів», Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні», Указу Президента України «Про першочергові заходи щодо поліпшення становища осіб з вадами зору» щодо зобов'язання держави створити умови для реалізації особами з вадами зору прав нарівні з іншими громадянами та забезпечити їх соціальний захист, у тому числі щодо вільного доступу до творчого надбання;

- проекту Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав», розробленого Державною службою інтелектуальної власності України. При наданні зауважень і пропозицій враховувалися норми Директиви Європейського Парламенту і Ради від 26.02.2014 року по колективному управлінню авторськими та суміжними правами та мультитериторіальному ліцензуванню музичних творів, використовуваних он-лайн в Інтернеті;

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів щодо врегулювання питань авторського права і суміжних прав», розробленого Державною службою інтелектуальної власності України. При наданні пропозицій враховувалися норми Цивільного кодексу України. Запропоновано узгодження положень законопроекту з нормами інших законів України («Про кінематографію», «Про архітектурну діяльність» тощо). При наданні пропозицій та зауважень до законопроекту за основу бралися відповідні положення Директив ЄС, а саме: Директиви 2001/84/ЄЕС від 27 вересня 2001 року про право слідування на користь автора оригінального твору мистецтва; Директиви 93/83/ЄЕС від 27 вересня 1993 року про координацію деяких положень авторського права і суміжних прав за застосування їх до супутникового мовлення та кабельної ретрансляції; Директиви 96/9/ЄС від 11 березня 1996 року про правову охорону баз даних; Директиви 2001/29/ЄС від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві; Директиви 2006/115/ЄС від 12 грудня 2006 року про право на прокат, право на позичку і деякі суміжні права у сфері інтелектуальної власності; Директиви 2006/116/ЄС від 12 грудня 2006 року Ради стосовно уніфікації термінів захисту авторського права і деяких суміжних прав; Директиви 2009/24/ЄС від 23 квітня 2009 року про правову охорону комп'ютерних програм; Директиви 2012/28/ЄС від 25 жовтня 2012 року про окремі випадки дозволеного використання сирітських творів.

- проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо діяльності організацій колективного управління)» (реєстр. № 2943 від 21.05.2015 р.) та передбачено розширення інституту уповноважених організацій колективного управління (далі – уповноважені організації), наділення їх більшими повноваженнями, ніж передбачені в чинному Законі. У зв'язку з цим надані пропозиції і зауваження, що стосувалися: приведення запропонованих змін у проекті Закону до Міжнародної конвенції про охорону інтересів виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення, вчиненої в Римі 26 жовтня 1961 року (статті 12), та Договору Всесвітньої організації інтелектуальної власності про виконання і фонограми, прийнятого Дипломатичною конференцією 20 грудня 1996 р. (статті 15); визначення відповідних функцій уповноважених організацій; уточнення положень щодо прозорості діяльності уповноважених організацій, їх права на утримання відрахувань з сум зібраної винагороди на покриття її витрат, дій таких організацій у випадку наявності сум нерозподіленої і невиплаченої винагороди; визначення критеріїв, згідно з якими Установа має

визначати уповноважені організації; виключення у проекті Закону випадків щодо прав здійснювати збирання і розподіл винагороди в окремих сферах виключно через уповноважені організації з врахуванням передбаченого Цивільним кодексом України та чинним Законом України «Про авторське право і суміжні права» права суб'єктів авторського права і суміжних прав управляти самостійно своїми майновими правами чи через повіреного;

- до проекту Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав» (реєстр. № 2265а від 03.07.2015 р.), внесений народним депутатом України Є.Ю. Рибчинським. При наданні зауважень і пропозицій враховувалися норми Директиви Європейського Парламенту і Ради від 26.02.2014 року по колективному управлінню авторськими та суміжними правами та мультитериторіальному ліцензуванню музичних творів, використовуваних он-лайн в Інтернеті. Висновок направлено Комітету з питань науки і освіти Верховної Ради України (лист від 02.10.2015 р. № 375).

1.7. *провести* аналіз особливостей захисту авторського права в контексті діяльності засобів масової інформації, зокрема, самозахисту, технічних засобам захисту, а також питанням надання та фіксування доказів, які мають електронну форму, та надати певні рекомендації щодо змін до законодавства України, що відображено в тексті.

1.8. *підготувати* визначення термінів в галузі суміжних прав для енциклопедії цивільного права: «Об'єкти авторського права»; «Твори, які не є об'єктами авторського права»; «Суб'єкти авторського права»; «Співавторство»; «Особисті немайнові права автора»; «Забезпечення недоторканості твору»; «Виникнення авторського права»; «Використання твору»; «Опублікування твору»; «Авторська винагорода (роялті)»; «Строк чинності майнових прав інтелектуальної власності на твір»; «Авторський договір»; «Об'єкти суміжних прав»; «Суб'єкти суміжних прав»; «Майнові права інтелектуальної власності на об'єкт суміжних прав»; «Виконання»; «Фонограма»; «Відеограма»; «Передача (програма) організації мовлення»; «Строк чинності суміжних майнових прав».

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

17–19 лютого 2015 року взяв участь і виступив в обговоренні основних положень проекту Закону України «Про колективне управління майновими правами суб'єктів авторського права і суміжних прав» **Андрощук Г.О.**, к.е.н., гол.н.с., у *Семінарі з питань колективного управління авторськими правами в Україні. Захід пройшов за підтримки Програми розвитку комерційного права (CLDP) Міністерства торгівлі США у координації з Державною службою інтелектуальної власності*

України, Проектом ЄС «Twinning» («Твіннінг») Посольством США в Україні (м. Київ).

23 лютого 2015 року взяли участь та виступили з доповідями **Троцька В.М.**, с.н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., на Засіданні ради молодих вчених НДІ Інтелектуальної власності. Організатор – **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

20 березня 2015 року взяли участь (рецензування студентських робіт, участь у підсумковій галузевій конференції) **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, директор Інституту (голова оргкомітету), **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., член-кореспондент НАПрНУ, заступник директора з наукової роботи, **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи, **Дорожко Г.К.**, к.т.н, у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт з інтелектуальної власності. Організатор – Київський національний університет ім. Тараса Шевченка (м. Київ).

27 березня 2015 року взяли участь (виступи з доповідями) **Петренко С.А.**, к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, **Петренко І.І.**, н.с., на семінарському занятті «Право інтелектуальної власності. Реєстрація та захист авторського права» для підвищення кваліфікації працівників юридичних служб територіальних органів міністерств, інших центральних органів виконавчої влади, місцевих державних адміністрацій, державних підприємств, установ, організацій та державних господарських об'єднань. Організатор – Головне управління юстиції в м. Києві Міністерства юстиції України (м. Київ).

09-12 квітня 2015 року взяла участь та направила тези доповіді **Горська К.О.**, к.філ.н., старший науковий співробітник, на Міжнародній науково-практичній конференції «Гуманітарні аспекти сучасних мас-медіа: проблеми, протиріччя».

22 квітня 2015 року взяли участь та виступили з доповідями **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, **Штефан А.С.**, к.ю.н., зав. сектором авторського права у тематичному огляді «Інтелектуальна власність та діяльність піратських партій». Організатори – **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України**, Кафедра інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ).

24 квітня 2015 року взяли участь та виступили в обговоренні проблем **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заст. директора з експертної роботи, **Андрощук Г.О.**, к.е.н., гол.н.с., у Міжнародному форумі по боротьбі з підробками та піратством. Організатори – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна служба інтелектуальної власності України, Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine), державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» Партнери: Український альянс по боротьбі з підробками та піратством, фірма «Пахаренко і партнери», ДП «Інтелзахист», Група інформаційної безпеки «GroupFS» (м. Київ).

18 травня 2015 року взяли участь Прохорова-Лукін Г.В., к.ю.н., завідувач відділом, Юдіна Г.О., н.с., Жорнік Р.О., н.с., Писева В.В., м.н.с., у семінарі «Захист прав і свобод фізичних та юридичних осіб за їх зверненнями до Конституційного

Суду України» проведений академіком НАПрНУ, д.ю.н., професором, Заслуженим юристом України А.О. Селівановим. Організатор – Київський регіональний центр Національної академії правових наук України (м. Київ).

21 травня 2015 року прийняли участь Орлюк О. П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, Падучак Б.М., к.ю.н., в.о. зав. відділу, **Штефан А.С.** (ініціатор та організатор заходу), к.ю.н., зав. сектору, Троцька В.М., с.н.с., Мацкевич О.О., н.с., Петренко І.І., н.с., Ленго Ю.Є., н.с., Жорнік Р.О., н.с., Мінченко Н.М., н.с., Писева В.В., м.н.с., Пилюченко Д.В., пров.фах., Зеров К.О., м.н.с, у Форумі з авторського права за участю Майкла Доналдсона (Michael C. Donaldson) – видатного американського фахівця в галузі авторського права. Організатори – Посольство США в Україні та **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

22 травня 2015 року участь **Штефан А.С.**, к.ю.н., зав. сектору, **Зеров К.О.**, м.н.с. у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання державотворення в Україні». Організатор – Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ).

22 травня 2015 р. прийняв участь **Еннан Р.Є.**, к.ю.н., у Міжнародній науково-практичній конференції «П'яті юридичні диспути з актуальних проблем приватного права, присвячені пам'яті Є.В. Васьковського». Організатор – Одеський національний університет ім. І.І. Мечникова (м. Одеса).

25 травня 2015 року взяли участь та виступили з доповідями **Улітіна О.В.**, м.н.с., **Зеров К.О.**, м.н.с., на засіданні ради молодих вчених НДІ Інтелектуальної власності. Організатор - **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

2-3 жовтня 2015 року прийняла участь **Штефан А.С.**, к.ю.н, завідувач сектору авторського права у Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми модернізації приватного права в умовах євроінтеграції». Організатори – Подільська лабораторія з проблем адаптації цивільного законодавства України до стандартів ЄС, Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака, Національної академії правових наук України та Хмельницький університет управління та права (м. Хмельницький).

05 листопада 2015 року провела лекцію **Орлюк О. П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту для магістрів з методології наукових групи Реанімаційного Пакету Реформ. Організатор – Реанімаційний Пакет Реформ (м. Київ).

03 грудня 2015 року прийняли участь **Штефан О.О.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу авторського права і суміжних прав; **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності, **Писева В.В.**, н.с., **Штефан А.С.**, к.ю.н., зав. сектору авторського права, **Еннан Р.Є.**, к.ю.н., с.н.с., Троцька В.М., с.н.с., Мацкевич О.О., н.с., Петренко І.І., н.с., Таєвська М.О., м.н.с., Пилюченко Д.В., м.н.с., у Науково-практичній конференції «Права людини в Україні і світі: охорона, реалізація, захист». Організатор – **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

10 грудня 2015 року прийняли участь **Штефан А.С.**, к.ю.н., завідувач сектору авторського права; **Троцька В.М.**, с.н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., **Петренко І.І.**, н.с., **Ленго Ю.Є.**, н.с., **Жорнік Р.О.**, н.с., **Таєвська М.О.**, м.н.с., а також аспіранти та

здобувачі Інституту, на круглому столі на тему: «Право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості в системі прав людини. Авторсько-правовий аспект» присвячений Всеукраїнському тижню права. Організатор – **НДІ Інтелектуальної власності НАПрН України (м. Київ)**.

2) Наукова новизна.

У вітчизняній юридичній науці проблеми, пов'язані з охороною авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку, досліджені фрагментарно. Більшість авторів у своїх роботах розглядають лише окремі аспекти цих проблем; таких як загальні проблеми охорони авторських прав за чинним законодавством України, захист окремих об'єктів авторського права, зокрема творів науки та комп'ютерних програм, особливості реалізації та захисту авторських прав у мережі Інтернет.

Однак праці щодо впливу технологій на сучасне авторське право носять постановочний характер, лише констатують наявність тих чи інших правових проблем і вказуючи на неможливість використання тих чи інших норм чинного законодавства та необхідність внесення до нього змін тощо. Комплексні дослідження проблем охорони авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку відсутні.

Крім того, в Україні відсутня правова база, яка б належно забезпечувала регулювання відносин, що виникають у зв'язку з використанням об'єктів авторського права у цифрових мережах. Не створено ефективного механізму реалізації та охорони авторських прав у цифровому середовищі. Наявність соціально-економічної потреби в підвищенні рівня охорони авторських прав в умовах сучасного технологічного розвитку, реформування авторського законодавства та загалом цивільного законодавства, яке сьогодні відбувається в нашій державі, а також відсутність комплексних досліджень, присвячених вирішенню актуальних проблем авторського права у сфері інформаційних технологій, зумовлюють необхідність проведення:

1) дослідження щодо:

- теоретико-правових засад здійснення захисту авторського права;
- проблем медіа-права на прикладі законодавчого регулювання держав Центрально-східної Європи;
- відшкодування майнової шкоди як способу захисту авторського права;
- охорони та захисту прав на фотографічні твори в умовах сучасного технологічного розвитку;
- специфіки регулювання поширення медіа контенту в українських ЗМІ;
- особливостей правового врегулювання правовідносин між суб'єктами авторського права та пошуковими агрегаторами, діяльність яких пов'язана з відтворенням чи відсиланням на публіцистичні твори, розміщені в мережі Інтернет;
- деяких аспектів авторського права, що виникають із правовідносин, пов'язаних із використанням Інтернету;
- питань охорони авторських і суміжних прав;

- питань рівня ефективності охорони і захисту мультимедійних творів;
- специфіки правової охорони баз даних та складових елементів творів;
- взаємовідносин провайдерів програмної послуги та операторів телекомунікацій з УОКУ та ОКУ;
- позовів про присудження у справах, що виникають із спірних авторсько-правових відносин;
- ретроспективне дослідження питань передбачення в законах різних країн положень щодо вільного використання творів у період від прийняття першого законодавчого акту в сфері авторського права – Статуту королеви Анни (1710 р.) до прийняття першого міжнародного договору – Бернської конвенції про охорону літературних і художніх творів (1886 р.), а також виявлення передумов, що сприяли започаткуванню інституту вільного використання творів;
- питань законодавчого регулювання договірних відносин між іноземними суб'єктами права інтелектуальної власності та резидентами, в контексті дотримання вимог законодавства у сфері права інтелектуальної власності та податкового законодавства;
- правових проблем створення суспільного мовлення в Україні в контексті соціалізації авторського права і суміжних прав;
- тенденцій розвитку ринку планшетних версій періодичних видань в Україні;
- питань, що пов'язані з визначенням актора театру як суб'єкта виконання театрального твору та здійснює аналіз визначення актора театру, як творчої особистості, що має право на винагороду за свою творчу діяльність та є творцем оригінального виконання театрального твору (співавтором режисера – постановника);
- правової природи доказового права та принципів доказування у цивільному процесі. Розглянуто поняття правового інституту та підгалузі права, зроблено висновок, що доказове право не належить до жодної з цих категорій. Запропоновано авторський підхід до визначення складу принципів доказування.

2) порівняльно-наукового аналізу з питань:

- науково-практичних матеріалів щодо медіа-права України, Німеччини, Польщі, Росії, Словаччини, Чехії та інших країн в контексті досягнення балансу інформаційних та інтелектуальних прав,
- основних характеристик ліцензійних договорів та договорів посередницького характеру, проведено узагальнення наукових досліджень з порушених питань;
- положення Директиви ЄС 2012/28/EU від 25.10.2012 р. про деякі дозволені випадки використання сирітських творів та висвітлення практики Уніфікації Директиви ЄС 2012/28/EU у національне законодавство деяких країн-членів ЄС;
- норм законодавства, а також досліджені позиції вчених щодо визначення співвідношення зазначених понять.

3) розглянуті:

- проблеми відцифрування і використання так званих «сирітських» творів та інших праць, що підпадають під охорону авторського права;

- проблемні питання застосування термінології в законодавстві, а саме: поняття «обмеження майнових прав» і «вільне використання творів»;
- проблеми реєстрації прав інтелектуальної власності на фотографічні твори, зокрема необхідність приведення норм національного законодавства у відповідність до норм міжнародного права.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1. Підготовлено монографію:

Штефан О.О. Захист авторського права в порядку позовного провадження в судах загальної юрисдикції [Текст] : **монографія** / О.О. Штефан. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 1034 с. (43,1 д.а.) (передано до друку).

2.2. Підготовлено збірник наукових праць:

Питання інтелектуальної власності : [зб. наук. праць.] – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. 13. – 146 с. (6,1 д.а.) (передано до друку).

2.3. Розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності», спрямований на удосконалення правового регулювання спадкування прав інтелектуальної власності, а саме вирішення юридичних проблем щодо спадкування майнових авторських прав, які не було зареєстровано, охорони особистих немайнових прав авторів та виконавців після їх смерті, спадкування права на одержання патенту (свідоцтва), визнання від умерлою спадщини, яка містить майнові права інтелектуальної власності.

Законопроект направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (вих. № 403 від 03.11.2015р.) та Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих. № 403/1 від 03.11.2015).

Від Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя надійшла відповідь про те, що пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом у законотворчій діяльності (вих. № 04-29/15-6038 від 16.11.2015 р.).

2.4. Підготовлено звіт про науково-дослідну роботу по темі: «Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку» (заключний) / за наук. ред. О.О. Штефан. – К.: НДІВ НАПрНУ, 2015. – 373 с. (17,5 д.а.)

2.4. Опубліковано:

15 наукових статей (7,5 д. а.) з проблем системи цивільно-правового захисту авторських прав у законодавстві України, сутності технічних засобів захисту як частини системи захисту авторського, деталізації їх правового статусу, удосконалення механізму охорони авторських прав в умовах сучасного технологічного розвитку з урахуванням досвіду розвинених держав світу тощо.

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

1. опубліковано і підготовлено до друку:

- **Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності»**
– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 1. – 92 с.

- **Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності»**
– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 3. – 96 с.

- **Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності»**
– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 6. – 94 с.

- **Права людини в Україні і світі: охорона, реалізація, захист** : Збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції (3 грудня 2015 року, м. Київ). / За заг. ред. к.ю.н. А.С. Штефан. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс». – 2015. (3,3 д.а.) *(передано до друку)*

- **18** наукових статей (8,1 д.а.) та **19** тез наукових доповідей (6,0 д.а.).

**2. ТЕМА «ДОСЛІДЖЕННЯ ПРОБЛЕМ ЕКОНОМІКИ
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ ТА ЇЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В
УМОВАХ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО РОЗВИТКУ»
(РК № 0110U006245)**

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 72/4 від 24 вересня 2010 року.

Наукові керівники – доктор юридичних наук, проф., член-кор. НАПрН України Орлюк О.П., доктор економічних наук, проф. Бутнік–Сіверський О.Б.

Термін виконання – 2011 – 2015 рр.

Мета теми – Дослідження економіко-правових засад розвитку економіки інтелектуальної власності, правових і економічних відносин в умовах інфраструктури сфери інтелектуальної власності, сучасного стану науково-технологічної діяльності та застосування венчурного та іншого фінансування в Україні, закордонного досвіду створення та функціонування інфраструктури сфери інтелектуальної власності.

У рамках зазначеної проблематики у звітному періоді досліджувалися такі аспекти теми.

1. Дослідження організаційних форм малого венчурного бізнесу, а також функціонування венчурної індустрії та іншого фінансування з використанням інтелектуальної власності.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Орлюк О.П., д.е.н., проф. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н., Нежиборець В.І.

2. Дослідження закордонного досвіду створення та функціонування венчурної індустрії та іншої інфраструктури з урахуванням основних закономірностей і тенденцій розвитку суспільних відносин у цій сфері підприємницької діяльності, а також їх правового регулювання.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф.

3. Дослідження стану фінансового забезпечення інноваційної діяльності і розробка пропозицій щодо його удосконалення за рахунок венчурного та іншого фінансування з урахуванням створення максимально сприятливих умов для розвитку наукоємного виробництва, бізнесу, максимального зближення науки, виробництва та комерціалізації.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н. Андрощук Г.О.

3. Розробка рекомендацій та пропозицій щодо заходів, які дозволять (узагальнення):

- сформулювати сприятливі умови для розвитку економіки інтелектуальної власності;

- заохотити вітчизняних та світових інвесторів до фінансування високотехнологічних галузей;
- забезпечити розвиток малого та середнього інтелектуального підприємництва;
- появу нових високооплачуваних робочих місць.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік-Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н., доц. Андрощук Г.О.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1). *Нові знання.* Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також результати проведених наукових досліджень дозволили:

1.1. підготувати монографію:

Рязанова Н.І. **Службові об'єкти інтелектуальної власності, створені за державні кошти: цивільно-правові аспекти** [Текст] : монографія / Н.І. Рязанова. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 2013 с. (8,4 д.а.) (передано до друку).

1.2. підготувати пропозиції та зауваження:

– про внесення змін до деяких законів України щодо внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законів України (щодо податкової реформи)» (направлено до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти» (лист № 401 від 03.11.2015) та Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики (лист № 401/1 від 03.11.2015).

– на проект Закону України «Про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні» на 18 арк. та направлено до Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, лист від 16.12.2015 № 454).

– зауваження до проекту Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», який підготовлено Міністерством освіти і науки України на 12 арк. (зауваження направлено до Міністерства освіти і науки, лист № 455/1 від 17.12.2015);

1.3. підготувати аналітичні матеріали з питань дослідження закордонного досвіду створення та функціонування венчурної індустрії,

1.4. сформулювати:

- основні закономірності і тенденції розвитку суспільних відносин у сфері венчурної індустрії та її правового регулювання,

- теоретичні та методичні засади економічної природи «тіньової економіки», механізму формування та методик визначення оцінки її розміру, складові фінансових та матеріальних ресурсів тінізації, стратегію обмеження масштабів «тіньової економіки» в державі (детінізації) та на цій основі дослідити правові та економічні відносини, що виникають внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, як складової «тіньової економіки»,

1.5. визначити:

- зміст економічної природи теорії оцінки майнових прав інтелектуальної власності, яка розкривається через застосування принципу грошової оцінки об'єктів права інтелектуальної власності, використання двох методологічних підходів, які пов'язані між собою вектором спрямування – методів оцінки ефективності майнових прав та методів оцінки їх вартості, і наявністю неузгодженості понятійного апарату, який застосовується в сфері оціночної діяльності, з яким пов'язують методи оцінки, особливості їх застосування;

- правовий режим службових об'єктів інтелектуальної власності, створених під час державного оборонного замовлення: проблемні питання та шляхи їх вирішення,

1.6. вивчити міжнародний характер венчурного капіталу як по перетоку коштів з інституційних джерел (за джерелами формування), так і за спрямованістю.

1.7. проаналізувати:

- економіко-правові аспекти явища копірайтного тролінгу. Надано визначення поняття, показано застосовувані ними бізнес-моделі, що використовують судову систему, як засіб примусу відповідача до виплати сум позасудового врегулювання або до оплати судових витрат. Показано, що особливо активними є копірайтні тролі в музичному та кінобізнесі, індустрії моди. Розглянуто механізми протидії, що прийняті на законодавчому рівні;

1.8. розробити:

- рекомендації щодо формування сприятливих умов для розвитку економіки інтелектуальної власності.

- рекомендації щодо заохочення вітчизняних та світових інвесторів до фінансування високотехнологічних галузей.

- рекомендації щодо забезпечення розвитку малого та середнього інтелектуального підприємництва.

- рекомендації щодо появи нових високооплачуваних робочих місць.

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

14-15 квітня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Коваль І.Ф.**, д.ю.н., гол.н.с., на Круглому столі «Правове забезпечення економічного розвитку та

екологічної безпеки суспільства». Організатори – Донецький національний університет, Інститут економіко-правових досліджень НАН України (м. Вінниця).

27-29 квітня 2015 року участь **Андрощука Г. О.**, к.е.н, доцента, **Бутнік-Сіверського О. Б.**, д.е.н., професора, **Падучака Б. М.**, к.ю.н., **Дорожка Г.К.**, к.т.н., доцента у XV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми підготовки фахівців з інтелектуальної власності, інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності в Україні». Організатори – Національний університет «Одеська юридична академія», Державна служба інтелектуальної власності України, Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації (м. Київ).

18 травня 2015 року взяла участь та підготувала аналіз правових аспектів змісту проекту Постанови Верховної Ради України «Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік» **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, на засіданні підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету з питань бюджету Верховної Ради України (м. Київ).

19 травня 2015 року взяв участь і виступив в обговоренні проблем протидії недобросовісної конкуренції **Андрощук Г. О.**, к.е.н, доцент, гол.н.с., у форумі «UKRAINIAN ANTITRUST FORUM». Організатор – редакція газети «Юридична практика» спільно з Фондом розвитку конкуренції (м. Київ).

21 травня 2015 року взяв участь та виступив з доповіддю **Падучак Б.М.**, к.ю.н., в. о. зав. економіко-правового відділу, у Всеукраїнській науково-практичній конференції до Дня науки «Інновації в юридичній освіті». Організатор – Національний авіаційний університет (м. Київ).

15 жовтня 2015 року прийняла участь **Тверезенко О.О.**, зав. сектору, у Круглому столі на тему «Актуальні аспекти захисту прав інтелектуальної власності в контексті Угоди про асоціацію між Україною та ЄС». Організатор – Міністерство економічного розвитку та торгівлі України (м. Київ).

12 листопада 2015 року прийняла участь та надала зауваження **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., директор Інституту, у Засіданні Науково-експертної ради при Державній службі інтелектуальної власності України. Організатор – Державна служба інтелектуальної власності України (м. Київ).

17-18 листопада 2015 року прийняли участь та виступили з доповідями **Орлюк О.П.**, д.ю.н., директор Інституту, **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф., **Андрощук Г.О.**, к.е.н., гол.н.с., та направили тези доповіді – **Зайківський О.Б.**, с.н.с., **Еннан Р.Є.**, к.ю.н., у VII Міжнародній науково-практичній конференції «Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія», Державна служба інтелектуальної власності України, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації, Центр

наукових інновацій Національної академії наук Азербайджанської Республіки, Громадська організація асоціація «Інформатіо-консорціум» (м. Київ).

17 грудня 2015 року надали зауваження **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, к.е.н. **Борко Ю.Л.**, зав. економіко-правовим відділом, для участі у засіданні Комітету Верховної ради України з питань освіти і науки з питань обговорення проекту Податкового кодексу України в частині питань інтелектуальної власності та інноваційної діяльності (м. Київ).

2) Наукова новизна

Дослідження вітчизняного досвіду показує, що проблемам розвитку економіки інтелектуальної власності з позиції інфраструктури сфери інтелектуальної власності приділяється мало уваги. За межами наукових досліджень залишаються питання розвитку інфраструктури інтелектуальної власності як складової національної інноваційної системи, та з цієї позиції науково-технологічної діяльності, формування нормативно-правової бази, що регулює відносини при економічній діяльності з використанням інтелектуальної власності.

Аналіз проблем економіки інтелектуальної власності показує, що одним з ефективних засобів подолання дефіциту інвестиційних ресурсів є венчурне (ризикове) фінансування шляхом створення венчурних фондів, які інвестують свої кошти, перш за все, купуючи акції фірми-реципієнта.

Що стосується проблем нерозвиненості венчурного бізнесу в Україні, то це багато в чому обумовлено слабким розвитком фондового ринку та недостатнє правове забезпечення. Чинне в Україні законодавство у сфері венчурного та іншого інвестування поки не створює умов, стимулюючих його розвиток і має наступні недоліки: законодавчі акти не завжди зв'язані між собою; не регламентують стосунків, що стосуються використання наукових відкриттів і винаходів; не забезпечують державну підтримку інноваційної діяльності, розвиток інфраструктури сфери інтелектуальної власності, створення і успішне функціонування малого венчурного бізнесу.

З метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у вітчизняному законодавстві з питань формування нормативно-правової бази, що регулює відносини при розвитку економіки інтелектуальної власності, інфраструктури сфери інтелектуальної власності та венчурного та іншого фінансування у порівнянні з існуючими вимогами і стандартами міжнародного та європейського права, та запропонувати шляхи їх усунення було:

1) *проведено дослідження з наступних питань:*

- щодо організаційних форм малого венчурного бізнесу, а також функціонування венчурної індустрії та іншого фінансування з використанням інтелектуальної власності;

- щодо закордонного досвіду створення та функціонування венчурної індустрії та іншої інфраструктури з урахуванням основних закономірностей і тенденцій

розвитку суспільних відносин у цій сфері підприємницької діяльності, а також їх правового регулювання;

- теоретичних і методичних аспектів основних етапів проведення та оформлення результатів інвентаризації об'єктів права інтелектуальної власності в бюджетних установах. Визначення основних документів, які є підставою для взяття на облік нематеріальних активів. Наведення бухгалтерські проведення з відображення в обліку інвентаризації нематеріальних активів. Зазначено, що діюче фінансове і податкове законодавство України зумовлює внесення відповідних змін до методики й організації контролю за створенням та використанням нематеріальних активів та витрачанням на їх створення державних коштів;

- загальної характеристики службових об'єктів інтелектуальної власності щодо історії становлення поняття службового об'єкту інтелектуальної власності, зарубіжного досвіду регулювання прав на службові об'єкти інтелектуальної власності та розглянуто поняття, класифікація і критерії правової охорони службових об'єктів інтелектуальної власності. Детально досліджено особливості механізму правового регулювання службових об'єктів інтелектуальної власності, створених за рахунок державних коштів стосовно поняття та особливості службових об'єктів інтелектуальної власності, створених за рахунок державних коштів, набуття та здійснення прав на службові об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок державних коштів та відповідальність за порушення прав на службові об'єкти інтелектуальної власності, створені за рахунок державних коштів;

2) *порівняльно-науковий аналіз законів з питань:*

- норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (щодо можливості застосування статей 526, 625, 1058 ЦКУ та положень Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» до спірних правовідносин, зокрема стягнення з банку, в судовому порядку, коштів за депозитними вкладками у період дії тимчасової адміністрації, а згодом і ліквідації банку) від 30.03.2015р. (лист від 01.04.2015);

3) *моніторинг* інформаційно-аналітичних матеріалів з питань правових проблем практичного застосування венчурного фінансування, а саме:

- нормативно-законодавче регулювання венчурного фінансування,
- визначення сутності та місця відносин венчурного капіталу в Україні,
- механізму функціонування венчурного капіталу,
- розрахунку ризикованості венчурних інвестицій,
- податкові пільги для суб'єктів венчурної інноваційної діяльності;

4) *здійснено економіко-правовий аналіз* фармацевтичного сектору економіки Європейського Союзу. Розглянуто засоби охорони інтелектуальної власності у фармацевтичній індустрії, захисне патентування, патентні стратегії (формування патентних кластерів, подачу вторинних та виділених заявок, укладання угод з виробниками дженериків), які застосовують компанії-розробники з метою обмеження

конкуренції та блокування доступу на фармацевтичний ринок. Зроблено висновок, що продовження терміну дії патенту на лікарський засіб в країнах, що розвиваються призводить до додаткових витрат з національних бюджетів охорони здоров'я та негативно впливає на доступ до лікарських засобів;

5) *розкрито* організаційно-економічний механізм трансферу технологій як елемент управління і реалізації інноваційної політики у контексті стратегії інноваційного розвитку країни, охарактеризовано сутність та особливості технологічної інфраструктури, державного регулювання діяльності у сфері трансферу технологій, визначено зміст комерціалізації технологій, розглянуто особливості, етапи та форми процесу комерціалізації науково-технічних розробок. Особливу увагу приділено методам оцінювання інтелектуальної власності, ліцензуванню як формі комерціалізації технологій, системі управління трансфером технологій на підприємстві;

б) *розроблено рекомендації та пропозиції щодо формування сприятливих умов для розвитку економіки інтелектуальної власності*, а саме визначено, що:

- наукового обґрунтування потребує система показників, яка може характеризувати інноваційну (інтелектуальну) активність підприємства, тобто на рівні мікроекономіки. Одним із методів формування інноваційної активності підприємств є побудова системи показників інноваційної активності, за якою будується модель-система, яка може включати чотири групи показників: 1) генерація знань та ідей на вході підприємництва; 2) ресурсне забезпечення інноваційної діяльності; 3) управління інноваційною діяльністю; 4) результативність інноваційної діяльності на виході підприємства. Такий підхід сприяє побудові моделі інтелектуальної активності виробничої системи;

- сферу фундаментальних досліджень можна назвати сферою, де домінує предметний принцип спеціалізації. Предметна орієнтація організацій та підприємств призводить до міжгалузевої спрямованості та до конкретного виду спеціалізації. Складові науково-технічного розвитку мають ключові ознаки інноваційності, які враховують ринкові і маркетингові аспекти, типи інновацій, межі інноваційного процесу в економічній діяльності. Практика засвідчує, що підприємства частіше і швидше здатні освоювати нововведення, ніж ті, які бажають, але здійснюють активної інноваційної діяльності, коли є потреба в змінах і відомо про наявність нововведень, що пов'язано з наявністю інноваційних проектів і джерел їх фінансування;

- неодмінними властивостями інновацій є науково-технічна новизна та виробнича застосовність. Комерційна реалізованість по відношенню до інновацій виступає як потенційна властивість, для досягнення якої необхідні певні зусилля. Інновації потрібно розглядати невідривно з інноваційним процесом. Інновації мають в рівній мірі усі три властивості: 1) науково-технічна новизна; 2)

виробнича застосовність; 3) комерційна реалізовується. Комерційний аспект визначає інновацію як економічну необхідність, усвідомлену через потреби ринку;

- основним товаром ринку новацій є науковий і науково-технічний результат – продукт інтелектуальної діяльності, на який відповідно до міжнародних, що діють, і іншими законодавчими нормативними актами.

- саме розбудова національної інноваційної системи, яка недобудована (не сформована) сприяє перетворенню інституту права інтелектуальної власності на важливий інструмент загальної національної інноваційної політики, дієвий важіль державного регулювання напрямків швидкості та ефективності інноваційних процесів.

7) розроблено рекомендації щодо заохочення вітчизняних та світових інвесторів до фінансування високотехнологічних галузей та визначено, що:

- розробка і застосування фінансових важелів повинно враховувати економічні інтереси всіх зацікавлених сторін – держави, підприємств, населення. Суттєвого значення набуває такий фінансовий важіль як податки, податкові пільги. Як показує світовий досвід, податкові пільги які спрямовуються на стимулювання розвитку інноваційної діяльності, досягають успіху за умови фактичного провадження об'єктів права інтелектуальної власності;

- до об'єктів інтелектуальної власності, які створюються та реалізуються при наданні державної підтримки виробництва відносяться нововведення високотехнологічної продукції та нової продукції;

- важливим фактором, що сприяє розвитку високотехнологічної економіки, є створення високого рівня інноваційної інфраструктури;

- основною метою функціонування технологічних та наукових парків є досягнення тісного зближення потенціалу регіону з матеріально-технічною базою промисловості, скорочення тривалості інноваційного циклу, деконцентрація наукового потенціалу великих міст, забезпечення вирівнювання науково-технологічного та інноваційного розвитку різних регіонів. Формування потужної мережі технологічних та наукових парків дозволить швидше впровадити ринкові відносини у науково-технічній сфері, ефективно використовувати ресурси при здійсненні інновацій та результативно реалізовувати наукомісткі проекти.

- технопарки України є на сьогодні практично єдиними ефективно діючими механізмами, які забезпечують зв'язок науки з виробництвом і надають комплекс інфраструктурних послуг за рахунок спеціального режиму виконання інноваційних проектів, проте їх кількість не відповідає умовам інноваційної стратегії розвитку економіки. Основною перевагою створення технологічних парків є можливість надання проектам, що реалізуються, спеціального режиму інвестиційної та інноваційної діяльності. Необхідними умовами для надання пільгового режиму тому чи іншому проекту є пріоритетність напряму, в якому він здійснюється, соціально-економічне значення для розвитку економіки України, а також його загальна вартість.

8) розроблено рекомендації щодо забезпечення розвитку малого та середнього інтелектуального підприємництва та визначено, що:

- малий інноваційний бізнес або малий та середній за розміром обсягу інтелектуальний вид підприємництва, розвивається в інкубаторах, який підтримується на пільгових умовах та набуває інноваційну форму інноваційного підприємництва, за якої вчений винахідник стає власником прибутків від реалізованих результатів досліджень, нових технологій, винаходів тощо;

- мале підприємництво, що знаходиться на стартовій стадії розвитку, потребує фінансового забезпечення своєї діяльності, іншими словами в інвестиціях, їм не вистачає засобів на оренду (тим більше на покупку власних приміщень), інформаційне забезпечення, устаткування. Крім того, недостатньо коштів на оплату кваліфікованих фахівців в області юриспруденції, фінансів, маркетингу і інших, недостатньо навиків підприємницької діяльності;

9) розроблено рекомендації щодо появи нових високооплачуваних робочих місць та визначено, що:

- проблеми розвитку економіки інтелектуальної власності з позиції появи нових високо оплачуваних робочих місць частіше пов'язують з інфраструктурою сфери інтелектуальної власності, який приділяється мало уваги. За межами наукових досліджень залишаються питання розвитку інфраструктури інтелектуальної власності як складової національної інноваційної системи, та з цієї позиції науково-технологічної діяльності, формування нормативно-правової бази, що регулює відносини при економічній діяльності з використанням об'єктів права інтелектуальної власності;

- однією з ключових проблем розвитку українських інноваційних підприємств є фінансування інноваційної діяльності, а саме обмежена кількість фінансових джерел. Фінансування діяльності малих інноваційних підприємств має певні особливості, що, у свою чергу, обумовлює необхідність пошуку альтернативних джерел фінансування.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1. Підготовлено монографію:

Рязанова Н.І. Службові об'єкти інтелектуальної власності, створені за державні кошти: цивільно-правові аспекти [Текст] : **монографія** / Н.І. Рязанова. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 213 с. (8,4 д.а.) (передано до друку)

2.2. Опубліковано:

4 наукові статті (3,5 д. а.) та **1** тези наукових доповідей (0,5 д.а.) з актуальних питань співвідношення інновацій та об'єктів інтелектуальної власності у контексті економіки знань, правових аспектів у сфері трансферу технологій, проблем функціонування наукової сфери України, основних передумов розвитку інноваційної інфраструктури у високорозвинених країнах світу і Україні тощо.

2.3. Підготовлено зміни до Податкового кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» спрямовані на удосконалення термінологічної бази щодо створення, використання та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності для зростання інноваційної активності суб'єктів господарювання, розширення термінологічного апарату.

Зазначені зміни направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (лист № 401 від 03.11.2015) та Комітету ВРУ з питань податкової та митної політики (лист № 401/1 від 03.11.2015).

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

1) опубліковано:

- Стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави: матер. парлам. слухань у Верховній Раді України 2 липня 2014 р. / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти Верховної Раді України; упорядники: М.М.Шевченко, С.В.Семенюк, **Г.О.Андрощук**. – К.: Парлам. вид-во, - 2015, - 744 с.

- Трансфер технологій: підручник / А. А. Мазаракі, **Г. О. Андрощук**, С. І. Бай та ін.; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К.: Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. – 556 с. **(особистий внесок Андрощука Г.О. - розділи: 4, 5, 6, 7)**

- **14** наукових статей (8,6 д.а.) та **10** тез наукової доповіді (2,9 д.а.).

2) підготовлено:

- Науковий висновок щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (щодо можливості застосування статей 526, 625, 1058 ЦКУ та положень Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» до спірних правовідносин, зокрема стягнення з банку, в судовому порядку, коштів за депозитними вкладками у період дії тимчасової адміністрації, а згодом і ліквідації банку) від 30.03.2015р. (лист від 01.04.2015) *(виконавець: Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ);*

- Науковий висновок щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (справа № 6-2255цс15 за позовом Дашкевича В.А. до ПАТ «Платинум Банк, треті особи: Кольга Т.В., Корецька Н.І.) на 35 сторінках (Направлено до Верховного суду України, лист від 24.11.2015) *(виконавець: Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ);*

- зауваження на проект Закону України «Про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні» на 18 арк. та направлено до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, лист від 16.12.2015 № 454) *(виконавець: Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ; к.е.н. Борко Ю.В., зав. економіко-правовим відділом);*

- Висновок науково-правової експертизи щодо змісту та умов кредитного договору на замовлення голови Правління ПАТ «Укресімбанк» Гриценка О.В. (від 07.08.2015р. Вих.№ 010-05/5385) від 04.12.2015р. на 67 арк. *(виконавець: Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ).*

**3. ТЕМА «ДОСЛІДЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ РОЗВИТКУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ З ПОЗИЦІЇ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ ЕКОНОМІКИ ТА РОЗРОБКИ МЕХАНІЗМУ ЇЇ ПРАВОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ»
(РК № 0111U10287)**

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 79/9 від 7 грудня 2011р.

Наукові керівники – доктор юридичних наук, проф., член-кор. НАПрН України О.П. Орлюк, доктор економічних наук, проф. О.Б. Бутнік–Сіверський.

Термін виконання – 2012 – 2016 рр.

Мета теми – Дослідження стану розвитку теорії та практики процесів світової економічної глобалізації та її впливу на формування національної політики розвитку інтелектуального капіталу з урахуванням становлення економічного механізму національної інноваційної системи; процесів трансформації інтелектуальної власності в умовах розвитку інтелектуального капіталу; монополізації економічної діяльності транснаціональних капіталів з урахуванням інноваційних проривів; процесів капіталізації та розвитку механізму її правового забезпечення; забезпечення методико-правового механізму становлення інноваційно-активних виробничих система та динаміки змін в їх діяльності; розвиток інноваційної інфраструктури, як середовища впровадження інтелектуальної власності, науково-технічних і технологічних розробок.

У рамках зазначеної проблематики у звітному періоді досліджувалися такі аспекти теми.

1. Дослідження становлення та руху інтелектуального капіталу в цивілізаційному середовищі з урахуванням формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу та економіки глобалізації.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Орлюк О.П., д.е.н. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н. Нежиборець В.І., к.е.н. Борко Ю.Л., к.ю.н. Падучак Б.М., Рудченко І.І.

2. Становлення та розвиток складових інтелектуального капіталу з урахуванням світового досвіду, монополізації економічної діяльності, транснаціональних капіталів.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н. Нежиборець В.І., к.е.н. Борко Ю.Л.

3. Вивчення механізму правового забезпечення руху інтелектуального капіталу в виробничих системах з урахуванням розвитку інтелектуального капіталу в інноваційному середовищі та процесів капіталізації.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік–Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н. Борко Ю.Л., к.ю.н. Падучак Б.М., Рудченко І.І.

4. Розробка методичного підходу визначення вартості інтелектуального капіталу та його ефективності використання з позиції теорії економічної глобалізації та її впливу на побудову національної політики розвитку інтелектуального капіталу.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н. Бутнік-Сіверський О.Б., к.е.н. Ревуцький С.Ф., к.е.н. Борко Ю.Л., к.ю.н. Падучак Б.М., Рудченко І.І.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1) *Нові знання.* Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених наукових досліджень дозволили:

1.1. *визначити*, що в основі взаємодії складових інтелектуального капіталу як об'єкта управління лежить перетворення знань між явною та неявною (невідокремленою) формами. Така трансформація пов'язана з виконанням двох забезпечуючих функцій управління інтелектуальним капіталом: підтримки генерації нового знання та підтримки його засвоєння і використання. При виконанні першої функції відбувається документування та, при потребі, формалізація нових знань у явній формі. При виконанні другої функції документовані знання перетворюються у досвід та навички, тобто переходять у неявну форму. Управління інтелектуальним капіталом підприємства направлено на досягнення стратегічних і оперативних цілей та пов'язано зі впливом як зовнішніх, так і внутрішніх чинників. Тому визначення таких чинників дозволяє приймати обґрунтовані рішення і є передумовою формування системи управління інтелектуальним капіталом підприємства. Формування системи управління інтелектуальним капіталом потребує врахування взаємодії його складових. Тому необхідно враховувати динамічний аспект інтелектуального капіталу у вигляді організаційних знань та їх трансформації.

1.2. *розробити пропозиції* щодо внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо розвитку державно-приватного партнерства у сфері науки та інновацій, та активізації діяльності технологічних парків, а саме: пропозиції, які були надані до Закону України «Про інноваційну діяльність» під час засідань робочої групи, створеної наказом МОН України від 17.01.2015 № 30 з метою розроблення нової редакції зазначеного Закону, враховані Міністерством у проекті Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», зокрема:

- пропозиції щодо визначення термінів, які використовується у Законі (Розділ I);

- пропозиції щодо стимулювання та підтримки інноваційної діяльності (Розділ VI);

- пропозиції щодо публічно-приватного партнерства у сфері інновацій (Розділ VII).

Пропозиції до законопроекту направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (лист № 414 від 10.11.2015).

1.3. *провести дослідження щодо:*

- становлення та руху інтелектуального капіталу в цивілізаційному середовищі з урахуванням формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу та економіки глобалізації;

- становлення та розвитку складових інтелектуального капіталу з урахуванням світового досвіду, монополізації економічної діяльності, транснаціональних капіталів.

- стану, тенденції та організаційно – економічний механізму забезпечення захисту комерційної таємниці в системі економічної безпеки суб'єктів господарювання. Показано роль інституту комерційної таємниці в сучасній економіці, систему засобів її захисту, тенденції у законодавчому регулюванні в країнах ЄС, США, Азії, СНД. Надано рекомендації щодо системи захисту комерційної таємниці. Зроблено висновок, що комерційна таємниця стимулює винахідництво і впливає на розвиток перспективних технологій та інноваційну діяльність;

- патентних даних заявок на винаходи за процедурою РСТ (Договору про патентну кооперацію) та провести аналіз міжнародної міграції інтелектуального капіталу (на прикладі фахівців, зайнятих у сфері знань – науковців і винахідників). Визначено вплив інтелектуального капіталу на економіку, інноваційний розвиток та економічну безпеку держави. Проаналізовано міграційні канали та потоки, виявлено міграційні коридори витоку вчених і інженерів-винахідників, визначено коефіцієнти еміграції, «витоку умів», міграції винахідників. Представлено географічну модель міграції висококваліфікованих працівників, аналіз міграції інтелектуального капіталу в Україні, запропоновано рекомендації щодо створення відповідного організаційно-економічного механізму регулювання у цій сфері.

1.4. *вказати*, що будь-який економічний процес, що відбувається у системі світового господарства, глобальна монополізація капіталу має нерівномірний та суперечливий характер. Суперечливість даного процесу обумовлена конфліктом інтересів монополій та решти суб'єктів глобальної економічної системи (держав, регіональних інтеграційних угруповань, міжнародних організацій, приватних підприємств та ін.).

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

20 лютого 2015 року взяла участь **Коваль І.Ф.**, д.ю.н., гол.н.с., у Міжнародній науковій Інтернет-конференції «Приватне право в умовах глобалізації: ключові проблеми модернізації сучасного права». Організатор – Миколаївський інститут права Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Миколаїв).

6-7 березня 2015 року взяв участь (виступив в обговоренні проблем комерціалізації науково-технічних розробок) **Андрощук Г.О.**, к.е.н., доцент, головний

науковий співробітник сектору економіки та оцінки прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу, у Українсько-Німецькому Форумі «Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні, Федеральним міністерством освіти і наукових досліджень Німеччини (м. Київ).

19 березня 2015 року взяв участь (виступив з доповіддю) **Андрощук Г.О.**, к.е.н., доцент, головний науковий співробітник сектору економіки та оцінки прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу, у VIII Міжнародному Бізнес-форумі «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні». Організатори – Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти, Міністерство освіти і науки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Київський національний торговельно-економічний університет, Інститут економіки і прогнозування НАН України, Академія технологічних наук України (м. Київ).

23 квітня 2015 року взяли участь (виступили з доповідями): **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, директор Інституту, **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи, **Боровик П.А.**, провідний науковий співробітник Центру експертних досліджень, (у якості слухачів) Падучак Б.М., к.ю.н., в.о. зав. економіко-правового відділу, Петренко С.А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, Петренко І.І., н.с., Черненко Л.А., с.н.с., Писева В.В., м.н.с., Зеров К.О. м.н.с., Пилюченко Д.В., пров. фахівець, на круглому столі «Адміністративне оскарження охоронних документів на промислові зразки та корисні моделі». Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** спільно з кафедрою інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка та ВГО «Асоціація адвокатів України» (м. Київ).

28 квітня 2015 року взяли участь взяли участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, директор Інституту, Мироненко Н.М., д.ю.н., член-кор. НАПрН України, заступник директора з наукової роботи, Петренко С.А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, на З'їзді представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ. Організатори – МОН України, наукові та науково-педагогічні установи України (м. Київ).

14-15 травня 2015 року взяв участь і виступив з доповіддю **Андрощук Г.О.**, к.е.н, доцент, у VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми, пріоритети та перспективи соціально-економічного розвитку в XXI столітті». Організатори – Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Утенський вищий навчальний заклад (Литва), Інститут історії природознавства та техніки ім. С.І. Вавілова РАН (Росія), Балтійська міжнародна академія (Латвія) (м. Кам'янець-Подільський).

26-27 червня 2015 року прийняла участь (направила тези наукової доповіді) **Рудченко І.І.**, м.н.с., у VII Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасна

наука: теорія і практика». Організатор – Всеукраїнське громадське партнерство «Нова освіта». (м. Київ).

30 червня 2015 року прийняв участь **Петренко С.А.**, к.ю.н, керівник центру експертних досліджень, у З'їзді представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ щодо вибору представників у Вищу раду юстиції. Організатори: Наукові та науково-педагогічні установи України (м. Київ).

30 червня 2015 року прийняв участь **Петренко С.А.**, к.ю.н, керівник центру експертних досліджень, у З'їзді представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ щодо вибору представників у Вищій кваліфікаційній комісії суддів України. Організатори: Наукові установи та вищі навчальні заклади України (м. Київ).

11 грудня 2015 року прийняли участь, виступили з доповідями та надали зауваження та пропозиції **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, заступник директора з наукової роботи, **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф., академік АТНУ, пров.наук.сп., **Андрощук Г.О.**, к.е.н., доц., **Падучак Б.М.**, к.ю.н., пров.н.с., **Тверезенко О.О.**, зав.сектором, **Борко Ю.Л.**, к.е.н., завідувач відділу, **Пічкур О.В.**, пров.наук.спів, та у якості слухачів: Юдіна Г.О., н.с., Таєвська М.О., м.н.с., Троцька В.М., с.н.с., Самоловова Н.В., с.н.с., Коваленко Т.В., с.н.с., Петренко С.А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, Шульпін І.Л., н.с., у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правове забезпечення розвитку національної інноваційної системи в умовах глобалізації». Організатори – Національна академія правових наук України, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України (м. Харків, м. Київ).

2) Наукова новизна

Дослідження Національної політики розвитку інтелектуального капіталу в умовах глобалізації економічних систем мають цільову спрямованість щодо подолання розриву економіки України з розвиненими країнами. Пріоритетними в цьому напрямку є розробка стратегії інновацій, механізму реалізації наукової ідеї, технічних рішень до використання у виробництві, створення цілісних наукових, науково-виробничих систем, забезпечення їх відповідними важелями і стимулами до оновлення за рахунок впровадження об'єктів права інтелектуальної власності з метою збільшення виробництва інноваційної продукції. Суттєвим тут є розвиток інноваційного підприємництва, системи господарювання з урахуванням світового досвіду, становлення нових економічних і правових відносин.

Законодавчий досвід переконливо свідчить про важливість пошуку такої інноваційної моделі економічного розвитку, яка б сприяла інноваційним процесам, досягнення стандартів і темпів інноваційного розвитку, властивих розвиненим країнам, стимулюванню оновлення виробництва, перетворюючи його в інноваційно-активне. Чинне в Україні законодавство щодо розвитку інтелектуального капіталу з позиції глобалізації економіки ще не забезпечує державної підтримки інноваційної

діяльності; розвитку інфраструктури сфери інтелектуальної власності; стимулювання розвитку інтелектуального капіталу з позиції залучення відповідних фінансових джерел, використання податкових пільг; регламентування стосунків щодо створення та впровадження інтелектуальної власності в сфері малого та середнього інноваційного бізнесу з використанням фондів (інноваційних, венчурних, інвестиційних, приватного капіталу).

Для вирішення поставлених завдань були використані загальнонаукові методи дослідження та наукового пізнання соціальних явищ в їх історичному розвитку, взаємозв'язку та взаємозумовленості і було проведено:

1) дослідження з наступних питань:

- становлення та руху інтелектуального капіталу в цивілізаційному середовищі з урахуванням формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу та економіки глобалізації,

- формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу з урахуванням досвіду та специфіки розвинутих країн світу з урахуванням монополізації економічної діяльності транснаціональних капіталів з урахуванням інноваційних проривів,

- розвитку інтелектуального капіталу в інноваційному середовищі в умовах монополізації економічних систем з урахуванням процесів капіталізації та розвитку механізму її правового забезпечення,

- основних показників інтелектуалізації, а саме: інноваційність країни – комерціалізація інтелектуальних продуктів, їх інтенсифікація,

- міжнародного обміну податковою інформацією як елементом дотримання міжнародного правопорядку,

- європейської організації по забезпеченню безпеки аеронавігації та супутникового зв'язку,

2) порівняльно-науковий аналіз:

- тенденцій та стану світових показників інтелектуальної власності з метою визначення її місця в інноваційній діяльності окремих суб'єктів інноваційної системи;

3) моніторинг інформаційно-аналітичних матеріалів з питань:

- економіко-правових підходів до теорії трансформації інтелектуальної власності в інноваційній сфері діяльності з урахуванням економічної глобалізації,

- економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу з урахуванням корпоративної трансакції,

- процесів монополізації формування інтелектуального капіталу в Україні під впливом економічної глобалізації;

4) сформульовано основні характерні тенденції міжнародного руху капіталу, а саме: зростання масштабів різних форм вивозу капіталу, зміна учасників експорту

капіталу за рахунок країн з транзитивною економікою, зростання ролі ТНК та ТНБ у міжнародних потоках капіталу, зосередження основних потоків ПІІ у ринково розвинутих країнах та виникнення нових форм інтеграції фінансового, промислового, інтелектуального та інформаційного капіталу;

5) розглянуто моделі, за якими розвивається міжнародний інноваційний бізнес: «модель закритих інновацій» і «модель відкритих інновацій», їх плюси і мінуси. Проаналізовано причини та особливості безкоштовної передачі компаніями своїх результатів інтелектуальної діяльності, використовуваних ними бізнес-моделі та стратегії. Робиться висновок, що відкриті інновації, як модель управління, все частіше використовуються в багатьох галузях економіки з метою підвищення інноваційної активності. Вона відкриває можливості для створення відкритих локальних, регіональних, національних інноваційних систем. Водночас в Україні існують ризики і загрози використання моделі відкритих інновацій, які необхідно враховувати.

б) зазначено:

- зміст економічної глобалізації зводиться до тих процесів, що відбуваються в сучасних умовах у світовій економіці і ведуть до швидкого інтегрування світу в єдиний економічний простір, у результаті розширення міжнародної торгівлі, інтернаціоналізації виробництва та фінансових ринків, а також інтернаціоналізації товарної культури, поширенню якої сприяє об'єднана в єдину мережу глобальна телекомунікаційна система;

- що базова функція інтелектуального капіталу – створення нової вартості шляхом реалізації наданих інтелектуальними ресурсами можливостей, тобто шляхом використання інтелектуального потенціалу. Якщо інтелектуальний потенціал – це можливості, створені інтелектуальними ресурсами, то інтелектуальний капітал – це реалізований (ефективно використаний) інтелектуальний потенціал;

- на методичний підхід визначення вартості інтелектуального капіталу та його ефективності використання з позиції теорії економічної глобалізації впливають параметри глобального бізнесу, які формуються у гіперконкурентному середовищі, де інформаційний ресурс стає ключовим чинником досягнення ефективності і довгострокової конкурентоспроможності на світових товарних і фінансових ринках;

7) визначено, що:

- єдина методика не може враховувати всю сукупність особливостей практичного використання конкретних об'єктів інтелектуального капіталу, і на практиці звичайно проводять розрахунок обґрунтованої ринкової вартості деяких видів інтелектуального капіталу одночасно за декількома методами. Практично при уточненні мети оцінки в кожному окремому випадку розробляють індивідуальну для кожного конкретного об'єкта методологію розрахунку, яка дозволяла б найбільш повно врахувати усі ціноутворюючі фактори, що впливають на його ринкову вартість. Ця методологія може враховувати минулі витрати на створення і придбання об'єкта,

ринкову кон'юнктуру і, крім того, може бути заснована на здатності та можливості інтелектуального капіталу приносити додатковий дохід підприємству;

- економічною функцією держави як регулюючого інституту є забезпечення функціонування оптимального економічного та інституційного режиму, який для досягнення суспільних цілей та реалізації національного економічного інтересу забезпечує конкурентоспроможний економічний розвиток;

- актуальність виокремлення глобальної функції обумовлена, перш за все, появою нового типу суспільного мислення – глобального мислення, яке дає змогу усвідомити реальну появу таких категорій як «глобальна власність», «глобальна антициклічна політика», «глобальна інфляція», «глобальні стандарти» тощо.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1. Підготовлено:

Андрощук Г.О. Інтелектуальна власність в національних інноваційних системах : монографія – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 450 с. (18,75д.а.) (передано до друку).

2.2. Опубліковано:

4 наукові статті (2,0 д. а.) і 2 тези наукової доповіді (0,5 д.а.) щодо питань розвитку світової економіки в аспекті розвитку міжнародних відносин, які визначається глобалізацією економічного життя.

2.3. Розроблено пропозиції, які були надані до Закону України «Про інноваційну діяльність» під час засідань робочої групи, створеної наказом МОН України від 17.01.2015 № 30 з метою розроблення нової редакції зазначеного Закону, враховані Міністерством у проекті Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», зокрема:

- пропозиції щодо визначення термінів, які використовується у Законі (Розділ I);

- пропозиції щодо стимулювання та підтримки інноваційної діяльності (Розділ VI);

- пропозиції щодо публічно-приватного партнерства у сфері інновацій (Розділ VII).

Пропозиції до законопроекту направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (лист № 414 від 10.11.2015).

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

1. *опубліковано і підготовлено до друку монографію та навчально-методичні матеріали:*

Андрощук Г. О. Національні інноваційні системи: еволюція, детермінанти результативності [Текст]: монографія / Г. О. Андрощук, С. А. Давимука, Л. І. Федулова. – К. : Парлам. вид-во, 2015. – 512 с.

Падучак Б.М. Інтелектуальна власність і інноваційна діяльність : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

Падучак Б.М. Правове регулювання інноваційної діяльності : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

2. *опубліковано: 8 наукових статей (4,1 д.а.) та 7 тез наукових доповідей (2,1 д.а.).*

3. *Підготовлено науково-правову експертизу щодо правових аспектів змісту проекту Постанови Верховної Ради України «Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік» у частині фінансування академічної науки» на 7 арк. (Лист від 22.05.2015 № 201 Голові підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Іщейкіну К.Є.) (виконавець Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ).*

4. ТЕМА «ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В ІНТЕРНЕТІ» (РК № 0111U10288)

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 79/9 від 7 грудня 2011 р.

Наукові керівники: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А.

Термін виконання – 2012 – 2015 рр.

Мета теми – Дослідження нормативно-правового забезпечення в Україні, на міжнародному рівні та в окремих країнах світу реалізації прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, а також виявлення проблем правозастосовної практики при реалізації цих прав як в Україні, так і в світі; аналіз правозастосовної практики та механізмів захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет в Україні та деяких зарубіжних країнах; дослідження сучасних міжнародних тенденцій розвитку законодавства у зазначеній сфері; розробка рекомендацій щодо удосконалення законодавства України у сфері правового захисту в мережі Інтернет результатів творчої праці людини з урахуванням досвіду зарубіжних країн.

У рамках зазначеної проблематики у звітному періоді досліджувалися такі аспекти теми.

1. Дослідження питання порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті, зокрема: визначення поняття порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті; визначення джерел порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті; визначення видів порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті; надання характеристики ознак порушень прав інтелектуальної власності в Інтернеті.

Наукові керівники та основні виконавці: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н., Комзюк Л.Т., Жорнік Р.О., Мацкевич О.О., к.е.н. Андрощук Г.О., Улітіна О.В., Пилюченко Д.В., Бутнік-Сіверський С.О., Троцька В.М., к.ю.н. Еннан Р.Є.

2. Дослідження питань встановлення, фіксації та доведення порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет: дослідження особливостей встановлення та доведення факту порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет для різних об'єктів інтелектуальної власності; дослідження питання фіксації об'єктів інтелектуальної власності та дій, пов'язаних з ними, в мережі Інтернет; дослідження питання належності доказів при фіксації різними способами об'єктів інтелектуальної власності та дій з ними в мережі Інтернет.

Наукові керівники та основні виконавці: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н., Комзюк Л.Т., Жорнік Р.О., Мацкевич О.О., к.е.н. Андрощук Г.О., Улітіна О.В., Пилюченко Д.В., Бутнік-Сіверський С.О., Троцька В.М., к.ю.н. Еннан Р.Є.

3. Дослідження особливостей захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет: на об'єкти авторського права; на засоби індивідуалізації; на комерційну таємницю.

Наукові керівники та основні виконавці: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н., Комзюк Л.Т., Жорнік Р.О., Мацкевич О.О., к.е.н. Андрощук Г.О., Улітіна О.В., Пилюченко Д.В., Бутнік-Сіверський С.О., Троцька В.М., к.ю.н. Еннан Р.Є.

4. Дослідження особливостей захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет: на винаходи (корисні моделі); на промислові зразки; від недобросовісної конкуренції.

Наукові керівники та основні виконавці: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н., Комзюк Л.Т., Жорнік Р.О., Мацкевич О.О., к.е.н. Андрощук Г.О., Улітіна О.В., Пилюченко Д.В., Бутнік-Сіверський С.О., Троцька В.М., к.ю.н. Еннан Р.Є.

5. Розробка пропозиції щодо удосконалення законодавства України у сфері захисту прав інтелектуальної власності в інформаційно-комунікаційній мережі Інтернет та в контексті світової інтеграції України.

Наукові керівники та основні виконавці: к.ю.н. Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А., к.ю.н., Комзюк Л.Т., Жорнік Р.О., Мацкевич О.О., к.е.н. Андрощук Г.О., Улітіна О.В., Пилюченко Д.В., Бутнік-Сіверський С.О., Троцька В.М., к.ю.н. Еннан Р.Є.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1) *Нові знання.* Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених наукових досліджень положень нормативно-правових актів та правозастосовної практики розвинутих зарубіжних країн щодо способів боротьби із порушеннями прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, дозволили:

1.1. *підготувати:*

- збірник матеріалів науково-практичної конференції:

Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації : Матеріали науково-практичної конференції / 26 березня 2015р., м. Київ / Упорядн.: В.М. Фурашев, В.М. Поперечнюк. – К. : НДІПНАПрН України, НТУУ «КПІ». – 2015. – 135 с. (7,9 д.а.)

- монографію:

Мацкевич О.О. Авторське право у діяльності засобів масової інформації, що функціонують у цифровому середовищі: монографія / О. О. Мацкевич. – К.: НДІ

інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – 235 с.
(10,5д.а.) (передано до друку)

1.2. вивчити:

- польський досвід щодо ліцензійних договорів на використання об'єктів авторського права і суміжних прав в Інтернеті, та можливість його застосування в Україні,
- законодавче регулювання інтелектуальної власності в Інтернеті, та тенденції розвитку у цій сфері,
- питання правового регулювання медіа контенту в мережі Інтернет,
- особливості правового регулювання веб-сайту як об'єкту авторського права.
- особливості використання в якості домену зони .ua засобів індивідуалізації.
- питання належності доказів при фіксації різними способами об'єктів інтелектуальної власності та дій з ними в мережі Інтернет,
- питання фіксації об'єктів інтелектуальної власності та дій, пов'язаних з ними, в мережі Інтернет,
- сучасні тенденції розвитку правового регулювання інтелектуальної власності в мережі Інтернет,
- особливості правового режиму охорони фотографічних творів в цифровому середовищі,

1.3. сформулювати:

- нові напрямки та види використання об'єктів інтелектуальної власності в мережі Інтернет, а також перспективи розвитку ефективного договірною регулювання у цій сфері,
- теоретичні підходи та практичні засади особливостей захисту прав інтелектуальної власності в господарському судочинстві,

1.4. вирішити питання щодо:

- особливостей відповідальності Інтернет-провайдерів за порушення авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет;
- встановлення, фіксації та доведення порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет.

1.5. дослідити:

- Веб-сайт – основний об'єкт авторського права в мережі Інтернет;
- правовий режим веб-сайтів та блогів у мережі Інтернет;
- технічні засоби захисту авторського права в мережі Інтернет;
- правовідносини, що пов'язані із захистом авторських прав на твори, які розміщені в мережі Інтернет;

- хотлінкінг, фреймінг та включення до структури веб-сайту творів з інших веб-сайтів в мережі Інтернет в системі регулювання та захисту авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет;
- поняття та ознаки цифрового контенту;
- правову охорону об'єктів авторського права та суміжних прав і мережі Інтернет (досвід Великобританії, США та Франції);
- проблеми юрисдикції в мережі Інтернет за законодавством ЄС;

1.6. проаналізувати:

- правову природу гіперпосилань у мережі Інтернет і здійснити їх класифікацію;
- розглянути співвідношення гіперпосилання з об'єктами авторського права, з доменними іменами;
- дослідити, чи є розміщення гіперпосилання способом використання твору, на який гіперпосилання адресує;
- основні способи фіксації змісту веб-сторінки в мережі Інтернет як елемент здійснення права на захист авторських прав на твори, що розміщені в мережі Інтернет та здійснено їх класифікацію. Крім того зроблені висновки, що існує низка способів фіксації змісту веб-сторінки в мережі Інтернет. Але при проведенні такої фіксації необхідно пам'ятати, що авторські права порушує не існування веб-сторінки як комплексного явища, а розміщення в мережі Інтернет окремого твору (творів) у цифровій формі, а тому для визначення належного відповідача необхідно встановити на якому сервері в мережі Інтернет даний твір розміщений. Жоден з візуальних способів фіксації змісту веб-сторінки не в змозі вирішити зазначену проблему, оскільки є лише зовнішнім сприйняттям зображення, яке подається на пристрій виведення інформації. При проведенні фіксації змісту веб-сторінки обов'язково має аналізуватись вихідний код веб-сторінки;
- види фіксації таких порушень, переваги та недоліки застосування кожного з них.

1.7. надати пропозиції щодо:

- проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет» (від 29.07.2015 р.), а саме: запропоновані зміни до Закону України «Про авторське право і суміжні права», Кримінального кодексу України, Кодексу України про адміністративні правопорушення та Закону України «Про нотаріат». Надані зауваження і пропозиції щодо: визначення термінів, запропонованих у законопроекті; врахування у законопроекті відповідних положень Директиви Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві та Директиви 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 8 червня 2000 року «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на

внутрішньому ринку»; уточнення норм стосовно відповідальності власника веб-сайту, постачальника (провайдера) послуг хостингу; уточнення вимог до інформації, що має розміщуватися на веб-сайті власника цього сайту та постачальника (провайдера) послуг хостингу; встановлення відповідних вимог до заяви (скарги), що можуть надсилатися заявниками власнику веб-сайту та постачальнику (провайдера) послуг хостингу; передбачення норм щодо достовірності інформації, яка міститься у заяві (скарзі), згідно з твердженнями заявника; встановлення вимог стосовно права власника веб-сайту розміщувати на власному на веб-сайті правила протидії використанню веб-сайтів; уточнення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України; уточнення норм у Законі України «Про нотаріат» щодо забезпечення доказів у мережі Інтернет, необхідних у випадку судового розгляду справи чи в рамках адміністративного процесу (провадження).

1.5. провести:

- науково-практичну конференцію «Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації».

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у таких важливих наукових заходах:

26 лютого 2015 року взяли участь (виступили з доповіддю) **Петренко І.І.**, науковий співробітник відділу авторського права та суміжних прав, **Петренко С.А.**, к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, на семінарі «Актуальні проблеми мультимедійного дизайну в умовах інформаційної війни». Організатор – Український інститут підвищення кваліфікації працівників телебачення, радіо і преси Держкомтелерадіо України (м. Київ).

12 березня 2015 року прийняв участь та виступив у дискусії **Зеров К.О.**, м.н.с., у Засіданні Комітету з питань телекомунікацій, інформаційних технологій та Інтернету: «Криптовалюта: філософія і правова природа» Організатор – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України». (м. Київ)

26 березня 2015 року взяли участь (виступ з доповіддю) **Орлюк О.П.**, д.ю.н., професор, член-кореспондент НАПрНУ, директор Інституту, (виступ з доповіддю та направлено тези доповідей) **Петренко С.А.**, к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, **Андрощук Г.О.**, к.е.н, доцент, г.н.с. сектору економіки та оцінки прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу, **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., завідувач економіко-правовим відділом, **Падучак Б.М.**, к.ю.н., завідувач сектору використання та передачі прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу, **Дорожко Г.К.**, к.т.н., п.н.с., **Коваленко Т.В.**, с.н.с., **Троцька В.М.**, с.н.с., **Петренко І.І.**, н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., **Писєва В.В.**, м.н.с., **Улітіна О.В.**, м.н.с., **Зеров К.О.** м.н.с., у науково-практичній конференції «Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації». Організатори – Науково-дослідний інститут інформатики і права НАПрН України, Навчально-науковий центр інформаційного права та правових

питань інформаційних технологій ФСП НГУУ «КПІ», **Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

17 квітня 2015 року участь та прийняв участь у дискусії **Зеров К.О.**, м.н.с., у Засіданні «Хмарні технології: правові обмеження використання та законотворчі ініціативи». Організатор – Комітет з питань телекомунікацій, інформаційних технологій та Інтернету ВГО «Асоціація правників України». (м. Київ).

23 квітня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Мацкевич О.О.**, н.с., у Дискусійній платформі на тему: «Інтелектуальна власність у мережі Інтернет». Організатор – Академія адвокатури України (м. Київ).

28 квітня 2015 року прийняв участь **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі, присвяченому презентації Європейського та Південно-Східноєвропейського Діалогу з управління Інтернетом (EuroDIG&SEEuroDIG). Організатор – Державне агентство з питань електронного урядування разом з міжнародною громадською організацією «Європейська Медіа Платформа» (ЄМП) (м. Київ).

15 травня 2015 року прийняв участь та виступив з короткою тезою **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі на тему «Правові та організаційні засади фіксування порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет» (м. Київ).

15 липня 2015 року прийняв участь **Зеров К.О.**, м.н.с., у засіданні Комітету з телекомунікацій, інформаційних технологій та Інтернет спільно з комітетом з інтелектуальної власності ВГО «Асоціації правників України». Організатор – ВГО «Асоціація правників України». (м. Київ).

04 серпня 2015 року прийняв участь у дискусії **Зеров К.О.**, м.н.с., у Семінарі на тему: «Удосконалення захисту прав інтелектуальної власності в Україні». Організатор – ДП «Інтелзахист», Державна служба інтелектуальної власності. (м. Київ).

3 вересня 2015 року прийняли участь **Петренко С.А.**, к.ю.н, керівник Центру експертних досліджень (модератор, вступне слово), **Зеров К.**, м.н.с. (доповідь); слухачі: Троцька В.М., с.н.с., Мацкевич О.О., н.с., Ленго Ю.Є., н.с., Юдіна Г.О., н.с., Жорнік Р.О, н.с., у Круглому столі «Фіксація змісту веб-сторінки в мережі Інтернет як елемент здійснення права на захист авторських прав». Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**. (м. Київ).

12 вересня 2015 року прийняв участь та виступив з доповіддю **Зеров К.О.**, м.н.с., у II Всеукраїнська школа з ІТ- та Інтернет права. Організатор – Ліга студентів ВГО «Асоціація правників України». (м. Одеса).

03 листопада 2015 року прийняли участь **Зеров К.О.**, м.н.с. (виступив з доповіддю), Штефан А.С., к.ю.н., зав. сектору, Петренко І.І., н.с., Мацкевич О.О., н.с., Ленго Ю.Є., н.с., Юдіна Г.О., н.с., Писєва В.В, н.с., Троцька В.М., с.н.с, Пилоченко Д.В., м.н.с., Улітіна О.В. ,м.н.с., та здобувачі та аспіранти Інституту Галунко Н.В., Ілляшенко О.О., Воронцова К.О., Дмитренко В.В., Галунко А.В., Жарко О.Г., на Засіданні Ради молодих вчених НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ** (м. Київ).

04 грудня 2015 року прийняв участь **Андрощук Г.О.**, к.е.н, гол.наук.сп., у П'ятій конференції Uadom. Організатор – Міжнародний інститут менеджменту (м. Київ).

09 грудня 2015 року прийняли участь та виступили з доповідями **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ України, директор Інституту, **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі «Розвиток інтелектуальної власності в Україні. Охорона та захист торговельних марок в мережі Інтернет». Організатор – *International Trademark Association (INTA)* (м. Київ).

15 грудня 2015 року прийняв участь та виступив з доповіддю **Зеров К.О.**, м.н.с., у Засіданні ГО «Клуб інтелектуальної власності»: «Доменні імена. Практика розгляду доменних спорів». Організатор – ГО «Клуб інтелектуальної власності», КНУ ім. Тараса Шевченка. (м. Київ).

16 грудня 2015 року прийняв участь у якості слухача **Зеров К.О.**, м.н.с., Семінар «Електронна форма правочину». Організатор – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України». (м. Київ).

2) Наукова новизна

На сьогоднішній день основною невирішеною проблемою на шляху розвитку економічної діяльності із використанням інформаційно-комунікаційних технологій, є відсутність ефективного механізму правового регулювання відносин у сучасному цифровому середовищі, який можна було б застосовувати для захисту прав інтелектуальної власності в глобальній мережі Інтернет. Це вказує на складність та чисельність юридичних і соціальних проблем, пов'язаних з існуванням та розвитком Інтернету, та актуальність проведення комплексного дослідження з позиції тих напрацювань, які існують в теорії права, а також в інших галузевих юридичних науках.

Нові суспільні відносини, які виникають у зв'язку з розвитком мережі Інтернет та використанням в ній об'єктів інтелектуальної власності, рідко удостоюються належної уваги з боку законодавця країн, що розвиваються, на відміну від розвинених країн. Все це призводить до того, що багато спорів, які виникають у зв'язку з використанням об'єктів інтелектуальної власності в мережі Інтернет, не можливо адекватно вирішити в рамках законодавства та правозастосовної практики, що сформована до появи цієї глобальної мережі.

Зазначене свідчить про необхідністю аналізу положень законодавства України щодо охорони та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності в мережі Інтернет з огляду на те, що організація та робота інформаційно-комунікаційні мереж, у тому числі Інтернет, базується на використанні різноманітних об'єктів інтелектуальної власності. Вступ у 2008 році Україні до СОТ та подальша інтеграція у світові економічні процеси вимагає всебічного наукового дослідження та обґрунтування необхідних змін у законодавстві нашої держави, з точки зору створення сприятливого інвестиційного клімату в сферу комунікаційних технологій, належного правового регулювання транснаціональному мережевому обміну інформацією та забезпечення, при цьому, додержання національних інтересів.

Враховуючи те, що в Україні досліджувались лише деякі аспекти цієї проблематики, на сьогодні відсутнє комплексне доктринальне дослідження, яке було

б спрямовано на удосконалення правового регулювання та правозастосування у сфері захисту прав інтелектуальної власності в глобальній інформаційній мережі Інтернет, що базується на досвіді іноземних держав. Тому розробка запропонованої теми дослідження є надзвичайно актуальною.

З метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у вітчизняному законодавстві з питань правозастосовної практики розвинутих зарубіжних країн щодо способів боротьби із порушеннями прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет та запропонувати шляхи їх усунення було проведено:

1. дослідження:

- правових конфліктів в мережі Інтернет та закордонного досвіду, щодо попередження порушень прав інтелектуальної власності в цій мережі,
- особливостей правового регулювання розміщення в мережі Інтернет публіцистичних творів та правового режиму охорони фотографічних творів в цифровому середовищі, та інших об'єктів інтелектуальної власності,
- ознак порушень прав інтелектуальної власності в Інтернеті,
- щодо встановлення, фіксації та доведення порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет,
- особливостей правового врегулювання правовідносин між суб'єктами авторського права та пошуковими агрегаторами, діяльність яких пов'язана з відтворенням чи відсиланням на публіцистичні твори, розміщені в мережі Інтернет;
- певних змін у праві автора на розповсюдження творів, яке воно зазнає зважаючи на вплив цифрового середовища;
- щодо порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті, а саме:
 - поняття порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті;
 - джерел порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті;
 - видів порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті;
 - характеристики ознак порушень прав інтелектуальної власності в Інтернеті.
- питань встановлення, фіксації та доведення порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, а саме:
 - дослідження особливостей встановлення та доведення факту порушення прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет для різних об'єктів інтелектуальної власності;
 - дослідження питання фіксації об'єктів інтелектуальної власності та дій, пов'язаних з ними, в мережі Інтернет;
 - дослідження питання належності доказів при фіксації різними способами об'єктів інтелектуальної власності та дій з ними в мережі Інтернет.
- пошукових систем та агрегаторів новин як контентоформуючі складові комунікаційного простору;
- сучасних проблем використання об'єктів авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет в інформаційному суспільстві;

1.1. питань:

удосконалення термінологічного апарату щодо визначень різних видів порушень прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет,

пристосованості положень авторського права до сучасних умов цифрового середовища,

правових конфліктів між правом людини на недоторканість особистого життя - прайвеси, правом на отримання інформації та правами інтелектуальної власності,

попередження порушень прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, через гармонізацію національного законодавства щодо охорони програмного забезпечення,

можливості реєстрації кваліфікованого зазначення походження товару в Україні як домену зони .ua, та удосконалення правового регулювання у цій сфері,

недобросовісного набуття прав на доменне ім'я; зловживання правами, зокрема, використання ділової репутації іншого господарюючого суб'єкта; обмеження доступу на ринок оригінальної продукції; кіберскотинг; введення споживачів в оману щодо дійсного виробника товару чи особи, яка надає послугу тощо.

пов'язаних із застосуванням технічних засобів захисту в мережі Інтернет у випадках вільного використання творів, визначених законодавством, коли твори можуть використовуватися будь-якою особою без дозволу суб'єктів авторського права і безкоштовно.

2) науково-правовий аналіз:

- матеріалів щодо існуючих на сьогодні проблем регулювання правовідносин в Інтернеті, в тому числі нормами договірного права,

- характеристик Інтернет-договорів.

- видів договорів, які використовуються в Інтернет-відносинах, їх суттєвих умов та особливостей укладання,

- польського досвіду щодо порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті.

- матеріалів щодо існуючих на сьогодні видів порушення прав інтелектуальної власності в Інтернеті, та перспектив розвитку цього негативного явища,

- стану і проблем в сфері інтернет-регулювання в різних юрисдикціях. Розглянуто правові конфлікти між правом людини на недоторканість приватного життя - прайвеси, правом на отримання інформації і правами інтелектуальної власності (ІС), застосування принципу пропорційності і підтримки справедливого балансу прав. Приведені позиції судів країн ЄС (Англії, Ірландії, Франції, Німеччини, Нідерландів, Іспанії), а також США, Канади і Ізраїлю відносно вимоги про розкриття персональних даних користувачів Інтернету, підозрюваних в порушенні прав ІС;

- сучасного стану правового забезпечення та регулювання питання використання у якості домену зони .ua засобів індивідуалізації, як об'єктів

інтелектуальної власності, а саме торговельних марок, географічних зазначень походження товарів і послуг,

- досвіду Великобританії та США з питань, що стосуються правового регулювання цифрових фотографій, проблематиці «сирітських творів» та методів боротьби з ними в мережі Інтернет.

- проблематики реєстрації фотографічних творів в умовах цифрового середовища: Україна, Сполучені Штати Америки та Великобританія;

- стану та проблем інтернет-регулювання в різних юрисдикціях;

- вичерпання прав в Інтернеті, а також зміна поняття «примірник».

3) *моніторинг:*

- наукових праць та інтернет-джерел на предмет виявлення існуючих на сьогодні проблем регулювання правовідносин в Інтернеті, в тому числі нормами договірному права.

4) *розглянути:*

- низку актуальних питань пов'язаних із захистом товарних знаків від недобросовісної конкуренції пов'язаною із їх змішуванням в Інтернеті.

- проблеми захисту товарних знаків від недобросовісної конкуренції у випадках їх змішування (confusion) в Інтернеті. Проаналізовано загальні випадки змішування, правове регулювання цього явища в законодавстві ЄС, розглянуто доктрину первісного змішування в Інтернеті, можливість асоціації знаків в Інтернеті, а також правозастосовну практику ЄС. Даються рекомендації щодо застосування методичних підходів Всесвітньої організації інтелектуальної власності (ВОІВ);

- правові конфлікти між правом людини на недоторканність приватного життя – прайвесі, правом на одержання інформації, і правами інтелектуальної власності (ІВ), застосування принципу пропорційності і підтримки справедливого балансу прав. Навести позиції судів країн ЄС, а також США і Канади щодо вимоги про розкриття персональних даних користувачів Інтернету, підозрюваних в порушенні прав ІВ. Відзначається зростаюча роль веб-індустрії у розвитку економік держав. Підкреслюється, що обмеження права на анонімність мають бути співмирними і встановлені законом.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1. Опубліковано:

- *монографію:*

Мацкевич О.О. Авторське право у діяльності засобів масової інформації, що функціонують у цифровому середовищі: **монографія** / О. О. Мацкевич. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015. – 235 с. (10,5д.а.)

- збірник тез доповідей науково-практичної конференції:

Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації : Матеріали науково-практичної конференції / 26 березня 2015р., м. Київ / Упорядн.: В.М. Фурашев, В.М. Поперечнюк. – К. : НДІПНАПрН України, НТУУ «КПІ», 2015. – 135 с. (7,9 д.а.)

- 5 наукових статей (2,7 д.а.) та 5 тез наукових доповідей (1,6д.а.) з питань охорони та захисту прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет.

2.2. *Розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав у мережі Інтернет»* щодо визначення термінів, запропонованих у законопроекті; врахування у законопроекті відповідних положень Директиви Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві та Директиви 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 8 червня 2000 року «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку»; уточнення норм стосовно відповідальності власника веб-сайту, постачальника (провайдера) послуг хостингу; уточнення вимог до інформації, що має розміщуватися на веб-сайті власника цього сайту та постачальника (провайдера) послуг хостингу; встановлення відповідних вимог до заяви (скарги), що можуть надсилатися заявниками власнику веб-сайту та постачальнику (провайдеру) послуг хостингу; передбачення норм щодо достовірності інформації, яка міститься у заяві (скарзі), згідно з твердженнями заявника; встановлення вимог стосовно права власника веб-сайту розміщувати на власному на веб-сайті правила протидії використанню веб-сайтів; уточнення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України; уточнення норм у Законі України «Про нотаріат» щодо забезпечення доказів у мережі Інтернет, необхідних у випадку судового розгляду справи чи в рамках адміністративного процесу (провадження).

Законопроект направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (вих. № 372 від 01.10.2015).

2.3. *Підготовлено заключний звіт НДР:*

Звіт про науково-дослідну роботу на тему «Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті» (заключний). – НДІ ІВ НАПрНУ. – 2015. – 155 с.

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

1. опубліковано і підготовлено до друку:

- **Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності»** – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 4. – 90 с.

- **15** наукову статтю (7,5 д.а.) і **20** тез наукових доповідей (6,2 д.а.).

5. ТЕМА «МІЖНАРОДНО-ПРАВОВА ОХОРОНА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» (РК № 0112U007757)

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 82/3 від 25.05.2012 р.

Керівники теми: доктор юридичних наук Орлюк О.П., кандидат економічних наук Андрощук Г.О.

Термін – 2013 – 2017 рр.

Мета теми – Дослідження міжнародної системи охорони інтелектуальної власності: положень міжнародних нормативно-правових актів та їх адаптації у законодавство України з питань правової охорони інтелектуальної власності; договорів ВОІВ, що встановлюють міжнародну систему охорони у сфері інтелектуальної власності; договорів, що сприяють отриманню охорони промислової власності на міжнародному рівні; договорів, що затверджують міжнародні класифікаційні системи; договорів у сфері авторського права і суміжних прав; регіональних патентних систем (ЄПК, ЄАПК); договорів, що сприяють отриманню охорони на регіональному рівні; дослідження світових тенденцій правової охорони інтелектуальної власності; участь України у міжнародних договорах.

У рамках зазначеної проблематики досліджуються такі аспекти теми.

1. Дослідження договорів, що затверджують міжнародні класифікаційні системи. (Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Віденська угода про Міжнародну класифікацію зображувальних елементів знаків (Віденська угода). Локарнська угода про Міжнародну класифікацію промислових зразків (Локарнська класифікація).

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Орлюк О.П., к.е.н. Андрощук Г.О. к.ю.н. Іолкін Я. О., к.ю.н. Еннан Р. Є., Работягова Л.І., Пічкур О.В.

2. Дослідження договорів у сфері авторського права і суміжних прав. (Договір ВОІВ про авторське право (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (FRT).), (Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДВФ). Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники.)

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Орлюк О.П., к.е.н. Андрощук Г.О. к.ю.н. Іолкін Я. О., к.ю.н. Еннан Р. Є., Работягова Л.І., Пічкур О.В.

3. Дослідження регіональних патентних систем, договорів, що сприяють отриманню охорони на регіональному рівні. (Європейська патентна конвенція. Угода про патент Співтовариства. Євразійська патентна конвенція. Угода про створення

Африканської регіональної організації промислової власності (Угода АRIPO). Угода про створення Африканської організації інтелектуальної власності (ОAPI). Угоди країн Латинської Америки про охорону промислової власності.)

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Орлюк О.П., к.е.н. Андрощук Г.О., Работягова Л.І., Пічкур О.В.

4. Дослідження договорів, що сприяють отриманню охорони промислової власності на міжнародному рівні. Розробка рекомендацій щодо удосконалення законодавства у сфері міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності.

Науковий керівник та основні виконавці: к.е.н. Андрощук Г.О. к.ю.н. Іолкін Я.О., к.ю.н. Еннан Р. Є., Работягова Л.І.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1). **Нові знання.** Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених наукових досліджень щодо принципів та механізмів міжнародної системи охорони інтелектуальної власності дозволили:

1.1. дослідити:

- організаційно-правові аспекти систем правової охорони об'єктів патентного права зарубіжних країн, а саме: Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Бразилії, Великої Британії, Угорщини, Німеччини, Греції, Індії, Італії, Канади, Китайської Народної Республіки, Республіки Корея, Мексики, Норвегії, США, Туреччини, Франції, Швейцарії, Швеції, Японії,

- міжнародно-правову охорону товарних знаків;

1.2. запропонувати основні заходи для боротьби з патентними троями:

- покращення якості патентної експертизи патентних відомств країн;
- введення обмеження на максимальний розмір відшкодування за порушення прав на патенти;

- відпрацювання ефективного механізму примусового ліцензування в разі невикористання фірмою свого винаходу тощо.

1.3. провести аналіз:

- патентних законів зарубіжних країн та детальний розгляд основних нормативних положень, які є необхідними для встановлення правової охорони винаходів і корисних моделей,

- законодавства про авторське право Канади (модернізації та економічних наслідків);

- інституту географічних зазначень в Європейському Союзі (ЄС), положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що стосуються географічних зазначень, їх

економічне та правове значення, негативні тенденції, економічні наслідки та шляхи подолання;

1.4 вивчити особливості міжнародно-правової охорони інтелектуальної власності в контексті входження України до зони вільної торгівлі.

1.5. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

13-14 лютого 2015 року прийняв участь **Еннан Р.Є**, к.ю.н., у III Міжнародному ІР Форумі «Правовая защита интеллектуальной собственности: проблемы теории и практики».

19 лютого 2015 року взяла участь **Семчик О.О.**, к.ю.н., пров.н.с., у Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародний правопорядок: сучасні проблеми та їх вирішення». Організатори – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський університет права НАН України, Українська асоціація міжнародного права та Українська асоціація порівняльного правознавства (м. Київ).

19 березня 2015 року прийняв участь **Зеров К.О.**, м.н.с., у Засіданні «Адаптація норм авторського та суміжних прав до законодавства ЄС». Організатор – Спільне засідання Комітетів ВГО «Асоціація правників України» з питань ЗМІ, з інтелектуальної власності та рекламного права і з питань телекомунікації, інформаційних технологій та Інтернету. (м. Київ).

27 березня 2015 року прийняв участь **Еннан Р.Є**, к.ю.н., у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Реформування законодавства України в умовах інтеграції до Європейського Союзу». Організатор – Тернопільський національний економічний університет (м. Тернопіль).

21 квітня 2015 року взяла участь **Семчик О.О.**, к.ю.н., пров.н.с., у Міжнародній науково-практичній конференції «Ціннісно-правові засади інтеграційних процесів в Україні». Організатор – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України (м. Київ).

6-8 травня 2015 року участь (виступ з доповіддю) **Орлюк О. П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директора Інституту, у Міжнародній науковій конференції «Сучасні проблеми порівняльного правознавства». Організатори – Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАПрН України, юридичний факультет Ужгородського національного університету, НДІ порівняльного публічного права та міжнародного права, Українська асоціація порівняльного правознавства (м. Ужгород).

15-16 травня 2015 року прийняв участь **Еннан Р.Є**, к.ю.н., у Міжнародній науково-практичній конференції «Правові та інституційні механізми забезпечення сталого розвитку України». Організатор – Національний університет «Одеська юридична академія» (м. Одеса).

20 травня 2015 року **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, провела відкриту лекцію, присвячену завданням юридичної науки у світлі

імплементатії норм Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом до національного законодавства у сфері інтелектуальної власності, для молодих вчених. На заході прийняли участь **Штефан А.С.**, к.ю.н., **Тверезенко О.О.**, **Жорнік Р.О.**, н.с., **Писєва В.В.**, н.с., **Улітіна О.В.**, **Юдіна Г.О.**, н.с., **Петренко І.І.**, н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., **Троцька В.М.**, с.н.с., **Ленго Ю.Є.**, н.с., а також запрошені аспіранти та здобувачі інституту. Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ**. (м. Київ).

18 червня 2015 року прийняла участь Орлюк О. П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директора Інституту, у II Міжнародному форумі з інтелектуальної власності (IPF-2015). Організатор – редакція газети «Юридична практика» (м. Київ).

18 червня 2015 року прийняв участь **Шабалін А.В.**, м.н.с., у Міжнародна науково-практична конференція «Науковий потенціал юриспруденції: історичні здобутки та сучасні тенденції модернізації української юридичної освіти, правничої науки, прокурорської, судової та адвокатської практики в світі Угоди про Асоціацію з ЄС». Організатори – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, юридичний факультет, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ, Міжнародна поліцейська Асоціація: українська секція, Інтелектуальний форум «Єдина Європа (м. Київ).

18 вересня 2015 року участь та виступили з доповідями: **Петренко І.І.**, н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., **Зеров К.О.**, м.н.с. та взяла участь у якості слухачів **Писєва В.В.**, н.с., у III Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри». Організатори – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, та ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», за підтримки, Державної служби інтелектуальної власності України (м. Київ).

30 вересня 2015 року участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, **Боровик П.А.**, гол.н.с. у конференції «ЕС-Україна «IPR Dialogue». Організатор – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (м. Київ).

18-30 жовтня 2015 року взяла участь Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту у **Міжнародній освітній програмі «SEED Project – 2015 : WIPO International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property»**. Організатори - **Korea International Cooperation Agency, the World Women Inventors & Entrepreneurs Association (WWIEA), the World Intellectual Property Organization (WIPO) under the International Cooperation Program of the Government of Korea**. (м. Сеул, Республіка Корея).

06 листопада 2015 року прийняв участь та виступив з доповіддю **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н, заст. директора з експертної роботи, в **International IP Litigation Conference**. Організатор – Адвокатське об'єднання Arzinger (м. Київ).

10-11 грудня 2015 року прийняв участь *Андрощук Г.О.*, к.е.н, доц., гол.наук.сп. у II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі», присвячена 20-ї річниці Київського університету права НАН України. Організатор – Всесвітня організація інтелектуальної власності, Міністерство освіти і науки України, Київський університет права НАН України (м. Київ).

11 грудня 2015 року прийняв участь *Еннан Р.Є*, к.ю.н., у Цивілістичних читаннях, присвячених пам'яті І.В. Шерешевського «Проблеми адаптації законодавства України до законодавства ЄС». Організатор – Національний університет «Одеська юридична академія» (м. Одеса).

2) Наукова новизна

Актуальність даного дослідження обумовлена в першу чергу необхідністю аналізу положень національного законодавства щодо охорони та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності з огляду на те, що вступ України до СОТ та підготовка до підписання Угоди про асоціацію з ЄС, інтеграція у світові економічні процеси вимагає всебічного наукового дослідження та обґрунтування необхідних змін у законодавстві з питань інтелектуальної власності, з точки зору створення сприятливого інвестиційного клімату, належного правового регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва, трансферу технологій тощо.

Проблеми міжнародно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності, боротьби з недобросовісною конкуренцією, контрафакцією і піратством були предметом неодноразових розглядів різними міжнародними організаціями, експертами та науковцями різних країн світу. Проте, в Україні ці питання вивчені недостатньо, комплексні дослідження з цієї проблематики в нашій державі не проводились.

Зважаючи на викладене, аналіз міжнародно-правової охорони та захисту інтелектуальної власності, виявлення прогалин та колізій у національному законодавстві, розробка рекомендацій щодо їх усунення стане першим комплексним дослідженням із зазначеної тематики. Крім того, результати дослідження, які міститимуть визначення напрямків удосконалення діяльності в сфері законодавчого

забезпечення міжнародно-правової охорони і захисту інтелектуальної власності мають стати теоретичною основою подальшого формування державної політики у сфері охорони та захисту прав інтелектуальної власності.

З метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у вітчизняному законодавстві щодо охорони та захисту прав на об'єкти інтелектуальної власності та враховуючі інтеграцію України у світові економічні процеси, які вимагають всебічного наукового дослідження та обґрунтування необхідних змін у законодавстві з питань інтелектуальної власності, а також з точки зору створення сприятливого інвестиційного клімату, належного правового регулювання міжнародного науково-технічного співробітництва, трансферу технологій було проведено:

1) дослідження щодо:

- інституту географічних зазначень в Європейському Союзі (ЄС), положень Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, що стосуються географічних зазначень, їх економічне та правове значення, негативні тенденції, економічні наслідки та шляхи подолання;
- зарубіжні тенденції та стан в Україні освіти у сфері інтелектуальної власності;
- європейських орієнтирів для національної сфери інтелектуальної власності;
- організаційно-правових аспектів систем правової охорони об'єктів патентного права зарубіжних країн, а саме: Австралії, Австрії, Аргентини, Бельгії, Бразилії, Великої Британії, Угорщини, Німеччини, Греції, Індії, Італії, Канади, Китайської Народної Республіки, Республіки Корея, Мексики, Норвегії, США, Туреччини, Франції, Швейцарії, Швеції, Японії,
- міжнародно-правової охорони товарних знаків,
- міжнародно-правової охорони особистих немайнових прав інтелектуальної власності;
- питань щодо правової охорони авторських та суміжних прав в Італії;
- сучасного стану і тенденцій розвитку авторського права і суміжних прав в інформаційному суспільстві в цифрову епоху в ЄС;
- проблем міжнародного регулювання мережі Інтернет;
- сучасних тенденцій розвитку патентного права в зарубіжних країнах;

2) економіко - правовий аналіз:

- права слідування, проблеми гармонізації норм про право слідування в рамках ЄС, позицію Європейського суду щодо дії Директиви 2001/84/ЄС в різних національних режимах та виплати роялті від перепродажу картин;
- арт-ринку і права слідування в ЄС та Україні;
- аналіз матеріалів дають можливість національним суб'єктам трансферу технологій обрати обґрунтовану політику врегулювання спорів і вибрати найбільш ефективний механізм захисту прав інтелектуальної власності;

3) порівняльно-науковий аналіз:

- “удосконаленого” закону Канади про авторське право (Copyright Modernization Act), його вплив на авторів і виконавців, розробників комп'ютерних ігор, провайдерів і користувачів контенту. Визначено нові особливості: розширення обмежень і виключень з авторських прав, впровадження технічних засобів захисту, введення відповідальності провайдерів за порушення авторських прав в мережі, розширення поняття «Добросовісного використання», посилення штрафів на незаконне використання авторських матеріалів,

4) проведено аналіз:

- патентних законів зарубіжних країн та детальний розгляд основних нормативних положень, які є необхідними для встановлення правової охорони винаходів і корисних моделей,

- законодавства про авторське право Канади (модернізації та економічних наслідків);
- на прикладах розгляду справ в різних судових інстанціях про незаконне присвоєння комерційної таємниці проаналізована практика захисту комерційної таємниці в США та Китаї, її економічний вплив на міжнародну торгівлю, економіку компанії та країн. Представлена схема дії для компаній з метою охорони комерційної таємниці та ослаблення потенційної загрози крадіжок;
- рішення Апеляційної палати Бюро з гармонізації на внутрішньому ринку ЄС (ОНІМ) відносно схожості торговельних марок Facebook і Parobook. Обґрунтовано висновок про те, що торговельна марка Facebook є знаменитим знаком. Відповідно до рекомендацій ВОІВ щодо охорони загальновідомих знаків і концепцією ослаблення торговельних марок, знак Parobook є конфліктуєчим. Реєстрація торгової марки Parobook відносно тотожних товарів і послуг призведе до отримання несумлінного переваги від розрізняльної здатності та репутації більш раннього знака. Згідно ст. 6-bis Паризької конвенції реєстрація таких позначень повинна бути визнана недійсною, а використання третьою особою (згідно ст. 10-bis Паризької конвенції) добре відомих знаків слід розглядати як акт недобросовісної конкуренції;
- справ, систематизованих за певними видами: товарні знаки і недобросовісна конкуренція, комерція під чужим іменем, знаки достоїнства, рекламування, компенсація збитків, форма товару, колір.
- зарубіжної адміністративної та судової практики розгляду спорів щодо захисту від недобросовісної конкуренції у країнах ринкової економіки;
- проекту Європейського кодексу авторського права щодо нового етапу розвитку авторського права в ЄС;

5) *моніторинг* інформаційно-аналітичних матеріалів з питань:

- оцінки стану використання і порівняльних переваг методів альтернативного врегулювання спорів (АВС),
- гармонізації законодавства України та законодавства ЄС в контексті підписання економічного блоку Угоди про асоціацію з Європейським Союзом,
- зарубіжного досвіду прискореної експертизи патентних заявок на зелені технології.

б) *розглянуто*:

- на прикладі аналізу резонансних судових справ у різних юрисдикціях (США, Франція, Німеччина, Бельгія) розглянуто стан постмодерністських художніх течій та правозастосовчу практику у цій сфері. Проаналізовано проблеми і колізії, що виникають на світових художніх ринках творів постмодернізму, зокрема, при розгляді справ щодо апропріації в мистецтві, коли використовуються образи, які уже охороняються авторськими правами або базуються на них. Висловлені думки щодо радикального перегляду принципів авторсько-правової охорони творів, з тим, щоб вона охоплювала нові мистецькі практики, запровадження системи прав особливого

роду (*sui generis*), щоб встановити баланс між сучасним мистецтвом і авторсько-правовою охороною;

- проблеми, з якими повсякчас стикаються бібліотеки, архіви та подібні до них установи у випадках, коли до їхніх фондів входять сирітські твори (власники прав на які не встановлені або не виявлені), а також досліджено зусилля цих організацій, спрямовані на пошук можливостей використання цих творів в нині існуючому законодавстві, особливо в сфері вилучень і обмежень авторського права, таких як доктрини *fair use* або *fair dealing*.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

Опубліковано:

8 наукових статей (4,0 д.а.) та **5** тез наукових доповідей (1,5 д.а.) з питань міжнародно-правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності, боротьби з недобросовісною конкуренцією, контрафакцією і піратством.

Підготовлено:

Зауваження та пропозиції до Проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності», розробленого з метою узгодження положень чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з директивами та регламентами Ради ЄС, імплементація відповідних положень Угоди про асоціацію, включаючи запровадження інституційних та організаційних змін задля належного виконання положень цієї Угоди в частині правової охорони промислових зразків і торговельних марок.

зазначені зауваження та пропозиції направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 28 жовтня 2015 р. та опрацьовувалися у складі спільної робочої групи.

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

Підготовлено до друку науково-практичне видання:

- Андрощук Г.О., Работягова Л.І. Патентні системи зарубіжних країн: структурований аналіз законодавства : **науково-практичне видання** / Г.О. Андрощук, Л.І. Работягова – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 220 с. (15 д.а.) (*передано до друку*).

- *Опубліковано:* **14** наукових статей (5,6 д.а.) та **4** тези наукових доповідей (1,4 д.а.).

6. ТЕМА «ТЕОРЕТИЧНІ ТА МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ВИЗНАЧЕННЯ РОЗМІРУ ШКОДИ ВІД НЕПРАВОМІРНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПРАВ НА ОБ'ЄКТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» (РК № 0112U007758)

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 82/3 від 25.05.2012 р.

Керівники теми: доктор економічних наук, професор Бутнік-Сіверський О.Б., кандидат юридичних наук Прохоров-Лукін Г.В.

Термін виконання: 2013 – 2016 рр.

Мета теми: Розробка методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності. Дослідження: теоретичних передумов визначення збитків, спричинених внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, закордонного досвіду щодо методичних підходів визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності, цивільних правовідносин, що виникають внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, пов'язаних із створенням об'єктів інтелектуальної власності, виготовленням та реалізацією продуктів, що містять об'єкти інтелектуальної власності, концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Розробка методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності.

У рамках зазначеної проблематики досліджуються такі аспекти теми.

1. Дослідження концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти інтелектуальної власності з використанням методів дисконтування (способи визначення ставки дисконтування, способи визначення без ризикової ставки) та інших способів.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н., проф. Бутнік-Сіверський О.Б., к.ю.н. Прохоров-Лукін Г.В., н.с. Шульпін І.Л.

2. Розробка загальних підходів до методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти авторського і суміжного права.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н., проф. Бутнік-Сіверський О.Б., к.ю.н. Прохоров-Лукін Г.В., н.с. Шульпін І.Л.,

3. Дослідження концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти інтелектуальної власності в умовах взаємовідносин за ліцензійною угодою (методи розрахунку та вибір ставки роялті, формування ціни ліцензії та фактори, тощо).

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н., проф. Бутнік-Сіверський О.Б., к.ю.н. Прохоров-Лукін Г.В., н.с. Шульпін І.Л.

4. Розробка методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на об'єкти авторського і суміжного права.

Науковий керівник та основні виконавці: д.е.н., проф. Бутнік-Сіверський О.Б., н.с. Шульпін І.Л.

Досягнення з дослідження теми та нові знання у сфері інтелектуальної власності знайшли свій прояв у такому вигляді:

1. Наукові результати:

1) Нові знання. Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених наукових досліджень положень нормативно-правових актів та правозастосовної практики розвинутих зарубіжних країн щодо способів боротьби із порушеннями прав інтелектуальної власності в мережі Інтернет, дозволили:

1.1. підготувати:

- монографію:

Шабалін А. В. Цивільне судочинство у справах наказного провадження [Текст] : монографія / А. В. Шабалін. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 194с. (8,9 д.а.) (*передано до друку*)

- *законопроект* до Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (до розділу II Наказне провадження Цивільного процесуального кодексу України (*Направлено до Комітету Верховної Ради України з питань правової політики та правосуддя (лист № 402 від 03.11.2015р.)*).

1.2. встановити:

- види порушення авторського права та суміжних прав;
- ідентифікацію деяких порушень авторського права і суміжних прав;
- у першому наближенні загальний підхід до методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав об'єктів авторського права і суміжних прав, який враховує: факт протиправної поведінки відповідача (зокрема, недодержання умов авторського, ліцензійного договорів, використання об'єкта права інтелектуальної власності без дозволу правовласника); шкоду, завдану суб'єктові права інтелектуальної власності; причинно-наслідковий зв'язок між протиправною поведінкою особи та завданою шкодою; вини особи, яка заподіяла шкоду; вид порушення авторського права та суміжних прав; ідентифікація порушення авторського права і суміжних прав; документальні докази, які пов'язані зі збитками від неправомірного використання об'єктів авторських та суміжних прав; оцінка ймовірного значення (характеру) суми, яку правовласник міг би отримати за відсутності правопорушення, наприклад уклавши з потенційним порушником авторський або ліцензійний договір; встановлення обсягу контрафактної продукції, виробленої та реалізованої порушником авторських та суміжних прав; встановлення ціни продукції, виготовленої з використанням ОПВ, яка встановлена власником виключних авторських або суміжних прав; встановлення ціни реалізації

контрафактної продукції, яка віднесена до авторських або суміжних прав; встановлення роялті у відсотках від обсягу реалізації контрафактної продукції або у фіксованій сумі від контрафактної реалізованої продукції, виходячи із умов авторських чи ліцензійних договорів, які укладені автором авторських або суміжних прав із іншими особами; визначення підходів та методів, які застосовуються для встановлення розміру збитків, внаслідок порушення авторських прав або суміжних прав.

- визначення упущеної вигоди правовласника (недоотримання ним доходу) внаслідок продажу контрафактної продукції, яка віднесена до авторських або суміжних прав. При цьому нижньою оцінкою упущеної вигоди власника майнових прав може виступати чистий дохід (прибуток) або роялті з виробництва (видавництва) та реалізації контрафактної продукції, яка віднесена до авторських або суміжних прав;

1.3. *сформулювати основні* підходи до визначення розміру понесених збитків (матеріальної шкоди та/чи упущеної вигоди) внаслідок порушенням авторського права та промислової власності:

- підходи, які спираються на документи зі сторони власника; підходи, які спираються на документи зі сторони порушника,

- підходи до визначення розміру понесених збитків, котрі використовуються оцінювачами, судовими експертами та приватними організаціями, до яких віднесено за відповідною класифікацією: підхід «ціна на кількість» – метод «за ціною ліцензійної продукції на кількість контрафакту», метод «за ціною контрафакту на його кількість»; оціночні підходи – ринковий (метод вартості «до і після» порушення), дохідний (метод «якби не порушення»), витратний (метод фактичних витрат/витрат упущених можливостей); альтернативні або змішані підходи – метод «за долею ринку» встановлених ліцензійних та контрафактних програм, метод «BSA-IDC» за середньозваженою ціною ліцензійних програм, методи, котрі враховують ряд коефіцієнтів (тип сегменту ринку, ступінь насичення ринку, вплив на ділову репутацію) середньозваженою ціною ліцензійних програм.

1.4. *узагальнити*:

- визначення розміру збитків власника виключних прав при продажу контрафактних копій програм для ЕОМ. Збитки правовласників є виражений у грошовій формі шкода, яка заподіяна їм протиправною діяльністю розповсюджувача контрафактної продукції. Збитки власника виключних прав на програму для ЕОМ визначаються як упущена вигода (неодержані ним доходи) внаслідок продажу контрафактних копій програм.

- підходи до визначення розміру понесених збитків (матеріальної шкоди та/чи упущеної вигоди) внаслідок порушенням авторського права та промислової власності. Відокремлюється два підходу до визначення розміру збитків: 1) підходи, які спираються на документи зі сторони власника; підходи, які спираються на документи зі сторони порушника. Одночасно, узагальнено підходи до визначення розміру понесених збитків, котрі використовуються оцінювачами, судовими експертами та

приватними організаціями, до яких віднесено за відповідною класифікацією: 1) підхід «ціна на кількість» – метод «за ціною ліцензійної продукції на кількість контрафакту», метод «за ціною контрафакту на його кількість»; 2) оціночні підходи – ринковий (метод вартості «до і після» порушення), дохідний (метод «якби не порушення»), витратний (метод фактичних витрат / витрат упущених можливостей); 3) альтернативні або змішані підходи – метод «за долею ринку» встановлених ліцензійних та контрафактних програм, метод «BSA-IDC» за середньозваженою ціною ліцензійних програм, методи, котрі враховують ряд коефіцієнтів (тип сегменту ринку, ступінь насичення ринку, вплив на ділову репутацію) середньозваженою ціною ліцензійних програм.

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

11 лютого 2015 року участь **Писєвої В.В., м.н.с.**, Черненко Л.А., ст.н.с., на семінарі «Кримінально-правовий та адміністративний захист прав інтелектуальної власності (проблемні питання правозастосовної практики)». Організатори – Національна асоціація адвокатів України та Асоціація адвокатів України з права інтелектуальної власності (м. Київ).

19 березня 2015 р. участь **Писєвої В.В.** м.н.с. у круглому столі «Виконання судових рішень: практика та проблеми». Організатор – Державна служба інтелектуальної власності України, Державне підприємство «Український інститут промислової власності» (м. Київ).

20 квітня 2015 року участь **Штефан А.С.**, к.ю.н., завідувач сектором авторського права, **Петренко І.І.**, н.с, **Ленго Ю.Є.**, н.с., **Мацкевич О.О.**, н.с., **Улітіної О.В.**, м.н.с, **Зерова К.О.**, м.н.с., **Пилученко Д.В.**, пров.фах., у Відкритій лекції **Потоцького М.Ю.**, д.ю.н., заступника начальника відділу організації судового захисту прав ДП «Український інститут промислової власності» присвяченої адміністративному оскарженню охоронних документів на промислові зразки та корисні моделі. Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

8-9 жовтня 2015 року прийняла участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н, проф., член-кор НАПрНУ, директор Інституту, у Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності». Організатори – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого спільно з НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України та ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права». (м. Харків).

19 листопада 2015 року прийняв участь **Зеров К.О.**, м.н.с., на Засіданні комітету з інтелектуальної власності «Актуальні питання пов'язані з захистом від контрафакту». Організатор – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України» (м. Київ).

20 листопада 2015 року прийняв участь *Еннан Р.Є.*, к.ю.н., у Міжнародній науково-практичній конференції (Матвеевські читання) «Звільнення від цивільно-правової відповідальності у сучасних реаліях матеріали». Організатор – Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ).

2) Наукова новизна

Відшкодування юридичних збитків забезпечується примусом держави та виступає як міра цивільно-правової відповідальності. Збитки та матеріально шкода відшкодовуються при порушенні *права власності у сфері інтелектуальної власності*. Така позиція точно відображає взаємозв'язок між завданими збитками та матеріальної шкоди з порушенням прав власності. Сьогодні *відсутні офіційні методики розрахунків розмірів збитків*, завданих внаслідок порушення прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності. У зв'язку із цим, виникає актуальна потреба у наукових дослідженнях конкретних аспектів правових проблем визначення збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності та розробки методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності, що дозволить зменшити негативні наслідки для країни та суб'єктів господарювання, а також підвищить ефективність діяльності судових експертів та суддів в боротьбі цим явищем.

В Україні аналогічні дослідження як цілісна система економіко-правового характеру науковими організаціями не проводяться.

З метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у вітчизняному законодавстві з питань економіко-правових проблем визначення збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності, методичних та концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, а також цивільних правовідносин, що виникають внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, пов'язаних із створенням об'єктів інтелектуальної власності, виготовленням та реалізацією продуктів, що містять об'єкти інтелектуальної власності було проведено:

1) дослідження щодо:

- концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків завданих порушенням прав на об'єкти інтелектуальної власності з використанням методів дисконтування (способи визначення ставки дисконтування, способи визначення без ризикової ставки) та інших способів,

- судової практики ЄС по справах про спричинення збитків внаслідок порушення прав інтелектуальної власності;

- цивільно-процесуальних аспектів захисту економічних прав авторів за спрощеною судовою процедурою. Аргументування можливості стягнення за судовим наказом авторської винагороди, авторських відрахувань (роялті). На підставі проведеного аналізу як відповідної судової практики, так і теорії, сформульовано пропозиції щодо вдосконалення чинного цивільного процесуального законодавства;

2) науково-правовий аналіз:

- міжнародної патентної системи, її вплив на інноваційну діяльність, економіку країн, що розвиваються, зміну національного законодавства країн світу і здійснення патентних прав. Особлива увага приділена проблемам уніфікації і гармонізації правової охорони винаходів, корисних моделей, промислових зразків на міжнародному і регіональному рівні,

- відшкодування збитків при порушенні патентних прав в США в аспекті оцінки ризиків і вибору стратегії: аналіз тенденцій патентування винаходів і росту кількості патентних позовів в США, розглянуто похід до визначення розрахунку збитків, даються рекомендації за оцінкою ризиків порушення патентів конкурентів, перевірки продукції на патентну чистоту, оцінці можливих розмірів збитків, вибору стратегії захисту.

- спорів щодо засобів індивідуалізації у судовій практиці США,

3) проведено пошук та аналіз:

- судових рішень ЄС з питань спричинення збитків внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності за 2013-2014рр.,

- судових рішень за видами позовних вимог, а також пошук бібліографічних даних свідоцтв та зображень протиставлених об'єктів, для підготовки бюлетеню судових рішень по справах про порушення прав на торговельні марки,

- пошук (185 рішень) та аналіз 38 судових рішень по справах про порушення прав на торговельні марки.

4) Визначення:

- види порушення прав на об'єкти авторського права і суміжних прав, пов'язаних з: комп'ютерними програмами та використанням піратських дисків; літературними, науковими, аудіовізуальними творами, фонограмами; контрафактною продукцією, до яких віднесено:

- піратство у сфері авторського права і (або) суміжних , плагіат, ввезення на митну територію України без дозволу осіб, які мають авторське право і (або) суміжні права, примірників творів ,

- вчинення дій, що створюють загрозу порушення авторського права і (або) суміжних прав;

- будь-які дії для свідомого обходу технічних засобів захисту авторського права і (або) суміжних прав, зокрема виготовлення, розповсюдження, ввезення з метою розповсюдження і застосування засобів для такого обходу;

- підроблення, зміна чи вилучення інформації, зокрема в електронній формі, про управління правами без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав чи особи, яка здійснює таке управління;

- розповсюдження, ввезення на митну територію України з метою розповсюдження, публічне сповіщення об'єктів авторського права і (або) суміжних

прав, з яких без дозволу суб'єктів авторського права і (або) суміжних прав вилучена чи змінена інформація про управління правами, зокрема в електронній формі.

5) розроблення методичних рекомендацій (концептуальні підходи) до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих порушенням авторського чи суміжного прав при їх протиправному використанні порушником (методи розрахунку тощо):

- факт протиправної поведінки порушника прав щодо використання об'єктів авторського права і суміжних прав без дозволу власника прав;
- шкоду, завдану власнику прав;
- причинно-наслідковий зв'язок між протиправною поведінкою порушника прав щодо використання об'єктів авторського права і суміжних прав та завданою шкодою;
- вини особи (юридичної чи фізичної) яка заподіяла шкоду;
- вид порушення при протиправному використанні авторського і суміжних прав з боку порушника;
- документальні докази, які пов'язані зі збитками від порушення авторського і суміжних прав з боку порушника при їх протиправному використанні;
- встановлення обсягу продукції, виробленої при порушенні авторського і суміжних прав з боку порушника;
- встановлення ціни реалізації продукції, виробленої при порушенні авторського і суміжних прав з боку порушника;
- визначення кількості примірників (книг, брошур, статей), трансляцій (передач радіомовлення, кінопродукції, тощо), що вироблені та випущені порушником авторських і суміжних прав;
- визначення вартості примірників (книг, брошур, статей), що відбулися внаслідок порушення авторського і суміжних прав;
- визначення підходів та методів, які застосовуються для встановлення розміру збитків, які нанесені внаслідок порушення авторських і суміжних прав при їх протиправному використанні порушником;
- визначення упущеної вигоди власника прав (недоотримання ним доходу) внаслідок реалізації контрафактної продукції порушником авторського і суміжних прав. При цьому нижньою оцінкою упущеної вигоди власника авторського і суміжних прав може виступати дохід (прибуток) порушника цих прав за встановленими ним цінами реалізації контрафактної продукції з виробництва (видавництва), що містить об'єкти авторського і суміжного права.
- визначення реальних збитків (якщо такі існують) внаслідок реалізації контрафактної продукції порушником авторського і суміжних прав.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1 Підготовлено монографію:

Шабалін А. В. Цивільне судочинство у справах наказного провадження [Текст] : **монографія** / А. В. Шабалін. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. (8,9 др.арк.) (передано до друку)

.

2.2. Опубліковано:

- **3** наукові статті (1,5 д.а.) і **1** тези наукової доповіді (0,3 д.а.) з питань, що виникають внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2.3. Розроблено:

- Проект Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження)», розроблено з метою удосконалення окремих процесуальних норм, які регламентують порядок розгляду, вирішення та виконання справ наказного провадження, а також з метою реалізації завдань, пов'язаних з адаптацією українського законодавства до стандартів ЄС.

Законопроект направлено до Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих. № 402 від 03.11.2015).

Від Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя надійшов лист (вих.№ 04-29/15-6037 від 16.11.2015р.) про те, що пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом у законотворчій діяльності.

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

- опубліковано **3** наукові статті (1,1 д.а.) та **1** тези наукової доповіді (0,3д.а.).

7. ТЕМА «ДОСЛІДЖЕННЯ ДОГОВІРНИХ ФОРМ РЕАЛІЗАЦІЇ МАЙНОВИХ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ» (РК № 0112U007756)

Затверджена Постановою Президії Національної академії правових наук України № 82/3 від 25.05.2012 р.

Керівники теми: доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України Мироненко Н. М., кандидат юридичних наук, доцент Кашинцева О.Ю., провідний науковий співробітник Пічкур О.В.

Термін: 2013 – 2017 рр.

Мета теми: комплексне дослідження правових та економічних аспектів цивільно-правових договірних відносин у сфері права інтелектуальної власності. Дослідження основних розбіжностей положень національного і міжнародного законодавства, в тому числі положень Угоди з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS), пов'язаних з розподілом та переданням майнових прав на об'єкти інтелектуальної (промислової) власності. Розроблення: науково-методичних (концептуальних) підходів щодо розподілу та реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності, в тому числі створених у ході виконання службового завдання, науково-методичних рекомендацій щодо порядку підготовки та укладення цивільно-правових (зокрема ліцензійних) договорів у сфері інтелектуальної власності та пропозицій щодо удосконалення національного законодавства з питань регулювання цивільно-правових договірних відносин у сфері інтелектуальної власності з урахуванням зарубіжного досвіду.

У рамках зазначеної проблематики досліджуються такі аспекти теми.

1. Дослідження нормативно-правового забезпечення розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., Пічкур О. В., к.ю.н. Крижна В. М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., к.ю.н. Падучак Б.М.

2. Комплексне дослідження національного та зарубіжного досвіду патентування результатів інтелектуальної діяльності та ліцензування майнових прав інтелектуальної власності на них

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., Пічкур О. В., к.ю.н. Крижна В. М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., к.ю.н. Падучак Б.М.

3. Аналіз наукових розробок з питань природи та класифікації договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права: дослідження форм і видів національних та зарубіжних цивільно-правових договорів у сфері інтелектуальної власності та встановлення їх відповідності; особливості договорів укладених щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права, створені за державні кошти.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., Пічкур О. В., к.ю.н. Крижна В. М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., Тверезенко О. О., Работягова Л. І., д.ю.н. Васильєва В.А., Писєва О.В., к.е.н. Андрощук О.Г., к.ю.н. Падучак Б.М., к.е.н. Борко Ю.Л.

4. Виявлення та аналіз особливостей застосування договірних форм розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права в окремих сферах суспільного життя. Визначити: особливості договірного регулювання розпорядження майновими правами на службові об'єкти патентного права; особливості договірного регулювання розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права в сфері медицини та фармацевтії; правові форми розпорядження майновими правами на об'єкти атентного права при трансфері технологій; особливості договірного регулювання розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права при створенні інноваційного продукту.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., Пічкур О. В., к.ю.н. Крижна В. М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., Тверезенко О. О., Работягова Л. І., д.ю.н. Васильєва В.А., Писєва О.В., к.е.н. Андрощук О.Г., к.ю.н. Падучак Б.М., к.е.н. Борко Ю.Л.

5. Дослідження особливостей оподаткування винагороди за договором по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права та постановка на бухгалтерський облік зазначених об'єктів.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., к.ю.н. Падучак Б.М., к.е.н. Борко Ю.Л., к.е.н. Андрощук О.Г., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., Писєва О.В.

6. Розроблення науково-методичних рекомендацій щодо порядку підготовки та укладення цивільно-правових договорів у сфері інтелектуальної власності (зокрема ліцензійних договорів, договорів комерційної концесії).

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н. М., к.ю.н. Падучак Б.М., к.е.н. Борко Ю.Л., к.е.н. Андрощук О.Г., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., д.ю.н Коваль І.Ф., Писєва О.В.

1. Наукові результати:

1) Нові знання. Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених комплексних досліджень правових та економічних аспектів цивільно-правових договірних відносин у сфері права інтелектуальної власності, основних розбіжностей положень національного і міжнародного законодавства, в тому числі положень Угоди з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності (Угода TRIPS), дозволили:

1.1 розробити:

- проект Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)» (*направлено до Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти, лист № 426 від 27.11.2015р.*);

- проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних робіт»;

- пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» з урахуванням змін, що відбулися протягом останніх 5-ти років у міжнародних нормативно-правових актах у цій сфері, які передано Міністерству аграрної політики та продовольства України (враховано у проекті закону, переданому на розгляд Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин);

- пропозиції щодо приведення Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції 2006 року у відповідність з нормами Акту Конвенції UPOV у редакції 1991 р. та Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин Європейського Співтовариства. Передано Міністерству аграрної політики та продовольства;

- аналітичні довідки щодо відповідності Законів України «Про охорону прав на сорти рослин», «Про племінну справу у тваринництві», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» нормам Конвенції про біологічне різноманіття, Картахенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття, Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання, Нагойсько-Куала-Лумпурського додаткового протоколу про відповідальність і відшкодування до Картахенського протоколу про біобезпеку, Угоди з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності, Директив Європейського Парламенту і Ради Європи 98/44 про правову охорону біотехнологічних винаходів, 2001/18/ЄС про умисне вивільнення у навколишнє середовище генетично модифікованих організмів, та яка скасовує Директиву Ради 90/220/ЄЕС, 2009/41/ЄС про використання генетично модифікованих організмів у замкненій системі, Регламенту ЄС № 1946/2003 про транскордонні перевезення генетично модифікованих організмів та низки інших міжнародних нормативно-правових актів у цій сфері.

- пропозиції щодо внесення змін до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони прав інтелектуальної власності». Зазначеним проектом Закону України пропонується внести зміни до Господарського кодексу України, Цивільного кодексу України (в частині охорони прав на промислові зразки та торговельні марки), Закону України «Про охорону прав на промислові зразки» та «Про охорону прав на знаки для товарів

і послуг». Запропоновані зміни до законодавчих актів мають на меті привести відповідне законодавство України у відповідність до законодавства Європейського Союзу та удосконалити процедуру набуття прав на промислові зразки та торговельні марки з метою недопущення недобросовісної реєстрації зазначених об'єктів інтелектуальної власності. Зауваження і пропозиції до законопроекту надіслані по електронній пошті Міністерству економічного розвитку і торгівлі України (Департамент розвитку інновацій і інтелектуальної власності);

1.2. підготувати:

- експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) на 5 арк. (Висновок направлено Першому віце-президенту Національної академії правових наук Петришину О.В. листом від 30 січня 2015 року № 36).

- пропозиції щодо застосування Закону України «Про засудження комуністичного та націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів в Україні та заборону пропаганди їхньої символіки» в частині заборони використання знаків для товарів і послуг, що містять символіку комуністичного, націонал-соціалістичного (нацистського) тоталітарних режимів (лист Заступнику Міністра юстиції України – керівнику апарату Іванченко О. П. від 07.09.2015 № 333).

– пропозиції щодо забезпечення правової охорони об'єктів інтелектуальної власності, створених у сфері наукової та науково-технічної діяльності. Крім того, підготовлено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо договорів на виконання науково-дослідних, дослідно-конструкторських та технологічних наук», Пояснювальну записку та Порівняльну таблицю (направлено до НАПрН України, лист № 340 від 11.09.2015р.).

- *монографію*: Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.2 [Текст] : монографія / колектив авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015. – 313 с. (13,0 д.а.) (*передано до друку*);

– *методичні вказівки до вивчення дисципліни «Договірне право»:*

Падучак Б.М. – Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

Падучак Б.М. – Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

1.3. вивчити та узагальнити досвід держав-членів СНД щодо регулювання правовідносин стосовно договорів про створення за замовленням та використанням об'єктів права інтелектуальної власності.

1.4. провести дослідження:

- нормативно-правового забезпечення розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права.
- національного та зарубіжного досвіду патентування результатів інтелектуальної діяльності та ліцензування майнових прав інтелектуальної власності на них
- наукових розробок з питань природи та класифікації договорів щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права;
- 3. форм і видів національних та зарубіжних цивільно-правових договорів у сфері інтелектуальної власності та встановлення їх відповідності;
- 4. особливостей договорів укладених щодо розпорядження майновими правами на об'єкти патентного права, створені за державні кошти;

1.3. визначити:

- загальні тенденції використання договірних форм в сфері авторського права та місця авторського договору в системі зобов'язального права,
- особливості змісту договорів щодо реалізації майнових прав інтелектуальної власності в залежності від особливостей предмету договорів — об'єктів патентування;

1.4. провести аналіз:

- Регламенту ЄС №469/2009 Європейського Парламенту і Ради від 6 травня 2009 р. щодо сертифікатів додаткової охорони для лікарських засобів (кодифікована версія), а також «Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом і його державами-членами» щодо продовження строку дії патенту на винахід, об'єктом якого є лікарський засіб, засіб захисту тварин, засіб захисту рослин. Визначити розбіжності між положеннями зазначених документів та українського законодавства. Навести пропозиції щодо усунення цих невідповідностей.

1.5. здійснити опрацювання проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких актів Кабінету Міністрів України», розробленим Державним агентством з питань електронного урядування України. Зазначеним проектом передбачається внести зміни до:

- Порядку використання комп'ютерних програм в органах виконавчої влади, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 10 вересня 2003 р. № 1433;
- Положення про Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 17 березня 2004р. № 326;
- Загальних вимог до програмних продуктів, які закупаються або створюються на замовлення державних органів, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2009 р. № 869. Зауваження і пропозиції до проекту

постанови надіслані по електронній пошті Міністерству економічного розвитку і торгівлі України (Департамент розвитку інновацій і інтелектуальної власності).

1.6. розглянути:

- прикладі словесного позначення «Коктебель», що містить географічне зазначення, розглянуто конфлікт між товарним знаком і географічним зазначенням та аргументи щодо надання йому правової охорони як товарному знаку. Показано, що позначення у результаті його тривалого та інтенсивного використання заявником і його попередниками набуло розрізняльної здатності щодо товарів 33 класу МКТП (вина «Коктебель», портвейн «Коктебель»);

1.7. впровадити та апробувати наукові результати під час проведення лекційних занять англійською мовою для іноземних студентів з дисципліни «Основи авторського права», «Інтелектуальна власність» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (Горська К.О., к.філ.н.).

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

24 лютого 2015 року взяв участь та виступив з доповіддю **Пічкур О.В.**, пров.н.с., на Засіданні робочої групи з метою створення умов для адаптації законодавства з питань сертифікації та поширення (розповсюдження) насінневого (відтворювального) матеріалу сортів рослин. Організатори – Міністерство аграрної політики і продовольства України, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Українського клубу аграрного бізнесу із залученням фахівців сфери селекції та насінництва сільськогосподарських культур (м. Київ).

27 лютого 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Коваль І.Ф.**, д.ю.н., гол.н.с, у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми приватного права». Організатори – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого кафедра цивільного права, Національна академія правових наук України, Харківський обласний осередок Всеукраїнської громадської організації «Асоціація цивілістів України». (м. Київ)

4 березня 2015 року взяла участь **Троцька В.М.**, старший науковий співробітник сектору суміжних прав відділу авторського права і суміжних прав, в обговоренні проекту відкритої публічної ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 (Із зазначенням Авторства – Некомерційна – Поширення в той самий спосіб), перекладеної на українську мову з англійської версії. Організатор - Ініціативна група Creative Commons Україна. (м. Київ).

27-28 березня 2015 року взяв участь **Еннан Р.Є.**, к.ю.н, провідний науковий співробітник, у Всеукраїнській науковій конференції, присвяченій пам'яті професора О.В. Сурілова «Розвиток методології сучасної юриспруденції». Організатор – Національний університет «Одеська юридична академія». (м. Одеса).

7-8 квітня 2015 року взяв участь **Еннан Р.Є.**, к.ю.н, провідний науковий співробітник, у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Вітчизняний та світовий досвід правового регулювання відносин у сфері інтелектуальної власності». Організатор – Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького (м. Черкаси).

09 квітня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Орлюк О.П.**, д.ю.н, професор, член-кореспондент НАПрНУ, директор Інституту, у Міжнародній науково-практичній конференції «Теоретичні та практичні проблеми застосування цивільного та господарського законодавства». Організатори – Вищий навчальний заклад «Університет економіки та права «КРОК», юридичний факультет, Коледж економіки, права та інформаційних технологій; НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України. Співорганізатор: Спілка голів обласних Рад директорів ВНЗ I–II рівнів акредитації (м. Київ).

09 квітня 2015 року взяв участь Зеров К.О., м.н.с. у Круглу столі на тему «Порядок визнання права попереднього користування на промисловий зразок». Організатор – Державна служба інтелектуальної власності, ДП «Український інститут промислової власності» (м. Київ).

04 травня 2015 року взяв участь та виступив з доповіддю **Пічкур О.В.**, пров.н.с., у Брифінгу з нагоди Міжнародного дня боротьби з підробками. Організатори – Національна академія аграрних наук України, Інститут зрошеного землеробства НААН (м. Київ).

19 травня 2015 року взяли участь у **Орлюк О. П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директора Інституту, **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., доц., член-кор. НАПрНУ, заступника директора з наукової роботи; **Троцька В.М.**, с.н.с., **Петренко І.І.**, н.с.; **Мацкевич О.О.**, н.с., **Ленго Ю.Є.**, н.с., **Мінченко Н.В.**, н.с., **Юдіна Г.О.**, н.с., **Улітіна О.В.**, м.н.с., **Писєва В.В.**, м.н.с. у круглому столі «Щодо дотримання прав інтелектуальної власності в науковій та освітній сферах». Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

20 травня 2015 року взяли участь і виступили з доповідями **Андрощук Г. О.**, к.е.н, доцент, гол.н.с., **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф., пров.н.с., **Падуцак Б.М.**, к.ю.н., в.о. зав. відділу, **Боровик П.А.**, пров.н.с., у науково-практичній конференції «Актуальні проблеми охорони прав інтелектуальної власності у Збройних Силах України». Організатори – Міністерство оборони України, Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України (м. Київ).

28-29 травня 2015 року участь **Орлюк О. П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директора Інституту, у Міжнародній конференції «Реформа вищої освіти в Україні: критичні питання у сфері законодавчих та інституційних трансформацій». Організатор – Спілка дослідників вищої освіти України за підтримки Спілки ректорів вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ).

29 травня 2015 року взяв участь **Еннан Р.Є.**, к.ю.н, провідний науковий співробітник, у Міжнародній науковій конференції «Римське право і сучасність». Організатор – Національний університет «Одеська юридична академія». (м. Одеса).

29 травня 2015 року взяв участь і виступив з доповіддю **Андрощук Г.О.**, к.е.н., доцент, гол.н.с., у науково-практичній конференції «Винахід заради перемоги: обмін досвідом модернізації і ремонту бойової техніки та озброєння в умовах АТО». Організатори - Міністерство оборони України та Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України (м. Київ).

18 червня 2015 року прийняла участь та виступила з доповіддю **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., зав. відділу промислової власності, у конференції «Сучасні актуальні проблеми права інтелектуальної власності в країнах Центральної та Східної Європи: теорія, методологія, практика» Організатори – Міжнародний центр правових та історико-політичних досліджень країн Центрально-Східної Європи КУП НАНУ (м. Львів).

25 червня 2015 року прийняли участь Петренко С.А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, Тверезенко О.О., зав.сектору у Круглому столі «Дослідження для визнання бренду відомим». Організатор – «Міжнародна Маркетингова Група Україна» за участю Всеукраїнської асоціації патентних повірених України, а також за підтримки журналу «Інтелектуальна власність в Україні» (м. Київ).

01 липня 2015 року взяли участь та виступили з доповідями (коментарями, пропозиціями) **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н, заступник директора з експертної роботи, **Троцька В.М.**, с.н.с., **Боровик П.А.**, гол.н.с, на засіданні робочої групи щодо обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони прав інтелектуальної власності». Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

20-26 липня 2015 року взяли участь та виступили з доповідями **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., член-кор. НАПрН України, заступник директора з наукової роботи, **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н, заст.директора з експертної роботи, **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф., провідний науковий співробітник економіко-правового відділу, **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., зав.відділом промислової власності, **Падучак Б.М.**, к.ю.н., зав. економіко-правового відділу, **Андрощук Г.О.**, к.е.н., гол.н.с., **Работягова Л.І.**, завідувач сектору патентного права відділу промислової власності, **Пічкур О.В.**, провідний науковий співробітник сектору патентного права відділу промислової власності, у **Літній школі з інтелектуальної власності**. Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, а саме – кафедрою інтелектуальної власності, та Державною службою інтелектуальної власності України (м.Київ).

21 липня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Троцька В.М.**, с.н.с., у засіданні Комітету з питань телекомунікацій, інформаційних технологій та Інтернету Асоціації правників України щодо презентації офіційного перекладу на

українську мову ліцензій Creative Commons та обговорення актуальних питань, пов'язаних з застосуванням публічних ліцензій на практиці (м. Київ).

28 серпня 2015 року взяли участь **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи; **Андрощук Г.О.**, к.е.н, доц., гол.н.с.; **Зеров К.О.**, м.н.с.; **Писєва В.В.**, м.н.с., у семінарі «Практика проведення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності: проблеми та шляхи вирішення». Організатори - Державна служба інтелектуальної власності спільно з Державним підприємством «Український інститут інтелектуальної власності» (м. Київ).

11 вересня 2015 р. взяли участь **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи; **Андрощук Г.О.**, к.е.н, г.н.с.; **Боровик П.А.**, г.н.с.; **Зеров К.О.**, м.н.с. на робочій зустрічі щодо обговорення концептуальних засад набуття й реалізації прав інтелектуальної власності. Організатор – Державна служба інтелектуальної власності України. (м. Київ).

16 вересня 2015 р. взяли участь в обговоренні законопроектів **Мироненко Н.М.**, д.ю.н, заступник директора з наукової роботи; **Андрощук Г.О.**, к.е.н., г.н.с., на слуханні у Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти з обговорення законопроектів про наукову і науково-технічну діяльність (м. Київ).

17 вересня 2015 р. взяли участь та виступили з доповідями **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи; **Прохоров-Лукін Г.В.**, к.ю.н, завідувач відділу узагальнення експертної та судової практики; якості слухачів: **Ленго Ю.Є.**, н.с., **Юдіна Г.О.**, н.с., у круглому столі «Напрями реформування експертної діяльності в Україні». Організатори – Асоціація незалежних судових експертів України, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

17 вересня 2015 р. прийняли участь та виступили з доповідями **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту; **Зеров К.О.**, м.н.с., на засіданні Клубу інтелектуальної власності КНУ імені Тараса Шевченка. Організатор – Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ).

07 жовтня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф. член-кор.НАПрН України у Круглому столі з обговорення проблемних питань призначення та проведення судової експертизи у сфері інтелектуальної власності (ІВ). Організатори – Державна служба інтелектуальної власності України, Господарський суд міста Києва (м. Київ).

07-09 жовтня 2015 року прийняла участь та виступила з доповіддю **Писєва В.В.**, н.с., у *Всеукраїнському молодіжному історико-етнографічному форумі «Богуслав-2015»*. Організатори – Міністерство освіти і науки України, Міністерство молоді та спорту України, Міністерство культури України, Всеукраїнська молодіжна громадська організація «Республіканський культурно-освітній центр «Молодь України», Національна академія правових наук України. (м. Богуслав).

15-16 жовтня 2015 року прийняли участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту (доповідь та направлення тез); **Дорошенко О.Ф.**, к.ю.н., заступник директора з експертної роботи (доповідь); **Петренко С.А.**, к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень (доповідь та направлення тез); **Тверезенко О.О.**,

завідувач сектору (направлення тез); **Троцька В.М.**, с.н.с (доповідь та направлення тез); **Петренко І.І.**, н.с. (доповідь та направлення тез); **Писєва В.В.**, м.н.с. (доповідь та направлення тез); **Зеров К.О.**, м.н.с.(доповідь та направлення тез) у V Всеукраїнській науково-практичній конференції „Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття”. Організатори – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Державна служба інтелектуальної власності України. (м. Черкаси).

19 жовтня 2015 року прийняла участь у якості слухача **Писєва В.В.**, н.с., у семінарі на тему «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України». Організатори – Державна служба інтелектуальної власності України, ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент) (м. Київ).

30 жовтня 2015 року прийняв участь та виступив з доповіддю **Петренко С.А.**, к.ю.н., у Круглому столі на тему: «Актуальні питання проведення експертиз у цивільних і кримінальних справах (провадженнях)». Організатори – Апеляційний суд м. Києва, Асоціація адвокатів України (м. Київ).

10 листопада 2015 року прийняв участь у якості слухача **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі комітету з інтелектуальної власності «Судова експертиза в сфері інтелектуальної власності». Організатори – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України» (м. Київ).

19 листопада 2015 року прийняли участь у якості слухачів: **Зеров К.О.**, м.н.с., Тверезенко О.О., зав.сектору, у Семінарі на тему «Практика розгляду заперечень Апеляційною палатою Державної служби інтелектуальної власності України». Організатори – Державна служба інтелектуальної власності, ДП «Український інститут промислової власності» (Укрпатент) (м. Київ).

27 листопада 2015 року прийняли участь та направили тези доповідей **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., зав. відділу промислової власності, Іолкін Я.О., к.ю.н., с.н.с., на Науково-практичній семінар «Інтелектуальна власність в освітньому просторі середньої школи». Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ**, Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України. (м. Київ).

27 жовтня 2015 року прийняв участь у якості слухача **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі комітету Асоціації правників України з інтелектуальної власності «Патентний суд: за та проти». Організатор – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України» (м. Київ).

03 грудня 2015 року прийняв участь у якості слухача **Зеров К.О.**, м.н.с., на Засіданні комітету з інтелектуальної власності: «Договори у сфері інтелектуальної власності». Організатор – Всеукраїнська громадська організація «Асоціація правників України». (м. Київ).

09 грудня 2015 року прийняв участь у якості слухача **Зеров К.О.**, м.н.с., у Круглому столі щодо окремих питань реєстрації знаків для товарів і послуг. Організатор – Державна служба інтелектуальної власності України (м. Київ).

17 грудня 2015 року прийняв участь **Еннан Р.Є**, к.ю.н., у Круглому столі, присвяченого пам'яті проф. Ч.Н. Азімова «Проблеми вдосконалення приватноправових механізмів набуття, передачі, здійснення та захисту суб'єктивних цивільних прав». Організатор – Національний юридичний університет ім. Я. Мудрого (м. Харків).

18 грудня 2015 року прийняв участь **Еннан Р.Є**, к.ю.н., у Міжнародній науково-практичній конференції, присвяченій пам'яті Ю.С. Червоного «Цивільне судочинство у світлі судової реформи в Україні». Організатор – Національний університет «Одеська юридична академія». (м. Одеса).

2) Наукова новизна

Проблеми у сфері цивільно-правових договірних відносин, запобігання проявам недобросовісної конкуренції, контрафакції були предметом неодноразових розглядів різними міжнародними організаціями, експертами та науковцями різних країн. Проте, в Україні ґрунтовному дослідженню цих питань не приділялось належної уваги, комплексні системні дослідження з цієї проблематики на національному рівні не проводились.

Зважаючи на викладене, системний аналіз положень національного та зарубіжного законодавства з питань цивільно-правових договірних відносин, виявлення правових колізій у національному законодавстві, розробка рекомендацій щодо їх усунення стане першим комплексним дослідженням із зазначеної проблематики. Крім того, результати дослідження, мають стати теоретичною основою подальшого формування державної політики у цій сфері.

Договори про створення і використання об'єктів інтелектуальної (промислової) власності, беззаперечно, є цивільно-правовими. Проте з приводу того, до якого типу цивільно-правових договорів належать договори на створення та на використання таких об'єктів, у спеціальних науково-практичних коментарях та наукових виданнях до цього часу ведеться полеміка. Одні фахівці їх розглядають як підрядні, інші – як авторські, ще інші – як ліцензійні, а окремі автори – як абсолютно новий тип договорів. З цього приводу, в ході дослідження буде чітко визначено, до якого виду цивільно-правових договорів слід відносити договори на створення об'єктів промислової власності, на інформаційне забезпечення інтелектуальної діяльності, на виконання інформаційного патентного пошуку, об'єктом яких є науково-технічна інформація, що інформаційним законодавством визначена об'єктом права інтелектуальної власності, на використання указаних об'єктів та передання майнових прав на них, щодо розподілу цих прав між учасниками процесу їх створення та використання, на представництво їх прав та інтересів тощо.

Крім того, юридична практика остаточно не визначила правову природу одного з видів цивільно-правових договорів – ліцензійного договору. Більшість фахівців у сфері інтелектуальної власності розглядають його як правочин особливого виду, що містить ознаки і умови різних видів цивільно-правових договорів. Особлива мета ліцензійного договору полягає в забезпеченні можливості використання певного

результату творчості (відповідних майнових прав на такий результат), що охороняється законом та засвідчується патентом, за дозволом (ліцензією), що надається володільцем патенту.

Нормативно-правові акти, що чітко регулюють порядок розроблення та укладення цивільно-правових договорів у сфері інтелектуальної власності, на даний момент в Україні відсутні і будуть розроблені в ході дослідження по темі.

Враховуючи те, що в Україні досліджувались лише деякі аспекти зазначеної проблематики, на сьогодні відсутнє комплексне доктринальне дослідження, спрямоване на удосконалення правового регулювання та правозастосування у сфері цивільно-правових договірних відносин щодо об'єктів інтелектуальної власності, а також з метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у вітчизняному законодавстві з питань законодавчого забезпечення цивільно-правових договірних відносин у сфері інтелектуальної власності було проведено:

1) дослідження щодо:

- забезпечення узгодженості положень законодавчих актів України, а саме Цивільного кодексу України, Господарського кодексу України, Законів України «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про інноваційну діяльність», «Про державне регулювання діяльності у сфері трансферу технологій», «Про державну таємницю» в частині визначення вимог до договорів на виконання НДКТР;

- удосконалення правового регулювання відносин, які виникають під час набуття та здійснення майнових прав на об'єкти права інтелектуальної власності, створені під час виконання договорів на виконання НДКТР, що фінансуються за рахунок бюджетних коштів;

- проблем, особливостей та можливих шляхів удосконалення організації охорони інтелектуальної власності у військово-технічній сфері при розробленні (модернізації) озброєння та військової техніки з дотриманням інтересів держави.

2) науково-правовий аналіз:

- положень Законів України «Про охорону прав на сорти рослин», «Про племінну справу у тваринництві», «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів», глави 42 Цивільного кодексу України, Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 про права на сорти рослин у Співтоваристві; Директиви Ради № 2002/53/ЄС від 13 червня 2002 р. про загальний каталог сортів сільськогосподарських культур, оскільки зміни до зазначеного Закону у 2006 році було внесено з метою приведення його у відповідність з нормами наведених законодавчих актів Європейського Союзу; аналіз зарубіжного та українського законодавства у сфері правової охорони селекційних досягнень у рослинництві, тваринництві та мікробіології;

- основних шляхів вирішення проблеми щодо неправомірного використання відтворювального матеріалу сортів рослин, порід тварин та об'єктів мікробіології;

- цивільних кодексів Республіки Молдова, Республіки Таджикистан та Республіки Азербайджан, які регулюють укладання договорів замовлення створення об'єктів права інтелектуальної власності,

- законодавчих актів держав-членів СНД, що регулюють укладання договору про створення за замовленням та використання твору (авторського договору замовлення), про створення за замовленням топографії (топології) інтегральних мікросхем,

- Положень статей 17 та 107 Модельного Кодексу інтелектуальної власності при обговоренні питання щодо доцільності внесення змін до статей 430 та 1112 Цивільного кодексу України в частині визначення сторони (сторін), кому належать майнові права інтелектуальної власності,

3) здійснено:

- системний аналіз хиб законодавства з питань охорони прав на сорти рослин та насінництва, розроблено пропозиції щодо внесення змін до Законів України «Про охорону прав на сорти рослин» та «Про насіння і садивний матеріал»;

4) підготовлено:

- Експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) на 5 арк. Висновок направлено Першому віце-президенту НАПрНУ Петришину О.В. (лист від 30 січня 2015 року № 36);

- пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» з урахуванням змін, що відбулися протягом останніх 5-ти років у міжнародних нормативно-правових актах у цій сфері (січень 2015 р.), які передано Міністерству аграрної політики та продовольства України (враховано у проекті закону, переданому на розгляд Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин);

- пропозиції щодо приведення Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції 2006 року у відповідність з нормами Акту Конвенції UPOV у редакції 1991 р. та Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин Європейського Співтовариства (лютий – березень 2015 р.) (передано Міністерству аграрної політики та продовольства України);

- аналітичні довідки щодо відповідності Законів України «Про охорону прав на сорти рослин», «Про племінну справу у тваринництві», «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі», «Про державну систему біобезпеки при створенні, випробуванні, транспортуванні та використанні генетично модифікованих організмів» нормам Конвенції про біологічне різноманіття, Картагенського протоколу про біобезпеку до Конвенції про біологічне різноманіття, Нагойського протоколу про доступ до генетичних ресурсів та справедливий і рівноправний розподіл вигід від їхнього використання, Нагойсько-Куала-Лумпурського

додаткового протоколу про відповідальність і відшкодування до Картахенського протоколу про біобезпеку, Угоди з торговельних аспектів прав інтелектуальної власності, Директив Європейського Парламенту і Ради Європи 98/44 про правову охорону біотехнологічних винаходів, 2001/18/ЄС про умисне вивільнення у навколишнє середовище генетично модифікованих організмів, та яка скасовує Директиву Ради 90/220/ЄЕС, 2009/41/ЄС про використання генетично модифікованих організмів у замкненій системі, Регламенту ЄС № 1946/2003 про транскордонні перевезення генетично модифікованих організмів та низки інших міжнародних нормативно-правових актів у цій сфері (квітень – червень 2015 р.). Аналітичні довідки будуть використані для підготовки монографії з питань правової охорони результатів селекційної діяльності у рослинництві, тваринництві та мікробіології.

5) *створено* спільну робочу групу Міністерства аграрної політики і продовольства України, НДІ інтелектуальної власності Національної академії правових наук України, Українського клубу аграрного бізнесу із залученням фахівців іноземних та вітчизняних селекційних і насінневих фірм з метою створення умов для адаптації законодавства України та міжнародного, зокрема європейського законодавства з питань сертифікації та поширення (розповсюдження) насінневого (відтворювального) матеріалу сортів рослин.

б) *моніторинг* інформаційно-аналітичних матеріалів та наукових публікацій з питань:

- договірних форм для підготовки розділу колективної монографії «Договірні форми реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності».

- законодавчого забезпечення процедури видачі примусової ліцензії на розмноження та використання відтворювального матеріалу сортів рослин, порід тварин та об'єктів мікробіології в Україні та в зарубіжних країнах.

- спеціальної літератури, нормативно-правових актів та практики їх застосування щодо договірного регулювання правовідносин в сфері авторського права.

7) *розглянуто*:

- доктрину і практику розгляду судових спорів у європейських країнах (Австрії, Англії, Швеції, Франції), Південній Кореї щодо перетворення торгової марки у родове поняття, тлумачення виразу «в торгівлі» (in the trade) ст. 12(2) Директиви 2008/95, позицію Європейського суду з цих питань. Даються рекомендації щодо застосування механізмів боротьби з перетворенням знака у родове поняття. Робиться висновок, що в умовах глобалізації ринків інтелектуальної власності родове використання торгової марки стає глобальною проблемою у багатьох юрисдикціях.

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1 підготовлено: *монографію*:

Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т.2 [Текст] : **монографія** / колектив авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015. – 313 с. (13,0 д.а.) (*передано до друку*).

2.2 *Опубліковано*:

- **4** наукові статті (2,5 д.а.) та **1** тези наукових доповідей (0,4 д.а.) з питань договірних правовідносин у сфері інтелектуальної власності.

2.3. *Розроблено*:

- проект Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)».

Законопроект направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (вих. № 426 від 27.11.2015) та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (вих. № 451 від 15.12.2015).

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

Опубліковано:

- **Зайківський О.Б., Оністрат О.А.** Охорона інтелектуальної власності у військово-технічній сфері : **монографія** / О.Б. Зайківський, О.А. Оністрат, О.В. Чернобай, М.В. Бондарчук, В.М. Турчин, Л.М. Лотоха. – К.: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 560 с. (32,55 ум.др. арк., 25.37 обл.-вид.арк).

- Право інтелектуальної власності: **підручник** (з грифом МОН) / за заг. ред. О.І. Харитонової. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 540 с. [**Еннаном Р.Є. особисто підготовлено**: глава 6 «Патентне право»(1; 6); глава 7 «Засоби індивідуалізації» (1; 4); глава 8 «Нетрадиційні результати інтелектуальної діяльності» (4); глава 9 «Договори у сфері інтелектуальної власності» (1); глава 10 «Захист прав інтелектуальної власності» (1; 8); глава 11 «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності»; глава 12 «Право інтелектуальної власності ЄС»]. – С. 135-141; С. 177-186; С. 189-192; С. 220-231; С. 280-298; С. 316-318; С. 391-397; С. 447-453; С. 456-526.

- Право інтелектуальної власності: **навчальний посібник** / **Еннан Р.Є.**, Кулініч О.О., Мазуренко С.В., Менсо І.В., Романадзе Л.Д. – К.: Алерта, 2015. – 492 с. [тема 1 «Загальні засади права інтелектуальної власності»; тема 6 «Право інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, промислові зразки (патентне право); тема 10 «Особливості захисту прав інтелектуальної власності»; тема 14 «Правова охорона інтелектуальної власності у мережі Інтернет»; тема 17 «Міжнародна система охорони інтелектуальної власності»; тема 18 «Правова охорона інтелектуальної власності у ЄС»]. – С. 19-39; С. 154-168; С. 263-276; С. 317-336; С. 366-415.

- Право інтелектуальної власності: **навчально-методичний посібник** / Харитонова О.І., Мазуренко С.В., Кулініч О.О., Еннан Р.Є., Романадзе Л.Д., Менсо І.В. - Одеса: Фенікс, 2015. (*передано до друку у видавництво*)

- Актуальні проблеми охорони прав інтелектуальної власності в Збройних Силах України : **Збірник матеріалів науково-практичної конференції** (20 травня 2015 р.) – Київ: НДІ ІВ НАПрН України, 2015. – 143 с.

- **Науково-практичний журнал** «Теорія і практика інтелектуальної власності» – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 2. – 96 с.

- **Науково-практичний журнал** «Теорія і практика інтелектуальної власності» – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ТОВ «НВП Інтерсервіс». – 2015. – № 5. – 66 с.

- **5** наукових статей (2,3 д.а.) та **6** тези наукової доповіді (2,2 д.а.).

Підготовлено:

Експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) на 5 арк. (0,3 д.а.). (*Висновок направлено Першому віце-президенту НАПрНУ Петришину О.В., лист від 30 січня 2015 року № 36*).

Падучак Б.М. – Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КП», 2015.

Падучак Б.М. – Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КП», 2015.

8. ТЕМА «ГАРМОНІЗАЦІЯ ПРАВ ЛЮДИНИ І ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У СФЕРІ МЕДИЦИНИ І ФАРМАЦІЇ» (РК №0114U004953)

Затверджена Постановою Президії Національної Академії правових наук України № 88/9 від 13.06.2014 р.

Керівники теми: д.ю.н. Мироненко Н.М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю.

Термін виконання: 2015 – 2018 рр.

Мета теми: дослідження проблем гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації в загальнотеоретичному та правозастосовному аспектах, нормативно-правового забезпечення та механізмів гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в цілому та в сфері медицини і фармації зокрема, вироблення пропозицій щодо уточнення низки наукових категорій та вдосконаленню чинного законодавства і практики його застосування.

У рамках зазначеної проблематики досліджуватимуться такі аспекти теми.

1. Дослідження особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації: особливості захисту особистих немайнових прав інтелектуальної власності в сфері медицини

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Кашинцева О.Ю., к.ю.н. Іолкін Я.О., Работягова Л.І., Падучак Б. М., Писева В.В., Черненко Л.А.

2. Дослідження особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації: особливості захисту майнових прав на результати інтелектуальної діяльності в сфері медицини;

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н.М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., к.ю.н. Іолкін Я, О., к.ю.н. Падучак Б. М.

3. Дослідження особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації: особливості захисту особистих немайнових прав інтелектуальної власності в сфері медицини.

Науковий керівник та основні виконавці: д.ю.н. Мироненко Н.М., к.ю.н. Кашинцева О.Ю., к.ю.н. Іолкін Я, О., к.ю.н. Падучак Б. М.

4. Дослідження особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації:

- особливості правового режиму живої матерії як об'єкту права інтелектуальної власності;

- особливості правової охорони методів лікування як об'єктів права промислової власності та об'єктів авторського права.

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Кашинцева О.Ю., к.ю.н. Іолкін Я.О., к.ю.н. Падучак Б.М., Писєва В.В.

5. Розробка пропозицій та методичних рекомендацій, спрямованих на удосконалення механізмів правової охорони об'єктів інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації з позиції гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності.

Науковий керівник та основні виконавці: к.ю.н. Кашинцева О.Ю., к.ю.н. Іолкін Я.О., к.ю.н. Падучак Б.М., Писєва В.В.

1. Наукові результати:

1) Нові знання. Знання, отримані на основі зібраного та узагальненого науково-теоретичного та практичного матеріалу, включаючи доктринальні та законодавчі джерела зарубіжних країн, а також в результаті проведених комплексних досліджень щодо визначення (з'ясування) суті інститутів інтелектуальної власності та прав людини у їхній взаємозалежності в цілому та у сфері медицини та фармації зокрема; правового та економічного аспекту управління патентно-ліцензійною роботою у медичній та фармацевтичній сферах з позиції пріоритету інтересів суспільства; економіко-правових засад правового забезпечення інноваційної діяльності в сфері інтелектуальної власності в галузі медицини та фармації дозволили:

1.1. підготувати:

- *монографію*: Кашинцева О. Ю. Інтелектуальна власність та біоетика: аспекти гармонізації **[монографія]** / О. Ю. Кашинцева. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 195с. **(8,1 д.а.)** (*передано до друку*)

– робочою групою з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів Інституту проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу» та пояснювальну записку до нього (*направлено Першому заступнику міністра охорони здоров'я Павленко О.С., лист від 15.12.2015 р. № 452*).

– Пропозиції до проекту Рекомендацій парламентських слухань «Про реформу охорони здоров'я в Україні», підготовлені Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, Андрощуком О.Г., к.е.н., доц., на направлені до Комітету Ради України з питань охорони здоров'я (*направлені до Комітету ВРУ з питань охорони здоров'я 21.12.2015 р.*).

- аналітичні матеріали:

1. аналітичну записку для МОЗ щодо реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації.

2. інформаційну записку щодо економічних аспектів впливу патентування на

ціну лікарських засобів та доступу до способів лікування.

3. аналітичну записку для Міністерство економічного розвитку і торгівлі України щодо напрямів реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації.

4. аналітичну записку для Державної служби інтелектуальної власності щодо напрямів реформування патентного законодавства в сфері охорони здоров'я;

5. в межах Договору про співпрацю між НДІ інтелектуальної власності та Національним медичним університетом ім. О.О. Богомольця підготовлено аналітичний аналіз об'єктів інтелектуальної власності НМУ імені О.О. Богомольця та перспектив їх трансферу;

1.2. визначити:

- особливості захисту особистих немайнових прав інтелектуальної власності в сфері медицини;

- особливості захисту майнових прав на результати інтелектуальної діяльності в сфері медицини;

- особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації;

- особливості правового режиму живої матерії як об'єкту права інтелектуальної власності;

- особливості правової охорони методів лікування як об'єктів права промислової власності та об'єктів авторського права.

2. В межах даної теми співробітники Інституту приймали участь у наступних наукових заходах:

26 лютого 2015 року взяли участь (виступили з доповіддю та направили тези доповіді) **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доцент, завідувач відділом промислової власності, **Іолкін Я.О.**, к.ю.н., провідний науковий співробітник у Міжнародній науково-практичній конференції «VIII Наукові читання, присвячені пам'яті В.М. Корецького». Організатори – Міністерство освіти і науки України, Київський університет права НАН України, Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Союз юристів України. (м. Київ).

21 квітня 2015 р. **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доцент, завідувач відділом промислової власності, провела відкриту лекцію «Особливості набуття та реалізації майнових прав інтелектуальної власності в сфері фармації». Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Кафедра інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ).

15-16 травня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доцент, завідувач відділу, у V Конференції випускників Науково-дослідної програми ім. Лейна Кіркланда. Організатор – Польсько-Американська Фундація Свободи. (м. Варшава).

2-3 червня 2015 року взяли участь (виступили з доповідями) **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., заввідділом, **Боровик П.А.**, пров.н.с., **Андрощук Г.О.**, к.е.н., гол.н.с., **Писєва В.В.**, м.н.с., у Національній зустрічі щодо доступу до лікарських засобів та інтелектуальної власності: можливості для реформи та оптимізації, яка проводилась в рамках проекту «Доступ до лікування людей, що живуть з ВІЛ в країнах з середнім рівнем доходу», що проводився UNITAID та за підтримки Міжнародної коаліції з готовності до лікування (ITPC), Програми розвитку ООН (UNDP) і Ініціативи з Лікарських засобів, Доступу та Знань (I-MAK) (м. Київ).

17-08 вересня 2015 року взяла участь та виступила з доповіддю **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності, у Науково-практичній конференції «Minority and Majority Cultural Relations in Borderlines». Організатор – Університет Вармія і Мазури в Ольштині (м. Ольштин, Польща).

22 вересня 2015 року взяли участь та виступили з доповідями: **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., заввідділом промислової власності, **Писєва В.В.**, м.н.с., **Іолкін Я.О.**, к.ю.н., пров.н.с., у Науково-практичному семінарі «Управління правами інтелектуальної власності у вищих навчальних медичних закладах». Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця. Від Інституту (м. Київ).

29 вересня 2015 року прийняли участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту; **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., заввідділу (виступила з доповіддю, організація та проведення), **Писєва В.В.**, м.н.с. (організатор, секретар), у Науково-практичному семінарі «Реформування законодавства в сфері інтелектуальної власності як механізм розширення доступу до лікарських засобів». Організатори – **Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** та ПРООН України: Проект зміцнення національної спроможності для ефективного розвитку молоді та відповідь на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні (м. Київ).

06 жовтня 2015 року прийняли участь **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, **Боровик П.А.**, гол. наук. спів., **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності; **Писєва В.В.**, м.н.с., на засіданні Робочої групи щодо обговорення змін та доповнень до проекту Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (щодо патентної реформи в сфері охорони здоров'я). Організатори – **Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ» (м. Київ).

16 жовтня 2015 року прийняла участь **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності, у Круглому столі на тему: «Захист прав пацієнтів в Україні та шляхи його вдосконалення». Організатор – Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (м. Київ).

20 жовтня 2015 року прийняли участь та виступили з доповідями **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н, доц. завідувач відділу промислової власності, **Писєва В.В.**, науковий співробітник, **Боровик П.А.**, старший науковий співробітник, **Андрощук Г.О.**, к.е.н, доц., гол.н.с., **Работягова Л.І.**, завідувач сектору, **Медведева Н.Г.**, с.н.с., у Засіданні Робочої групи з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів. Організатор – Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (м. Київ).

04 листопада 2015 року прийняли участь та виступили з доповідями: **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності, **Писєва В.В.**, н.с. (слухач, технічний організатор) на засіданні Робочої Групи з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів. Організатор – **Центр гармонізації прав людини та прав ІВ НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

23 листопада 2015 року прийняв участь та виступив з доповіддю **Прохоров-Лукін Г.В.**, к.ю.н., зав. відділу узагальнення експертної та судової практики, у IV Міжнародній науково-практичній конференції «Безпека людини, суспільства, держави: правові, криміналістичні і психофізіологічні засади». Організатор – Київський університет права НАН України. (м. Київ).

08 грудня 2015 року прийняли участь **Штефан А.С.**, к.ю.н., завідувач сектору, **Мацкевич О.О.**, н.с., **Петренко І.І.**, н.с., **Тасєвська М.В.**, м.н.с., **Улітіна О.В.**, м.н.с., **Зеров К.О.**, м.н.с., **Пилученко Д.В.**, м.н.с., **Жорнік Р.О.**, н.с., **Троцька В.М.**, с.н.с., **Юдіна Г.О.**, н.с., **Недогібченко Є.Г.**, н.с., **Ленго Ю.Є.**, н.с., а також аспіранти та здобувачі Інституту: Ткаленко К., Нерсесян А., Дмитренко В., Воронцова К., Пекар А., на Засіданні Ради молодих вчених НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ щодо обговорення проблем права інтелектуальної власності у контексті захисту прав людини. Організатор – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (м. Київ).

09 грудня 2015 року прийняли участь **Кашинцева О.Ю.**, к.ю.н., доц., завідувач відділу промислової власності, **Іолкін Я.О.**, к.ю.н, пров. н.с., **Писєва В.В.**, н.с., а також аспіранти та здобувачі Інституту: Воронцова К.О., Мокрієнко Ю.О., у Круглому столі «Права людини в сфері медицини: прогнозування конфлікту інтересів». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Національний медичний університет ім. ак. О.О. Богомольця (м. Київ).

16 грудня 2015 року прийняли участь та надали пропозиції **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, **Андрощук Г.О.**, к.е.н, доц., завідувач лабораторії правового забезпечення розвитку науки і технологій, у **Парламентських слуханнях Верховної Ради України «Про реформу охорони здоров'я в Україні»**. Організатор – Комітет з питань охорони здоров'я Верховної Ради України (м. Київ).

2) Наукова новизна

Українське законодавство та правова доктрина інтелектуальної власності природно вплетені в європейську континентальну правову систему. Парадигма гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності ставить перед

правниками низку наукових задач крізь призму пріоритетних задач сучасної науки та суспільних вимог. Їх успішне вирішення безперечно сприятиме науковому поступу в сфері біомедичних та фармацевтичних досліджень на засадах правових гарантій охорони інтелектуального доробку та недоторканності біологічної цілісності людини, збереження людської популяції, поваги до прав і свобод людини.

Вищезазначені обставини свідчать про нагальну потребу проведення комплексу досліджень та заходів, спрямованих на розбудову ефективно функціонуючої системи правового регулювання інституту інтелектуальної власності та удосконаленню практики правозастосування в контексті гармонізації прав інтелектуальної власності та прав людини в сфері медицини та фармації.

З метою виявлення розбіжностей та прогалин, які існують у чинному законодавстві України та правозастосовної практики з позиції паритету прав суб'єктів інтелектуальної власності та інтересів суспільства в сфері медицини та фармації із врахуванням загальноновизнаних міжнародних та європейських підходів та стандартів було проведено:

1) дослідження щодо:

- особливостей правової охорони наукових досліджень в сфері медицини та фармації, а саме щодо :

захисту особистих немайнових прав інтелектуальної власності в сфері медицини;

захисту майнових прав на результати інтелектуальної діяльності в сфері медицини;

- особливостей набуття та реалізації майнових прав інтелектуальної власності в сфері фармації;

- національної патентної реформи в сфері охорони здоров'я на засадах верховенства прав людини;

- питань набуття прав інтелектуальної власності на знак для товарів і послуг в сфері фармації;

2) прийнято участь:

- у робочих групах органів державної влади стосовно розробки правових механізмів забезпечення доступу до лікарських засобів та методів лікування крізь призму гармонізації вітчизняного законодавства і законодавства ЄС, з урахуванням особливостей входження вітчизняного ринку медичних послуг та лікарських засобів в зону вільної торгівлі;

- у робочих групах органів державної влади стосовно виявлення особливостей та удосконалення правових механізмів охорони об'єктів інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації на засадах паритету прав винахідника та інтересів суспільства;

3) підготовлено аналітичні матеріали:

- аналітичну записку для МОЗ щодо реформування законодавства

інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації.

- інформаційну записку щодо економічних аспектів впливу патентування на ціну лікарських засобів та доступу до способів лікування.

- аналітичну записку для Міністерство економічного розвитку і торгівлі України щодо напрямів реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації.

- аналітичну записку для Державної служби інтелектуальної власності України щодо напрямів реформування патентного законодавства в сфері охорони здоров'я;

- в межах Договору про співпрацю між НДІ інтелектуальної власності НАПрН України та Національним медичним університетом ім. О.О. Богомольця здійснено аналітичний аналіз об'єктів інтелектуальної власності НМУ ім. О.О. Богомольця та перспектив їх трансферу;

4) *моніторинг* інформаційно-аналітичних матеріалів та наукових публікацій з питань:

- чинного законодавства України та правозастосовної практики з позиції паритету прав суб'єктів інтелектуальної власності та інтересів суспільства в сфері медицини та фармації із врахуванням загальноновизнаних міжнародних та європейських підходів та стандартів;

- національної політики у сфері гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації.

5) *розроблено*:

- Курс лекцій «Управління правами інтелектуальної власності» для магістрів спеціальності «Інтелектуальна власність» Київського університету права НАН України (Кашинцева О.Ю., к.ю.н., доц.)

- Курс лекцій «Міжнародно-правове регулювання інтелектуальної власності» для магістерської програми «Інтелектуальна власність» кафедри інтелектуальної власності юридичного факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка (Кашинцева О.Ю., к.ю.н., доц.).

2. Фактичні результати (відповідно до показників паспорту бюджетної програми):

2.1 Оpubліковано та підготовлено до друку:

- *монографію*:

Кашинцева О.Ю. Інтелектуальна власність та біоетика: аспекти гармонізації : **монографія** / О.Ю. Кашинцева. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 195с. (8,1 д.а.) (*передано до друку*)

- 4 наукові статті (2,0 д.а.) з питань національної політики у сфері гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації.

2.2. *Підготовлено*:

- робочою групою з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів Інституту проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу» та пояснювальну записку до нього (*направлено Першому заступнику міністра охорони здоров'я Павленко О.С., лист від 15.12.2015 р. № 452*).

Крім того, співробітниками Інституту видані наукові праці понад виконання показників паспорту бюджетної програми:

Опубліковано:

- Кашинцева О.Ю. Чому потрібна патентна реформа щодо лікарських засобів в Україні : **брошура** // О.Ю. Кашинцева, С.В. Кондратюк. – К. – 2015. – 24 с.
- **5** наукових статей (2,5 д.а.) та **4** тези наукових доповідей (1,2 д.а.).

Підготовлено:

- Кашинцева О.Ю. Управління правами інтелектуальної власності : курс лекцій для магістрів спеціальності «Інтелектуальна власність» Київського університету права НАН України. – 2015;
- Кашинцева О.Ю. Міжнародно-правове регулювання інтелектуальної власності» : курс лекцій для магістерської програми «Інтелектуальна власність» кафедри інтелектуальної власності юридичного факультету Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка. – 2015.

Підготовлено 4 аналітичні записки:

- для МОЗ щодо реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації;
- щодо економічних аспектів впливу патентування на ціну лікарських засобів та доступу до способів лікування;
- для Міністерства економічного розвитку і торгівлі України щодо напрямів реформування законодавства інтелектуальної власності в сфері медицини і фармації;
- для Державної служби інтелектуальної власності України щодо напрямів реформування патентного законодавства в сфері охорони здоров'я.

I.II. Виконання робіт за державним замовленням

У 2015 році в Інституті не велися наукові дослідження за ***державним замовленням.***

Розділ 2. НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ДЛЯ ДЕРЖАВНИХ ТА НЕДЕРЖАВНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ ЗА ГОСПОДАРСЬКИМИ ДОГОВОРАМИ

У звітному періоді загальна вартість досліджень для державних та недержавних організацій за господарськими договорами склала – **382 958,00 грн.**

Проведено **35** (тридцять п'ять) досліджень об'єктів інтелектуальної власності (надалі – ОІВ), а саме:

1. Експертне дослідження щодо відповідності винаходу «Агрегат ґрунтообробний причіпний» за патентом № 61172 умові патентоздатності «новизна», виходячи з наданих на дослідження матеріалів (дог. № 19/01–2014 від 15.12.14 р., замовник – Товариство з обмеженою відповідальністю «УКРСТАНДАРТСЕРВІС». Загальна вартість – 2 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Дорошенком О.Ф. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 16.12.14 № 471 (0,99 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «УКРСТАНДАРТСЕРВІС».

2. Експертне дослідження щодо дослідження ПЗ «Матеріал для пакування туалетного паперу» за патентом України № 4920, ТМ «ОБУХОВ бумага туалетная» за свідоцтвом України № 131501, ТМ за свідоцтвом України № 147574 (дог. № 10/01–2014 від 08.07.14 р., замовник – ПАТ «КИЇВСЬКИЙ КАРТОННО-ПАПЕРОВИЙ КОМБІНАТ». Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 19.12.2014 року № 458 (2,3 друк. арк.). Висновок передано представнику ПАТ «КИЇВСЬКИЙ КАРТОННО-ПАПЕРОВИЙ КОМБІНАТ».

3. Експертне дослідження щодо схожості словесного позначення «FELICITA CIUCCOLATO» із комбінованим знаком «Felicità» за свідоцтвом України № 126576 (дог. № 15/01–2014 від 21.10.14 р., замовник – ФОП БЕНАТОВ ДАНІЕЛЬ ЕМІЛОВИЧ. Загальна вартість – 6 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф., Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 24.12.2014 року № 466 (2,05 друк. арк.). Висновок передано представнику ФОП БЕНАТОВ ДАНІЕЛЬ ЕМІЛОВИЧ.

4. Експертне дослідження щодо тотожності/схожості позначення «AETHYL» та/або «ЕТИЛ», нанесене на етикетку та ковпачок скляного флакону з лікарським засобом, із ТМ «ЕТИЛ» за свідоцтвом України № 89915 (дог. № 22/01–2014 від 17.12.14 р., замовник – ТОВ «БІО-ПРОДУКТ ЛТД». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 03.02.2015 року № 475 (0,99 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «БІО-ПРОДУКТ ЛТД».

5. Експертне дослідження щодо відповідності умовам патентоспроможності ПЗ за патентами України № 23495, № 23496, № 24749, № 24914, № 24930, № 24931 (дог. № 21/01–2014 від 08.12.14 р., замовник – Дочірнє підприємство «Вітамін-Фарм». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 29.12.2014 року № 477 (1,37 друк. арк.). Висновок передано представнику Дочірнє підприємство «Вітамін-Фарм».

6. Експертне дослідження щодо сортів сої «Терек» та «Кубань» (дог. № 04/01–2015 від 13.03.15 р., замовник – ТОВ «ПРОГРЕЙН ЄВРАЗІЯ». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Петренком С.А., Пічкучором О.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 10.03.2015 року № 481 (1,61 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «ПРОГРЕЙН ЄВРАЗІЯ».

7. Експертне дослідження щодо використання промислового зразку та знаку для товарів і послуг у виробі «ПЛЯШКА» (дог. № 05/01–2015 від 10.04.15 р., замовник – адвоката Мамуня О.С. Загальна вартість – 20 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 28.04.15 № 482 (2,6 друк. арк.). Висновок передано адвокату Мамуні О.С.

8. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі Керуючого партнера ЮК «Чернобай та Партнери» Чернобая О.В.) (дог. № 02/02-2015 від 26.03.15 р., замовник – Чернобай О.В. Загальна вартість – 2 502,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Тверезенко О. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 31.03.15 № 02/02-2015 (0,99 друк. арк.). Висновок передано керуючому партнеру Чернобаю О.В.

9. Експертне дослідження щодо відповідності корисної моделі за патентом України № 93062 умовам патентоздатності, визначеним законом України « Про охорону прав на винаходи в корисні моделі» (дог. № 09/01–2015 від 10.06.15 р., замовник – фізична особа Жадаєв Д.Д. Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 18.06.15 № 486 (0,87 друк. арк.). Висновок передано фізичній особі Жадаєву Д.Д.

10. Експертне дослідження щодо розповсюдження виключних прав ТМ за свідоцтво України № 98786 від 27.10.08р. на використання словесного позначення ООО «Издательство ЭКСМО» 123308, яке розміщено в розділі «вихідні дані» книг виданих видавництвом ЭКСМО (дог. № 10/01–2015 від 16.06.15 р., замовник – ТОВ «ФОРС Україна». Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Прохоров-Лукіним Г.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 22.06.15 № 487 (0,44 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «ФОРС Україна».

11. Експертне дослідження щодо використання ТМ «ЕССЕНЦІАЛЕ» за свідоцтвом України № 31466 на зразках товару за митною декларацією (відправник - ТзОВ «СО і П ФармБіоВет») (дог. № 12/01–2015 від 18.06.15 р., замовник – ТОВ «Юридична фірма «Трайдент». Загальна вартість – 24 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Юдіною А.М. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 25.06.15 № 489 (1,18 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Юридична фірма «Трайдент».

12. Експертне дослідження щодо можливості отримання правової охорони ТМ «Аптека низьких :):)» за свідоцтвом № 177522 (дог. № 06/01–2015 від 12.05.15 р., замовник – Дочірнє підприємство «Вітамін-Фарм». Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 29.05.15 № 483 (1,24 друк. арк.). Висновок передано представнику Дочірнє підприємство «Вітамін-Фарм».

13. Експертне дослідження щодо схожості позначення ABRO на зразках герметиків із ТМ ABRO, права на яку належать компанії ABRO Industries, INC (АБРО Інадстріз, Інк.) (дог. № 14/01–2015 від 07.07.15 р., замовник – АБРО Індастріз, Інк. Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 09.07.15 № 491 (1,30 друк. арк.). Висновок передано представнику АБРО Індастріз, Інк.

14. Експертне дослідження щодо відсутності критерію новизни у патенті на ПЗ № 22693 «Пробка гумова для закупорювання флаконів з лікарськими засобами» (дог. № 01/01–2015 від 04.02.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Самолововой Н.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 05.02.15 № 478 (0,68 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

15. Експертне дослідження щодо використання у лікарському засобі «Алтеї кореня сироп» кожна ознака, включена до незалежного пункту формули КМ за патентом України № 15932 на КМ «Лікувальний бронхолітичний засіб «Сироп Алтейка», або ознака еквівалентна їй (дог. № 11/01–2015 від 17.06.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 15 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 17.08.15 № 488 (0,62 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

16. Експертне дослідження щодо розповсюдження виключних прав власника ТМ за свідоцтвом України № 59471 від 15.02.06 р. на використання словесного позначення ООО «Издательство АСТ», розміщеного в розділі «вихідні дані» книг, виданих видавництвом АСТ (дог. № 13/01–2015 від 26.06.15 р., замовник – ТОВ «Міжнародне агентство із захисту ІВ та боротьби з піратством в кіберпросторі». Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 03.07.15 № 490 (0,62 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Міжнародне агентство із захисту ІВ та боротьби з піратством в кіберпросторі».

17. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі Керуючого справами Київської міської ради А. Гота) (дог. № 03/02-2015 від 24.06.15 р., замовник – Київська міська рада. Загальна вартість – 3 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Штефан А.С. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 25.06.15 № 03/02-2015 (0,5 друк. арк.). Висновок передано представнику Київської міської ради.

18. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі Генерального директора ТОВ «Старлайт Медіа» В.В. Бородянського) (дог. № 04/02-2015 від 09.06.15 р., замовник – ТОВ «Старлайт Медіа». Загальна вартість – 15 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Штефан А.С. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 22.06.15 № 04/02-2015 (0,93 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Старлайт Медіа».

19. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі директора ДП «Інфоресурс» Карандія В.А.) (дог. № 05/02-2015 від 15.06.15 р., замовник – ДП «Інфоресурс». Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Петренком С.А. та Троцькою В.М. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 30.06.15 № 05/02-2015 (3,17 друк. арк.). Висновок передано представнику ДП «Інфоресурс».

20. Експертне дослідження щодо відсутності критерію новизни у патенті на ПЗ № 25514 «Пробка гумова для закупорювання флаконів» (дог. № 02/01–2015 від 11.02.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Самоловою Н.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 16.02.15 № 479 (0,56 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

21. Експертне дослідження щодо схожості ТМ СОНАФІТ за свідоцтвом України № 187104 із знаками Компанії Санофі, а саме: «SANOFI» за м/н реєстраціями №№ 1094854, 674936 та ТМ «САНОФІ» за свідоцтвом України № 144359 (дог. № 15/01–2015 від 16.07.15 р., замовник – замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 03.09.15 № 492 (1,74 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

22. Експертне дослідження щодо порушення прав на корисну модель по патенту № 15932 «Алтейка сироп» при введенні в обіг лікарського засобу «АЛТЕЙКА-ТЕХНОФАРМ» (дог. № 16/01–2015 від 16.07.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 27.10.15 № 493 (0,99 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

23. Експертне дослідження щодо тотожності/схожості ТМ за свідоцтвом України № 188974 (підкова) із ТМ за свідоцтвом № 110090А (підкова) (дог. № 19/01–2015 від 11.08.15 р., замовник – фізична особа Тищенко О.Ю. Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Мінченко Н.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 28.08.15 № 496 (0,68 друк. арк.). Висновок передано фізичній особі Тищенко О.Ю.

24. Експертне дослідження щодо схожості позначення ABRO на зразках герметиків із ТМ ABRO, права на яку належать компанії ABRO Industries, INC (АБРО Індастріз, Інк.) (дог. № 21/01–2015 від 04.09.15 р., замовник – АБРО Індастріз, Інк. Загальна вартість – 14 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 17.09.15 № 499 (1,8 друк. арк.). Висновок передано представнику АБРО Індастріз, Інк.

25. Експертне дослідження щодо відсутності у патенті на ПЗ № 25514 «ПРОБКА ГУМОВА ДЛЯ ЗАКУПОРЮВАННЯ ФЛАКОНІВ» критерію новизни (дог. № 22/01–2015 від 03.09.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Самолововой Н.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 14.09.15 № 500 (0,44 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

26. Експертне дослідження щодо відсутності у патенті на ПЗ № 25517 «ПРОБКА ГУМОВА ДЛЯ ЗАКУПОРЮВАННЯ ФЛАКОНІВ» критерію новизни (дог. № 23/01–2015 від 03.09.15 р., замовник – ТОВ «Крилова і Партнери». Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Самолововой Н.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 14.09.15 № 501 (0,38 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «Крилова і Партнери».

27. Експертні дослідження щодо того чи стала загальнодоступною в світі сукупність суттєвих ознак ПЗ «Фільтр повітряний» за патентом України № 25804 до дати подання заявки 24.05.13; щодо того чи стала загальнодоступною в світі сукупність суттєвих ознак ПЗ «Фільтр повітряний» за патентом України № 25702 до дати подання заявки 17.07.13 (дог. № 24/01–2015 від 29.09.15 р., замовник – ТОВ «Експертне бюро з питань інтелектуальної власності». Загальна вартість – 6 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Дорошенком О.Ф. підготовлено висновки експертних досліджень ОІВ від 23.11.15 № 502 (0,62 друк. арк.) та № 504 (0,75 друк. арк.). Висновки передано представнику ТОВ «Експертне бюро з питань інтелектуальної власності».

28. Експертне дослідження щодо можливості введення в оману через використання ТМ «АМСТОР» за свідоцтвами України №№ 37689, 189754, 189755 ТОВ «Трейдкоммерц» (дог. № 27/01–2015 від 03.11.15 р., замовник – ТОВ «ТРЕЙДКОММЕРЦ»). Загальна вартість – 10 002,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 09.11.15 № 505 (1,06 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «ТРЕЙДКОММЕРЦ».

29. Експертне дослідження щодо схожості позначень «DOM|MIO» та «Domio» з ТМ за м/н реєстраціями №№ 801078, 961513, 1081055, 1234284 (дог. № 25/01–2015 від 26.10.15 р., замовник – ТОВ «МАТРОЛЮКС»). Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 10.12.15 № 503 (0,93 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «МАТРОЛЮКС».

30. Експертне дослідження щодо застосування ТМ за свідоцтвом України № 59490 у доменних іменах ufl.ua, ufl.kiev.ua та ufl.com.ua (дог. № 26/01–2015 від 02.11.15 р., замовник – фізична особа Созінова Т.С. Загальна вартість – 12 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено висновок експертного дослідження ОІВ від 14.12.15 № 506 (0,8 друк. арк.). Висновок передано фізичній особі Созіновій Т.С.

31. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі Товариства з обмеженою відповідальністю «ЛОРЕАЛЬ Україна») (дог. № 01/02-2015 від 23.05.15 р., замовник – ТОВ «ЛОРЕАЛЬ Україна». Загальна вартість – 38 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф., Тверезенко О.О. та Прохоровим-Лукіним Г.В. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 27.04.15 № 01/02-2015 (1,49 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «ЛОРЕАЛЬ Україна».

32. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі Товариства з обмеженою відповідальністю «НОВИЙ КАНАЛ») (дог. № 06/02-2015 від 18.07.15 р., замовник – ТОВ «НОВИЙ КАНАЛ». Загальна вартість – 8 400,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Штефан А. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 24.07.15 № 06/02-2015 (1,24 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «НОВИЙ КАНАЛ».

33. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі директора ТОВ «СТАР МЕДІА» Пантелеймонової О.Ю.) (дог. № 07/02-2015 від 27.10.15 р., замовник – ТОВ «СТАР МЕДІА». Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Штефан А. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 03.11.15 № 07/02-2015 (1,24 друк. арк.). Висновок передано представнику ТОВ «СТАР МЕДІА».

34. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі фізичної особи Шевченко Лілії Мирославівни) (дог. № 08/02-2015 від 11.11.15 р., замовник – ф.о. Шевченко Л.М. Загальна вартість – 8 004,00 грн.).

За результатами дослідження експертом Мироненко Н.М. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 18.11.15 № 08/02-2015 (1,12 друк. арк.). Висновок передано ф.о. Шевченко Л.М.

35. Науково-правова експертиза (надання юридичних послуг з питань, зазначених у листі ТОВ «БЕНІШ ДЖІ ПІ ЕС УКРАЇНА») (дог. № 09/02-2015 від 23.11.15 р., замовник – ТОВ «БЕНІШ ДЖІ ПІ ЕС УКРАЇНА». Загальна вартість – 5 000,00 грн.).

За результатами дослідження експертами Петренком С.А. та Тверезенко О.О. підготовлено висновок науково-правової експертизи ОІВ від 25.11.15 № 09/02-2015 (0,67 друк. арк.). Висновок передано ТОВ «БЕНІШ ДЖІ ПІ ЕС УКРАЇНА».

Розділ 3. НАУКОВІ ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ ДЛЯ ВИЩИХ ТА ЦЕНТРАЛЬНИХ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ (Пропозиції та зауваження)

Одним із важливих завдань діяльності Інституту є підготовка наукових експертних висновків для вищих та центральних органів державної влади, яке виявляється у розробці методичних рекомендацій, пропозицій та зауважень до законопроектів, проектів інших актів на замовлення вищих та центральних органів державної влади, що є однією з форм впровадження основних результатів діяльності.

У звітному періоді підготовлено 7 (*сім*) документів з пропозиціями і зауваженнями до нормативно-правових актів на замовлення вищих та центральних органів державної влади.

Зокрема:

1) *експертний висновок* до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) на 5 арк.;

2) *експертний висновок* до проекту Закону України «Про внесення доповнень до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо свободи панорами)» (реєстр. № 1677 від 29.12.2014 р.) на 4 арк.

3) *науковий висновок* щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (лист судді Верховного Суду України В.І. Гуменюк від 04.03.2015 р. № 6-220цс14). Підготовлений науковий висновок обсягом 1,6 др.арк. направлено на адресу Верховного Суду України (лист від 01.04.2015 р. № 153/1). Є Постанова Верховного Суду України від 15 квітня 2015 р.

Висловлено вдячність директору Інституту Орлюк О.П. (лист 21.04.2015 № 6 – 220цс14).

4) *експертний висновок* до проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 13 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо співавторства на інтерв'ю) (реєстр. № 2047 від 05.02.2015р.).

5) *правовий аналіз* щодо правових аспектів змісту проекту Постанови Верховної Ради України «Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік» у частині фінансування академічної науки (Лист від 22.05.2015 № 201 Голові підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Іщейкіну К.Є.) на 12 арк.

6) *науковий висновок* щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (справа

№ 6-2255цс15 за позовом Дашкевича В.А. до ПАТ «Платинум Банк», треті особи: Кольга Т.В., Корецька Н.І.) на 35 арк. (Направлено до Верховного суду України, лист від 24.11.2015р.).

7) зауваження на проект Закону України «Про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні» на 18 арк. та направлено до Комітету Верховної Ради України з питань податкової та митної політики, лист від 16.12.2015 № 454.

Розділ 4 НАУКОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ НА ЗАМОВЛЕННЯ РЕГІОНІВ

У звітному періоді Центром експертних досліджень на замовлення регіональних суб'єктів було виконано **13** (тринадцять) наукових досліджень об'єктів інтелектуальної власності (надалі – ОІВ), а саме:

За ухвалами:

1) Галицького районного суду м. Львова від 09.07.14 у господарській справі № 2-1694/11 щодо використання фрагментів твору «польсько-українська угода 1890-1894 рр.» авторства Чорновола І.П. при складанні тексту розділу 9 «Угода» тому шостого «В поті чола» десятитомної книги «Іван Франко».

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 987 (2,9 друк. арк.).

2) Приморського районного суду м. Одеси від 25.12.14 у цивільній справі № 522/18296/14-ц щодо визнання недійсними свідоцтв України № 157994, № 157995 на знаки для товарів та послуг, про заборону виробництва та реалізації продукції з використанням знаку для товарів та послуг «MARENCO ASTI».

За результатами дослідження експертом Дорошенком О.Ф. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1018 (1,87 друк. арк.).

3) Господарського суду Волинської обл. від 14.01.15 у господарській справі № 903/437/14 щодо припинення неправомірного використання знаку для товару та послуг «НОВЕ ПОЛІССЯ» за свідоцтвом України № 179728.

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Прохоров-Лукінім Г.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1016 (1,82 друк. арк.).

4) Господарського суду Харківської області від 01.12.14 у господарській справі № 922/1674/13 щодо використання усіх суттєвих ознак промислового зразка «СТІЛ» за патентом України № 12829.

За результатами дослідження експертами Петренком С.А. та Самолововой Н.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1010 (0,87 друк. арк.).

5) Апеляційного суду Херсонської обл. від 22.07.15 у цивільній справі № 22-ц/791/ 1872/2015 щодо схожості ТМ «Екоборд» за свідоцтвом України № 166109 із позначеннями «Екоборд» та «Ecoboard», що використовує ТОВ «ВКФ «ЕЛІТ ПЛАСТ».

За результатами дослідження експертами Дорошенком О.Ф. та Коваленко Т.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1044 (1,12 друк. арк.).

6) Господарського суду Дніпропетровської обл. від 16.07.15 у господарській справі № 904/4008/15 щодо схожості комерційного найменування «ЗАПОРІЖКОКС» із назвою філії № 62 «ЗАПОРІЖКОКС» ТОВ «ІНВЕСТОБОРОТКАПІТАЛ».

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1039 (0,8 друк. арк.).

7) Господарського суду Дніпропетровської обл. від 16.07.15 у господарській справі № 904/4006/15 щодо можливості введення в оману стосовно особи, яка виробляє/надає товари/послуги через використання ТОВ «ІНВЕСТОБОРОТКАПІТАЛ» комерційного найменування ВАТ «ЗАПОРІЖСТАЛЬ» у назві філії №50 «ЗАПОРІЖСТАЛЬ».

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1041 (0,8 друк. арк.).

8) Господарського суду Дніпропетровської обл. від 16.07.15 у господарській справі № 904/4007/15 щодо можливості введення в оману стосовно особи, яка виробляє/надає товари/послуги через використання ТОВ «ІНВЕСТОБОРОТКАПІТАЛ» комерційного найменування ПАТ «Маріупольський металургійний комбінат ім. Ілліча» у назві філії №43 «ММК».

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1042 (0,8 друк. арк.).

9) Господарського суду Рівненської обл. від 14.07.15 у господарській справі № 918/1564/14 щодо стягнення компенсації за порушення виключних майнових авторських прав на зображення персонажа «Медведь» с сумі 73 080 грн..

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1038 (0,93 друк. арк.).

За постановою:

10) Заступника начальника відділу СУ УМВС України в Тернопільській області Михайлюка В.В. від 20.03.2015 у кримінальному провадженні № 12014210010002405 щодо незаконного використання ТМ «CHANEL» за свідцтвом України № 5279 та визначення розміру заподіяних матеріальних збитків.

За результатами дослідження експертами Петренком С.А. та Черненко Л.А. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1029 (1,37 друк. арк.).

11) Старшого слідчого в ОВС СУ УМВС України в Тернопільській області старшого лейтенанта міліції Шелінговича Л.В. від 23.06.2015 у кримінальному провадженні № 12015210010000521 щодо використання на наданому на дослідження журналі «Бізнес-Компаньйон» № 7 (63) за травень 2014 року «Спецвипуск» об'єктів авторського права, що належать ПП СП «Консалтингова компанія «Бізнес Центр».

За результатами дослідження експертами Петренком С.А. та Петренко І.І. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1036 (0,8 друк. арк.).

12) Слідчого СВ СМВ УМВС України в Сумській області капітана міліції С.М. Малярова від 14.08.2015 у кримінальному провадженні № 12015200440004600 щодо того, чи є використанням ТМ за свідоцтвами України № 98786 та № 59470 нанесення словесних позначень «ЭКСМО» та «АСТ» на титульну сторінку та ТТХ книг, наданих на дослідження.

За результатами дослідження експертом Коваленко Т.В. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1049 (0,99 друк. арк.).

13) Старшого слідчого СВ ХМУ ГУМВС України в Харківській області майора міліції Сорського О.І. від 26.06.15 у кримінальному провадженні № 12015220490002737 щодо використання творів підручників та навчальних посібників або їх фрагментів.

За результатами дослідження експертом Петренком С.А. підготовлено Висновок судової експертизи ОІВ № 1037 (1,05 друк. арк.).

Розділ 5. УЧАСТЬ НАУКОВЦІВ ІНСТИТУТУ В ЗАКОНОПРОЕКТНІЙ (НОРМОТВОРЧІЙ) РОБОТІ

5.1. Розробка законопроектів: По досліджуваним темам заплановано - 8 од.

У рамках законопроектної діяльності за наступними темами наукових досліджень у звітному періоді було розроблено зміни та пропозиції до 8 законопроектів:

1) По темі № 1: **«Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку»** розроблено проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності»:

- Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності»

- Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності»

- Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо спадкування прав інтелектуальної власності».

Пропозиції направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (вих.№ 403 від 03.11.2015р.) та Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих.№ 403/1 від 03.11.2015).

Надійшла відповідь від Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих.№ 04-29/15-6038 від 16.11.2015р.) про те, що пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом ВРУ з питань правової політики та правосуддя у законотворчій діяльності.

2) По темі № 2: **«Дослідження проблем економіки інтелектуальної власності та її правового забезпечення в умовах науково-технічного розвитку»** розроблено зміни до Податкового кодексу України та Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні», що спрямовані на удосконалення термінологічної бази щодо створення, використання та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності для зростання інноваційної активності суб'єктів господарювання, розширення термінологічного апарату.

Направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (лист № 401 від 03.11.2015) та Комітету ВРУ з питань податкової та митної політики (лист № 401/1 від 03.11.2015р.).

Від заступника Міністра фінансів України Макєєва О. надійшов лист від 14.12.2015 року № 31-11130-08-10/38042 про те, що прийняття рішення щодо розгляду зазначених законопроектів буде прийнято відповідно до вимог

Регламенту Верховної Ради України, затвердженого Законом України від 10.02.2010 року № 1861-VI.

3) По темі № 3: *«Дослідження національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції глобалізації економіки та розробки механізму її правового забезпечення»* підготовлено пропозиції, які були надані до Закону України «Про інноваційну діяльність» під час засідань робочої групи, створеної наказом МОН України від 17.01.2015 № 30 з метою розроблення нової редакції зазначеного Закону, враховані Міністерством у проекті Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», зокрема:

- пропозиції щодо визначення термінів, які використовується у Законі (Розділ I);
- пропозиції щодо стимулювання та підтримки інноваційної діяльності (Розділ VI);
- пропозиції щодо публічно-приватного партнерства у сфері інновацій (Розділ VII).

Пропозиції направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (лист № 414 від 10.11.2015).

4) По темі № 4: *«Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті»* надано зауваження та пропозиції до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо захисту авторського права і суміжних прав в мережі Інтернет», оприлюдненого на офіційному веб-порталі Міністерства економічного розвитку і торгівлі України для громадського обговорення, щодо визначення термінів, запропонованих у законопроекті; врахування у законопроекті відповідних положень Директиви Європейського Парламенту та Ради від 22 травня 2001 року про гармонізацію певних аспектів авторського права та суміжних прав у інформаційному суспільстві та Директиви 2000/31/ЄС Європейського парламенту та Ради від 8 червня 2000 року «Про деякі правові аспекти інформаційних послуг, зокрема, електронної комерції, на внутрішньому ринку»; уточнення норм стосовно відповідальності власника веб-сайту, постачальника (провайдера) послуг хостингу; уточнення вимог до інформації, що має розміщуватися на веб-сайті власника цього сайту та постачальника (провайдера) послуг хостингу; встановлення відповідних вимог до заяви (скарги), що можуть надсилатися заявниками власнику веб-сайту та постачальнику (провайдеру) послуг хостингу; передбачення норм щодо достовірності інформації, яка міститься у заяві (скарзі), згідно з твердженнями заявника; встановлення вимог стосовно права власника веб-сайту розміщувати на власному на веб-сайті правила протидії використанню веб-сайтів; уточнення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення, Кримінального кодексу України; уточнення норм у Законі України «Про нотаріат» щодо забезпечення доказів у мережі Інтернет, необхідних у випадку судового розгляду справи чи в рамках адміністративного процесу (провадження).

Зауваження та пропозиції направлено до Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (вих. № 372 від 01.10.2015).

5) По темі № 5: **«Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності»** підготовлено зауваження та пропозиції до Проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності» розроблено з метою узгодження положень чинного законодавства України у сфері інтелектуальної власності з директивами та регламентами Ради ЄС, імплементація відповідних положень Угоди про асоціацію, включаючи запровадження інституційних та організаційних змін задля належного виконання положень цієї Угоди в частині правової охорони промислових зразків і торговельних марок.

Зауваження та пропозиції направлено на електронну пошту Міністерства економічного розвитку і торгівлі України 28 жовтня 2015 р. та опрацьовувалися у складі робочої групи.

6) По темі № 6: **«Теоретичні та методичні засади визначення розміру збитків від неправомірного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності»** розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження)» з метою удосконалення окремих процесуальних норм, які регламентують порядок розгляду, вирішення та виконання справ наказного провадження, а також з метою реалізації завдань, пов'язаних з адаптацією українського законодавства до стандартів ЄС, зокрема:

- Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження).

- Закон України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження).

- Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного процесуального кодексу України (щодо наказного провадження).

Законопроект направлено до Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих.№ 402 від 03.11.2015р.).

Від Комітету ВРУ з питань правової політики та правосуддя (вих.№ 04-29/15-6037 від 16.11.2015р.) надійшла відповідь про те, що пропозиції по можливості будуть враховані Комітетом ВРУ з питань правової політики та правосуддя у законотворчій діяльності .

7) По темі № 7: **«Дослідження договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності»** розроблено проект Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)», зокрема:

3. Порівняльна таблиця до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)»;

- Закон України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)»;

- Пояснювальна записка до проекту Закону України «Про внесення змін до Цивільного кодексу України (щодо розпоряджання майновими правами інтелектуальної власності)».

Законопроект направлено до Комітету ВРУ з питань науки і освіти (№ 426 від 27.11.2015) та Міністерства економічного розвитку і торгівлі України (№ 451 від 15.12.2015).

8) По темі № 8: **«Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації»** розроблено проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу Кабінетом Міністрів України на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу», підготовлено Робочою групою з питань інтелектуальної власності на доступу до лікарських засобів в Інституті. Проект спрямований на розширення доступу до лікарських засобів механізмами права інтелектуальної власності, шляхом видачі Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу, без згоди власника патенту з метою забезпечення здоров'я населення надзвичайних обставин у сфері охорони здоров'я. зазначено, що таке використання не має комерційної мети та передбачає виплату адекватної винагороди власнику патенту.

Проект Постанови направлено Першому заступнику міністра охорони здоров'я Павленко О.С. (*вих. № 452 від 15.12.2015 р.*).

5.1.1 Розробка законопроектів (коментарів) на замовлення органів державної влади – 1 од.:

1. На замовлення Міністерства освіти і науки України фахівцями Інституту підготовлені зауваження до проекту Положення про порядок підготовки фахівців ступенів доктора філософії та доктора наук в аспірантурі (ад'юнктурі) та докторантурі вищих навчальних закладів (наукових установ), а саме щодо: форми підготовки фахівців освітньо-наукового ступеня доктора філософії на третьому рівні вищої освіти, умов прийому в аспірантуру (ад'юнктуру) і докторантуру у вищих навчальних закладах (наукових установах), обов'язкової складової освітньо-наукової програми аспірантури (ад'юнктури), осіб, які раніше навчалися в аспірантурі (ад'юнктурі) за державним замовленням, осіб, які не захистили дисертацію впродовж строку прикріплення до вищого навчального закладу (наукової установи) з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою), Правил та процедури прикріплення до вищого навчального закладу з метою здобуття ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) для осіб, які професійно

здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність за основним місцем роботи.

Зауваження спрямовані на приведення змісту даного проекту Положення до його назви, Закону України «Про вищу освіту», Конституції України та для підвищення якості підготовки фахівців доктора філософії та доктора наук. Зауваження направлено до МОН України (лист від 30.01.2015 р. № 37) та НАПрНУ (лист від 02.02.2015 р. № 42).

5.2. Розробка законопроектів за власною ініціативою:

- підготовлено зауваження до проекту Закону України «Про підтримку та розвиток інноваційної діяльності», розробленого Міністерством освіти і науки України, на 4 арк. на направлено до Міністерства освіти і науки України 17.12.2015р.

- підготовлено зауваження до проекту Закону України «Про створення конкурентних умов в оподаткуванні та стимулювання економічної діяльності в Україні» на 18 арк. на направлено до Комітету ВРУ з питань освіти і науки 16.12.2015р. № 454.

– підготовлено робочою групою з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів Інституту проект Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу» та пояснювальну записку до нього (*направлено Першому заступнику міністра охорони здоров'я Павленко О.С., лист від 15.12.2015 р. № 452*).

– підготовлено пропозиції до проекту Рекомендацій Парламентських слухань «Про реформу охорони здоров'я в Україні» та направлено до Комітету Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (*лист від 21.12.2015р.*).

5.3. Участь у робочих групах по розробці законопроектів - 7 од.:

Співробітники Інституту приймали участь у засіданнях 6 робочих групах по розробці законопроектів, а саме:

1. *Дорошенко О.Ф.*, к.ю.н, заступник директора з експертної роботи, брав участь:

- у робочій групі Міністерства юстиції України з розробки проекту Закону України «Про судово-експертну діяльність в Україні»;

- у робочій групі щодо внесення змін до Закону України «Про охорону прав на промислові зразки»;

- у робочій групі щодо розробки проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правової охорони інтелектуальної (промислової) власності».

2. *Мироненко Н.М.* д.ю.н, член-кор. НАПрН України, заступник директора з наукової роботи, брала участь:

- у робочій групі Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти щодо нової редакції проекту Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність».

3. *Падуцак Б.М.*, к.ю.н, завідувач економіко-правового відділу, брав участь:

- у робочій групі Міністерства освіти і науки України щодо розроблення нової редакції Закону України «Про інноваційну діяльність».

4. *Троцька В.М.*, ст.н.с., брала участь:

- у роботі секції по обговоренню питань авторського права у видавничій справі в рамках семінару, організованого Українським інститутом підвищення кваліфікації працівників телебачення, радіо і преси (19 грудня 2014 року).

Виступила з доповіддю на тему: «Особливості договірних відносин у діяльності засобів масової інформації».

- у роботі робочої зустрічі, організованої Ініціативною групою Creative Commons Україна, що відбулася в науковій бібліотеці Києво-Могилянської академії (4 березня 2015 року), брала участь в обговоренні проекту відкритої публічної ліцензії Creative Commons Attribution-NonCommercial-ShareAlike 4.0 (Із зазначенням Авторства – Некомерційна – Поширення в той самий спосіб), перекладеної на українську мову з англійської версії.

4. *Орлюк О.П.*, д.ю.н., проф., директор Інституту:

- у роботі з опрацювання проекту Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність», розробленого Міністерством освіти і науки України, прийнятого за основу, що доопрацьовувався на засіданнях робочої групи при Комітеті з питань науки і освіти Верховної Ради України.

5. *Кашинцева О.Ю.*, к.ю.н., доц., зав.відділу, *Іолкін Я.О.*, к.ю.н., с.н.с., *Орлюк О.П.*, д.ю.н., *Андрощук Г.О.*, к.е.н., *Работягова Л.І.* брали участь:

- у роботі робочої групи з розробки проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Порядок надання дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу».

5.4. Науково-правова експертиза законопроектів – 3 од.:

1. Експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо уніфікації та приведення до міжнародних стандартів законодавства у сфері інтелектуальної власності (в частині визначення об'єктів права інтелектуальної власності)» (реєстр. № 1149 від 02.12.2014 р.) на 5 арк. (Висновок направлено Першому віце-президенту Національної академії правових наук *Петришину О.В.* листом від 30 січня 2015 року № 36).

2. Експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення доповнень до Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо свободи панорами)»

(реєстр. № 1677 від 29.12. 2014 р.). (Висновок направлено Першому віце-президенту Національної академії правових наук Петришину О.В. листом від 22.01.2015 р. № 78).

3. Експертний висновок до проекту Закону України «Про внесення зміни до статті 13 Закону України «Про авторське право і суміжні права» (щодо співавторства на інтерв'ю) (реєстр. № 2047 від 05.02.2015р.).

5.5. Участь у розробці проектів інших нормативно-правових актів – од.:

5.6. Інші - 7 од.:

1. **Орлюк О.П.**, д.ю.н, проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, підготувала:

- правовий аналіз відповідності пропозиції Уряду щодо позбавлення державних національних академій наук статусу головного розпорядника бюджетних коштів та значення бюджетної резолюції (щодо правових аспектів змісту проекту Постанови Верховної ради України «Про основні напрями бюджетної політики на 2016 рік» у частині фінансування академічної науки) на 7 арк. (направлено Голові підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Іщейкіну К.Є., лист від 22.05.2015р. № 201);

- науковий висновок щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (щодо можливості застосування статей 526, 625, 1058 ЦК України та положень Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» до спірних правовідносин, зокрема стягнення з банку, в судовому порядку, коштів за депозитними вкладками у період дії тимчасової адміністрації, а згодом і ліквідації банку) від 30.03.2015р. (лист від 01.04.2015р.).

- науковий висновок щодо норм матеріального права, які неоднаково застосовані судом (судами) касаційної інстанції у подібних правовідносинах (справа № 6-2255цс15 за позовом Дашкевича В.А. до ПАТ «Платинум Банк, треті особи: Кольга Т.В., Корецька Н.І.) на 35 сторінках (Направлено до Верховного суду України, лист від 24.11.2015р.).

- висновок науково-правової експертизи щодо змісту та умов кредитного договору на замовлення голови Правління ПАТ «Укресімбанк» Гриценка О.В. (від 07.08.2015р. Вих.№ 010-05/5385) на 67 арк. від 04.12.2015р.

2. **Троцька В.М.**, ст.н.співр., на запит Державної наукової установи «Інститут інноваційних технологій і змісту освіти» від 21.01.2015 р. № 14.1/10-86 щодо роз'яснення питань захисту авторського права при використанні тексту підручників чи його уривків іншими авторами або видавництвами без дозволу автора при розробці навчального посібника (робочого зошиту), підготувала відповідь (лист НДІ інтелектуальної власності від 06.02.2015 р. № 54).

При наданні відповіді на запит враховані норми Цивільного кодексу України, Законів України «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу діяльність»,

наказу Міністерства освіти і науки України «Про затвердження Порядку надання навчальній літературі, засобам навчання і навчальному обладнанню грифів та свідоцтв Міністерства освіти і науки України» у частині захисту особистих немайнових та майнових прав авторів творів при розробці навчально-освітніх матеріалів, зокрема, робочих зошитів.

З.Пічкром О.В., провідним науковим співробітником, підготовлено:

- пропозиції щодо внесення змін до Закону України «Про насіння і садивний матеріал» з урахуванням змін, що відбулися протягом останніх 5-ти років у міжнародних нормативно-правових актах у цій сфері, які передано Міністерству аграрної політики та продовольства України (*враховано у проекті закону, переданому на розгляд Комітету Верховної Ради з питань аграрної політики і земельних відносин*);

- пропозиції щодо приведення Закону України «Про охорону прав на сорти рослин» у редакції 2006 року у відповідність з нормами Акту Конвенції UPOV у редакції 1991 р. та Регламенту Ради (ЄС) № 2100/94 від 27 липня 1994 р. про права на сорти рослин Європейського Співтовариства. (*Передано Міністерству аграрної політики та продовольства України*).

Розділ 6. ПЕРСПЕКТИВНІ НАПРЯМКИ НАУКОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

Перспективні напрямки наукових досліджень Інституту визначені відповідно до Стратегії «Україна – 2020» та векторів національного розвитку, та засновані на Пріоритетних напрямках розвитку правової науки на 2011 – 2015 р.р., затверджених Національною академією правових наук України 24 вересня 2010 р., Основних наукових напрямках та найважливіших проблемах фундаментальних досліджень у галузі природничих, технічних і гуманітарних наук, затверджених спільним наказом МОН України та НАН України, від 26.11.09 №1066/609, Законі України «Про пріоритетні напрямки розвитку науки і техніки» (із змінами 2010 р.), і будуть зосереджені на наукових дослідженнях з наступних напрямів:

- дослідження проблем створення, управління та комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності в умовах глобалізації світової ринкової економіки;
- дослідження проблем реалізації прав інтелектуальної власності в умовах сучасного технологічного розвитку;
- дослідження проблем гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в сфері медицини та фармації в загальнотеоретичному та правозастосовному аспектах, нормативно-правового забезпечення та механізмів гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності в цілому та в сфері медицини і фармації;
- дослідження міжнародного та європейського досвіду правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в процесі гармонізації національного законодавства.

Крім того, НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ відповідно до листа Першого віце-президента НАПрНУ Петришина О.В. від 27.11.2015 р. № 1040 щодо пропозицій відносно пріоритетних напрямів розвитку науки на 2016 – 2020 роки було запропоновано наступні напрями розвитку юридичної науки у сфері інтелектуальної власності (*листи направлені до НАПрНУ та академіка-секретаря відділення цивільно-правових наук НАПрНУ від 18.12.2015 р. № 456*).

Пропонуються наступні пріоритетні напрями розвитку юридичної науки у сфері інтелектуальної власності:

1. Правове забезпечення формування та реалізації державної політики в сфері інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України
2. Проблеми правової охорони та використання об'єктів інтелектуальної власності, які стосуються сфери національної безпеки і оборони
3. Підтримка та просування об'єктів інтелектуальної власності в контексті створення бренду «Україна» та популяризації України в світі

4. Національна система правової охорони інтелектуальної власності: проблеми інституційного складу та компетенцій
5. Право інтелектуальної власності: історичні, гносеологічні, праксеологічні, методологічні, інституційні аспекти
6. Адаптація національного законодавства України до патентного законодавства Європейського Союзу
7. Адаптація національного законодавства України у сфері правової охорони товарних знаків до законодавства Європейського Союзу
8. Національна стратегія охорони географічних позначень України
9. Нетипові об'єкти права інтелектуальної власності: світовий досвід та перспективи запровадження в Україні
10. Правова охорона нетипових (некласичних) об'єктів авторського права (тема включена до плану розробки НДПВ НАПрНУ на 2016 - 2020 рр.)
11. Міжнародні правові та економічні стандарти у сфері інтелектуальної власності та інноваційного розвитку України
12. Дослідження національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції глобалізації економіки та розробка механізмів її правового забезпечення (тема розробляється НДПВ НАПрНУ, термін виконання: 2012 -2016 рр.)
13. Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності (тема розробляється НДПВ НАПрНУ, термін виконання: 2013-2017 рр.)
14. Правове регулювання конкуренції на ринку об'єктів інтелектуальної власності у зоні вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом
15. Дослідження договірних форм реалізації майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності (тема розробляється НДПВ НАПрНУ, термін виконання: 2013 -2017 рр.)
16. Проблеми забезпечення економічної безпеки у сфері інтелектуальної власності
17. Проблеми захисту об'єктів права інтелектуальної власності в мережі Інтернет
18. Промислове шпигунство і конкурентна розвідка: механізм протидій у системі економічної безпеки суб'єктів господарювання
19. Міжнародні стандарти охорони та захисту прав інтелектуальної власності у державній політиці України
20. Право інтелектуальної власності та інформаційні відносини: проблеми співвідношення та взаємопроникнення
21. Юрисдикційні та неюрисдикційні засоби захисту прав інтелектуальної власності: шляхи удосконалення
22. Патентна юстиція: світовий досвід та перспективи запровадження в Україні
23. Альтернативні засоби розв'язання спорів, що виникають з порушення прав інтелектуальної власності
24. Юрисдикційна форма захисту авторського права і суміжних прав (тема включена до плану розробки НДПВ НАПрНУ на 2016 - 2020 рр.)

25. Теоретичні та методичні засади визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності (тема розробляється НДІВ НАПрНУ, термін виконання: 2012 - 2016 рр.)

26. Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності: шляхи удосконалення законодавства та правозастосування (тема включена до плану розробки НДІВ НАПрНУ на 2016 - 2020 рр.)

27. Проблеми гармонізації прав людини, інтересів суспільства та прав інтелектуальної власності

28. Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації (тема розробляється НДІВ НАПрНУ, термін виконання: 2015 — 2018 рр.)

29. Проблеми легітимності процесу отримання та патентоздатності об'єктів інтелектуальної власності в сфері медицини (біотехнологій, психології та психіатрії)

30. Біобезпека як складова права інтелектуальної власності

31. Управління правами інтелектуальної власності на фармацевтичному ринку з позиції пріоритетів прав людини

32. Правове регулювання створення та функціонування патентних пулів (задачі та функції національних патентних пулів в соціально-пріоритетних сферах держави)

33. Екологічна безпека та інтелектуальна власність. Зелена економіка, інновації та інтелектуальна власність

34. Міжнародне співробітництво у сфері збереження біологічного різноманіття та правової охорони сортів рослин та порід тварин

35. Національна культура через призму інтелектуальної власності: проблеми правового забезпечення

36. Ідеї, винахідництво, інноваційна діяльність, інтелектуальна власність у сфері освітньої та наукової діяльності: впровадження досвіду розвинених країн світу в національній освіті та науки.

Виходячи з цього, наукові співробітники Інституту у перспективному періоді будуть працювати над наступними темами:

1. Тема: «Дослідження національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції глобалізації економіки та розробка механізмів її правового забезпечення» (РК № 0111U10287).

Керівники теми: доктор юридичних наук, проф., член-кор. НАПрН України Орлюк О.П., доктор економічних наук Бутнік-Сіверський О.Б.

Термін – 2012 – 2016 рр.

Мета теми – дослідження питань впливу глобалізації на формування національної політики розвитку інтелектуального капіталу, його трансформації; формування економіко-правових засад розвитку.

У рамках зазначеної проблематики буде проведено дослідження щодо:

- підходів розвитку теорії економічної глобалізації та її впливу на побудову національної політики розвитку інтелектуального капіталу з позиції формування механізму національних інноваційних систем;
 - процесів трансформації інтелектуальної власності в умовах розвитку інтелектуального капіталу;
 - вивчення закордонного досвіду розвитку інтелектуального капіталу з позиції економічної глобалізації;
 - формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу в умовах монополізації економічних систем.
 - вивчення руху інтелектуального капіталу та механізму його правового забезпечення.
 - дослідження процесів комерціалізації інтелектуальної власності з позиції економічної глобалізації та механізму правового забезпечення її економіки.
- Очікувані результати: науковий звіт: рекомендації щодо впливу глобалізації на формування національної політики розвитку інтелектуального капіталу, його трансформації; формування економіко-правових засад розвитку інтелектуального капіталу в умовах монополізації економічних систем з урахування його руху та комерціалізації, монографія, рукописи наукових статей, тези доповідей.

2. Тема: «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності» (РК № 0112U007757).

Керівники теми: доктор юридичних наук Орлюк О.П., кандидат економічних наук Андрощук Г.О.

Термін – 2013 – 2017 рр.

У рамках зазначеної проблематики буде проведено дослідження щодо:

- міжнародної системи охорони інтелектуальної власності. Структура, функції та напрямки діяльності ВОІВ, Міжнародний центр з арбітражу та посередництва. Програми ВОІВ по співробітництву з метою розвитку в сфері промислової власності та в сфері авторського права і суміжних прав.
- міжнародних договорів у сфері інтелектуальної власності, адміністративні функції яких виконує ВОІВ. Програмні договори: Паризька конвенція з охорони промислової власності. Бернська конвенція про охорону літературних і художніх творів.
- договорів, що встановлюють міжнародну систему охорони у сфері промислової власності. (Мадридська угода про припинення використання неправдивих або таких, що вводять в оману, зазначень походження товару. Найробський договір про охорону олімпійського символу. Вашингтонський договір про інтелектуальну власність стосовно інтегральних мікросхем. Договір про закони щодо товарних знаків. Міжнародна конвенція про охорону нових сортів рослин (UPOV).)
- договорів, що сприяють отриманню охорони промислової власності на міжнародному рівні. (Договір про патентну кооперацію (РСТ), Договір про патентне

право (PLT). Будапештський договір про міжнародне визнання депонування мікроорганізмів для цілей патентної процедури. Мадридська угода про міжнародну реєстрацію знаків. Протокол до Мадридської угоди про міжнародну реєстрацію знаків. Лісабонська угода про захист назв місця походження та їх міжнародну реєстрацію. Гаазька угода про міжнародне депонування промислових зразків.)

- договорів, що затверджують міжнародні класифікаційні системи. (Страсбурзька угода про міжнародну патентну класифікацію. Ніццька угода про Міжнародну класифікацію товарів і послуг для реєстрації знаків (Ніццька класифікація). Віденська угода про Міжнародну класифікацію зображувальних елементів знаків (Віденська угода). Локарнська угода про Міжнародну класифікацію промислових зразків (Локарнська класифікація).

- договорів у сфері авторського права (Договір ВОІВ про авторське право (ДАП). Договір про міжнародну реєстрацію аудіовізуальних творів (FRT).)

- договорів у сфері суміжних прав. Римська конвенція про охорону прав виконавців, виробників фонограм і організацій мовлення. Договір ВОІВ про виконання і фонограми (ДФФ). Женевська конвенція про охорону інтересів виробників фонограм від незаконного відтворення їхніх фонограм. Брюссельська конвенція про розповсюдження несучих програми сигналів, що передаються через супутники.)

- регіональних патентних систем, договорів, що сприяють отриманню охорони на регіональному рівні: Європейська патентна конвенція, Угода про патент Співтовариства, Євразійська патентна конвенція. Угода про створення Африканської регіональної організації промислової власності (Угода ARIPO), Угода про створення Африканської організації інтелектуальної власності (ОАПІ). Угоди країн Латинської Америки про охорону промислової власності.

- розвитку міжнародного права інтелектуальної власності: Угода між ВОІВ і Світовою організацією торгівлі. Всесвітня декларація з інтелектуальної власності.

- охорони об'єктів інтелектуальної власності в міжнародній торгівлі: Світова організація торгівлі (СОТ) - її роль, структура, функції та цілі; Угоди Уругвайського раунду.

- Угоди про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності (ТРИПС). Сфера застосування Угоди ТРИПС та її структура, загальні положення та базові принципи, стандарти щодо наявності, сфери дії та використання прав інтелектуальної власності. Заходи запобігання антиконкурентним діям. Здійснення прав інтелектуальної власності. Загальні зобов'язання. Процедури цивільно-правового та адміністративного захисту прав інтелектуальної власності. Тимчасові заходи захисту прав інтелектуальної власності. Спеціальні вимоги щодо заходів на кордоні. Кримінальні процедури. Набуття та підтримання чинності прав інтелектуальної власності та відповідні процедури між сторонами. Попередження та врегулювання суперечок. Домовленості про перехідний період. Технічне співробітництво. Інституційні домовленості.

- світових тенденцій правової охорони інтелектуальної власності та місця України у цих процесах: Україна у міжнародних договорах, співробітництво України з регіональними системами охорони інтелектуальної власності. Двосторонні угоди України у сфері охорони інтелектуальної власності. Проблеми адаптації законодавства України до вимог та норм Угоди ТРІПС.

Очікувані результати: Науковий звіт, монографія, брошура, рукописи наукових статей, тези доповідей, участь у науково-практичних конференціях та семінарах.

3. Тема: «Теоретичні та методичні засади визначення розміру шкоди від неправомірного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності» (РК № 0112U0058)

Керівники теми: доктор економічних наук, проф., Бутнік-Сіверський О.Б., кандидат юридичних наук Прохоров-Лукін Г.В.

Термін – 2013 – 2016 рр.

У рамках зазначеної проблематики досліджуватимуться такі аспекти теми.

1. Дослідження щодо:

- теоретичних передумов визначення збитків, спричинених внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності.
- правових проблем визначення збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності.

2. Вивчення:

- закордонного досвіду щодо методичних підходів визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності;
- цивільних правовідносин, що виникають внаслідок порушення прав на об'єкти інтелектуальної власності, пов'язаних із створенням об'єктів інтелектуальної власності, виготовленням та реалізацією продуктів, що містять об'єкти інтелектуальної власності;

3. Розробки:

- концептуальних підходів до математичного забезпечення визначення розміру збитків, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності.
- методичних рекомендацій визначення розміру збитків, завданих порушенням прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності.

Очікувані результати: науковий звіт; методичні рекомендації визначення розмірів збитків, завданих порушення прав на окремі об'єкти інтелектуальної власності; рекомендацій та пропозицій щодо внесення змін до законодавчих актів України, які стосуються визначення збитків, майнової шкоди, завданих неправомірним використанням прав на об'єкти інтелектуальної власності; монографія, статті.

4. Тема: «Дослідження договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності» (РК № 0112U007756).

Керівники теми: зав. відділом Пічкур О.В., зав. сектором Работягова Л.І.

Термін – 2013 – 2017 рр.

У рамках зазначеної проблематики досліджуватимуться такі аспекти теми.

- комплексне дослідження нормативно-правового забезпечення договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності в Україні, країнах СНД та економічно розвинених країнах з урахуванням тенденцій розвитку міжнародних стандартів у цій сфері.

- системний аналіз положень національних та міжнародних нормативно-правових актів, практики розвинених країн у сфері цивільно-правових договірних відносин у сфері інтелектуальної власності, тенденцій розвитку указаних відносин на міжнародному рівні.

- комплексне дослідження форм цивільно-правових договірних відносин у сфері інтелектуальної власності в Україні та за її межами, внесення пропозицій щодо удосконалення національних нормативно-правових актів, що регулюють цивільно-правові договірні відносини у сфері інтелектуальної власності з урахуванням практики європейських країн

- комплексне дослідження забезпечення юрисдикційної та не юрисдикційної форми захисту майнових прав та інтересів суб'єктів інтелектуальної власності в ході створення, набуття прав інтелектуальної власності, розпорядження майнових прав на об'єкти інтелектуальної власності.

Очікувані результати: Науковий звіт; рекомендації щодо удосконалення законодавства щодо цивільно-правових відносин у сфері інтелектуальної власності, брошура, рукописи наукових статей; тези доповідей.

5. Тема «Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації» (РК № № 0114U004953).

Керівники теми: д.ю.н. *Мироненко Н.М.*, к.ю.н. *О.Кашинцева.*

Термін – 2015 – 2018 рр.

У рамках зазначеної проблематики досліджуватимуться такі аспекти теми.

- комплексне дослідження використання гнучких положень міжнародних правових актів у сфері інтелектуальної власності з метою забезпечення свободи доступу до лікарських засобів в Україні;

- гармонізація прав пацієнтів та прав винахідників, що є працівниками медичних закладів, у сфері свободи доступу до найкращих медичних досягнень;

- комплексне дослідження особливостей правової охорони засобів індивідуалізації товарів, робіт, послуг учасників цивільного обороту у сфері медицини та фармації;

- комплексне дослідження особливостей патентоспроможності винаходів у сфері медицини з метою вироблення спільних для сфери інтелектуальної власності та медицини і фармації України рекомендацій та нормативно-правових підходів;

- визначення особливостей трансферу технологій у сфері медицини та фармацевтики з метою розробки теоретико-методологічної;

Очікувані результати: науковий звіт, проект змін до чинного законодавства у галузі інтелектуальної власності та медичного права, брошура, рукописи наукових статей, тези доповідей, участь у спільній робочій групі НАПрНУ та МОЗУ.

6. Тема: «Юрисдикційна форма захисту авторського права і суміжних прав» (РК № № 0115U001911)

Керівник теми: *к.ю.н. Штефан О.О.*

Термін – 2016 – 2020 рр.

У рамках зазначеної проблематики планується:

- *провести комплексний* науковий аналіз сучасного процесуально-правового механізму захисту прав, що виникають з авторських і суміжних правовідносин і на цій основі зробити визначення і теоретичне обґрунтування його розвитку та вдосконалення в сучасних умовах економічного розвитку і необхідності досягнення гармонізації законодавства в досліджуваній сфері.

- *дослідити:*

найбільш дискусійні аспекти вчення про позов і на його основі уточнити визначення сутності позову, елементів, видів позовів і їх особливості у справах, що виникають з авторських і суміжних спірних правовідносин;

юридичну природу права на пред'явлення позову, встановити суб'єктів цього права, систему умов, необхідних для його реалізації і розкрити їх зміст з урахуванням специфіки даної категорії справ;

- *визначити:*

склад осіб, які беруть участь у справі з авторських і суміжних правовідносин та розкрити їх процесуально-правове становище в умовах цивільного, господарського та адміністративного судочинства;

- *розробити пропозиції* та рекомендації щодо удосконалення правового регулювання захисту суб'єктів авторського права і суміжних прав в порядку цивільного судочинства.

Очікувані результати: науковий звіт: пропозиції з комплексу питань та заходів, спрямованих на удосконалення процесуального законодавства України. Підготувати монографію, брошури, наукові статті і тези доповідей в періодичних виданнях.

7. Тема: «Правова охорона нетипових (некласичних) об'єктів авторського права» (РК № 0115U001912)

Керівники теми: *д.ю.н. Мироненко Н.М, к.ю.н. Штефан О.О.*

Термін – 2016 – 2020 рр.

У рамках зазначеної проблематики планується:

У рамках зазначеної проблематики планується:

- дослідити та узагальнити основні концептуальні засади щодо охорони суб'єктивних авторських прав, з урахуванням специфіки того чи іншого об'єкта авторського права;
- визначити особливості правової природи «нетипових» об'єктів авторського права;
- розкрити особливості змісту суб'єктивного авторського права на «нетипові» об'єкти авторського права;
- проаналізувати особливості реалізації суб'єктивних авторських прав на «нетипові» об'єкти авторського права;
- визначити особливості захисту авторського права на «нетипові» об'єкти авторського права;
- на основі проведеного дослідження як теоретичних підходів так й аналізу норм чинного законодавства сформулювати пропозиції щодо удосконалення національного законодавства у сфері авторського права.

8. Тема: «Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності : шляхи удосконалення законодавства та правозастосування» (РК № 0115U001913)

Керівники теми: *к.ю.н Дорошенко О.Ф., к.ю.н. Петренко С.А.*

Термін – 2016 – 2020 рр.

У рамках зазначеної проблематики планується:

- дослідити історію становлення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності в Україні та інших країнах світу, а також фактори впливу на правове регулювання цієї сфери;
- здійснити порівняльний аналіз законодавчого регулювання судово-експертної діяльності в сфері інтелектуальної власності як в Україні, так і в інших країнах світу;
- дослідити роль та значення судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності як засобу доказування в різних видах судочинства;
- дослідити основні концептуальні засади та методологічні основи судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності, з метою удосконалення методичного та методологічного забезпечення зазначеного напрямку судової експертизи за різними видами експертних спеціальностей;
- на основі проведеного дослідження теоретичних підходів, аналізу норм чинного законодавства та практики визначити шляхи та сформулювати пропозиції щодо удосконалення національного законодавства і правозастосування у сфері судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності.

Розділ 7. УЧАСТЬ В ОРГАНІЗАЦІЇ І ПРОВЕДЕННІ НАУКОВИХ ЗАХОДІВ, КОНФЕРЕНЦІЙ, СЕМІНАРІВ, «КРУГЛИХ СТОЛІВ», З'ЇЗДІВ

З метою обговорення актуальних питань права та економіки інтелектуальної власності, які розробляються в рамках вищезазначених тем наукових досліджень, Інститут регулярно організовує та приймає участь в проведенні різноманітних науково-практичних дискусій у вигляді конференцій, семінарів, «круглих столів», симпозіумів тощо.

Загалом у звітному періоді Інститут прийняв участь у **125** таких заходах.

7.1. Наукові заходи, що були спільно організовані і проведені Інститутом – 33.

1. Засідання ради молодих вчених НДІ Інтелектуальної власності. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (23 лютого 2015 р., м.Київ).

2. Засідання робочої групи з метою створення умов для адаптації законодавства з питань сертифікації та поширення (розповсюдження) насінневого (відтворювального) матеріалу сортів рослин. Організатори – Міністерство аграрної політики і продовольства України, НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, Українського клубу аграрного бізнесу із залученням фахівців сфери селекції та насінництва сільськогосподарських культур (24 лютого 2015 р., м. Київ).

3. Науково-практична конференція «Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, НДІ інформатики і права НАПрН України, Навчально-науковий центр інформаційного права та правових питань інформаційних технологій ФСП НТУУ «КПІ». (26 березня 2015 року, м. Київ).

4. Відкрита лекція Потоцького М.Ю., д.ю.н., заст. начальника відділу організації судового захисту прав ДП «Український інститут промислової власності» Державної служби ІВ України, на тему «Адміністративне оскарження охоронних документів на промислові зразки та корисні моделі». для молодих вчених НДІ інтелектуальної власності. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (20 квітня 2015 р., м.Київ).

5. Відкрита лекція Кашинцевої О.Ю., к.ю.н., зав. відділом промислової власності НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ України, на тему «Особливості набуття та реалізації майнових прав інтелектуальної власності в сфері фармації». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Кафедра інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка (21 квітня 2015р. , м. Київ).

6. Тематичний огляд та засідання студентського гуртка з інтелектуальної власності на тему: «Інтелектуальна власність та діяльність піратських партій». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Кафедра

інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка (22 квітня 2015 р., м. Київ).

7. Круглий стіл «Адміністративне оскарження охоронних документів на промислові зразки та корисні моделі». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України спільно з кафедрою інтелектуальної власності Київського національного університету імені Тараса Шевченка та ВГО «Асоціація адвокатів України» (23 квітня 2015р., м. Київ).

8. XV Всеукраїнська науково-практична конференція «Проблеми підготовки фахівців з інтелектуальної власності, інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності в Україні». Організатори – Міністерство освіти і науки України, Державна служба інтелектуальної власності України, Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (27-29 квітня 2015р., м. Київ).

9. Круглий стіл «Щодо дотримання прав інтелектуальної власності в науковій та освітній сферах». Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (19 травня 2015 р., м. Київ).

10. Відкрита лекція, присвячена завданням юридичної науки у світлі імплементації норм Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом до національного законодавства у сфері інтелектуальної власності, для молодих вчених. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (20 травня 2015 р., м. Київ).

11. Форум з авторського права за участю Майкла Доналдсона (Michael C. Donaldson). Організатори – Посольство США в Україні та НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (21 травня 2015 р., м. Київ).

12. Засідання Ради молодих вчених НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (25 травня 2015 н., м. Київ).

13. Міжнародна конференція «Реформа вищої освіти в Україні: критичні питання у сфері законодавчих та інституційних трансформацій». Організатор – Спілка дослідників вищої освіти України за підтримки Спілки ректорів вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (28-29 травня 2015 року, м. Київ).

14. Засідання Робочої групи щодо обговорення проекту Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо набуття, розпорядження та охорони прав інтелектуальної власності». Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (1 липня 2015 р., м. Київ).

15. Літня школа «Інтелектуальна власність: базовий курс» (розроблена за програмою Літньої школи ВОІВ). Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ спільно з Київським національним університетом імені Тараса Шевченка, а саме – кафедрою інтелектуальної власності, та Державною службою інтелектуальної власності України (20-26 липня 2015 р., м. Київ).

16. Круглий стіл «Фіксація змісту веб-сторінки в мережі Інтернет як елемент здійснення права на захист авторських прав». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ (03 вересня 2015 н., м. Київ).

17. Круглий стіл «Напрями реформування експертної діяльності в Україні». Організатори – Асоціація незалежних судових експертів України, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (17 вересня 2015 н., м. Київ).

18. III Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, та ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», за підтримки Державної служби інтелектуальної власності України (18 вересня 2015 р., м. Київ).

19. Науково-практичний семінар «Управління правами інтелектуальної власності у вищих навчальних медичних закладах». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця (22 вересня 2015 н., м. Київ).

20. Науково-практичний семінар «Реформування законодавства в сфері інтелектуальної власності як механізм розширення доступу до лікарських засобів». Організатори – Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України та ПРООН України: Проект зміцнення національної спроможності для ефективного розвитку молоді та відповідь на епідемію ВІЛ/СНІДу в Україні (29 вересня 2015 н., м. Київ).

21. Засідання Робочої групи щодо обговорення змін та доповнень до проекту Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про охорону прав на винаходи і корисні моделі» (щодо патентної реформи в сфері охорони здоров'я). Організатори – Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, ВБО «Всеукраїнська мережа ЛЖВ» (06 жовтня 2015 р., м. Київ).

22. V Всеукраїнська науково-практична конференції „Інтелектуальна власність: погляд з ХХІ століття”. Організатори – Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького, Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрНУ, Державна служба інтелектуальної власності (15-16 жовтня 2015 р., м. Черкаси).

23. Засідання робочої групи з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів Обговорення змін до чинної редакції та стратегії реформування Постанови КМ України від 4 грудня 2013 р. № 877 «Про затвердження Порядку надання Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу (корисної моделі), що стосується лікарського засобу». Організатор – Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (20 жовтня 2015 р., м. Київ).

24. Засідання Ради молодих вчених НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (03 листопада 2015 р., м. Київ).

25. Засідання Робочої Групи з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів. Організатор – Центр гармонізації прав людини та прав ІВ НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (04 листопада 2015 року, м. Київ).

26. VII Міжнародна науково-практична конференція «Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія», Державна служба інтелектуальної власності України, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації, Центр наукових інновацій Національної академії наук Азербайджанської Республіки, Громадська організація асоціація «Інформатико- консорціум» (17-18 листопада 2015 року, м. Київ).

27. Науково-практичний семінар «Інтелектуальна власність в освітньому просторі середньої школи». Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПрН України (27 листопада 2015 року, м. Київ).

28. Науково-практична конференція «Права людини в Україні і світі: охорона, реалізація, захист». Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (03 грудня 2015 р., м. Київ).

29. День відкритих дверей, присвячений Всеукраїнському тижню права, в рамках якого буде проведена презентація виданих Інститутом видань. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (07 грудня 2015 р., м. Київ).

30. Засідання Ради молодих вчених НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ щодо обговорення проблем права інтелектуальної власності у контексті захисту прав людини, присвячене Всеукраїнському тижню права. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (08 грудня 2015 р., м. Київ).

31. Круглий стіл «Права людини в сфері медицини: прогнозування конфлікту інтересів», присвячений Всеукраїнському тижню права. Організатори – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, Національний медичний університет ім. ак. О.О. Богомольця (09 грудня 2015 р., м. Київ).

32. Круглий стіл на тему: «Право на свободу літературної, художньої, наукової і технічної творчості в системі прав людини. Авторсько-правовий аспект» присвячений Всеукраїнському тижню права. Організатор – НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (10 грудня 2015 р., м. Київ).

33. Всеукраїнська науково-практична конференція «Правове забезпечення розвитку національної інноваційної системи в умовах глобалізації». Організатори – Національна академія правових наук України, НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, Національний юридичний університет імені

Ярослава Мудрого, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України (11 грудня 2015 року, м. Київ, м. Харків).

7.2. Наукові заходи, в яких приймали участь науковці Інституту – 91.

Найбільш важливими та суттєвими заходами, в яких приймали участь співробітники Інституту, наступні:

1. Пічкур О.В., пров.н.с., участь (виступив з доповіддю) на засіданні робочої групи з метою створення умов для адаптації законодавства з питань сертифікації та поширення (розповсюдження) насінневого (відтворювального) матеріалу сортів рослин. Організатори – Міністерство аграрної політики і продовольства України, НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, Українського клубу аграрного бізнесу із залученням фахівців сфери селекції та насінництва сільськогосподарських культур (м. Київ, 24 лютого 2015 року).

2. Андрощук Г.О., к.е.н., участь (виступив з доповіддю) у семінарі з питань колективного управління авторськими правами в Україні за підтримки Програми розвитку комерційного права (CLDP) Міністерства торгівлі США у координації з Державною службою інтелектуальної власності України, Проектом ЄС «Twinning» («Твіннінг») Посольством США в Україні (м. Київ, 17–19 лютого 2015 року).

2. Петренко С.А., к.ю.н., Петренко І.І., н.с., участь (виступили з доповіддю) на семінарі «Актуальні проблеми мультимедійного дизайну в умовах інформаційної війни». Організатор – Український інститут підвищення кваліфікації працівників телебачення, радіо і преси Держкомтелерадіо України (м. Київ, 26 лютого 2015 року).

3. Коваль І.Ф., д.ю.н. участь (виступила з доповіддю) у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми приватного права». Організатори – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого кафедра цивільного права, Національна академія правових наук України, Харківський обласний осередок Всеукраїнської громадської організації «Асоціація цивілістів України (м. Харків, 27 лютого 2015 року).

4. Андрощук Г.О., к.е.н., участь (виступив в обговоренні проблем комерціалізації науково-технічних розробок) у Українсько-Німецькому Форумі «Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні, Федеральним міністерством освіти і наукових досліджень Німеччини (м. Київ, 6-7 березня 2015 року).

5. Андрощук Г.О., к.е.н., участь (виступив з доповіддю) у VIII Міжнародному Бізнес-форумі «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні». Організатори – Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти, Міністерство освіти і науки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Київський національний торговельно-економічний університет, Інститут економіки і прогнозування НАН України, Академія технологічних наук України (м. Київ, 19 березня 2015 року).

6. Орлюк О.П., д.ю.н, Дорошенка О.Ф., к.ю.н., Петренко С.А., к.ю.н., Андрощук Г.О., к.е.н., участь (виступи в обговоренні проблем) у Міжнародному форумі по боротьбі з підробками та піратством за підтримки Уряду України. Організатори – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна служба інтелектуальної власності України, Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ISS Ukraine), державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» Партнери: Український альянс по боротьбі з підробками та піратством, фірма «Пахаренко і партнери», ДП «Інтелзахист», Група інформаційної безпеки «GroupFS» (м. Київ, 24 квітня 2015 року).

7. Орлюк О. П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, Мироненко Н. М., д.ю.н., доцент, член-кор. НАПрНУ, заступник директора Інституту з наукової роботи, Петренка С. А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень Інституту, участь у конференції працівників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ м. Києва, що проводилась з метою обрання делегатів З'їзду представників юридичних вищих навчальних закладів та наукових установ. Організатор – Міністерство освіти і науки України (м. Київ, 28 квітня 2015 року).

8. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, Директор Інституту, участь (обговорення проблемних питань) у засіданні підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету з питань бюджету Верховної Ради України. Організатор – підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету з питань бюджету Верховної Ради України (м. Київ, 18 травня 2015 р.).

9. Андрощук Г.О., к.е.н., Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н, Падучак Б.М., к.ю.н, участь (виступи з доповідями) у науково-практичній конференції «Актуальні проблеми охорони прав інтелектуальної власності у Збройних Силах України». Організатори – Міністерство оборони України, Центральний науково-дослідний інститут озброєння та військової техніки Збройних Сил України (м. Київ, 20 травня 2015 року).

10. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., Директор Інституту; Падучак Б.М., к.ю.н., зав.сектору; Штефан А.С., к.ю.н., зав.сектору; Мацкевич О.О., н.с.; Мінченко Н., н.с.; Троцька В.М., с.н.с.; Зеров К., м.н.с.; Писєва В.В., м.н.с.; Пилюченко Д.В., пров.фах.; Ленго Ю.Є., н.с.; Петренко І.І., н.с.; Жорнік Р.О., н.с., прийняли участь в обговоренні проблемних питань у Форумі з авторського права за участю Майкла Доналдсона. Організатор – Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності НАПрН України (21 травня 2015 року, м. Київ).

11. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, участь (виступ з доповіддю) у Міжнародній конференції «Реформа вищої освіти в Україні: критичні питання у сфері законодавчих та інституційних трансформацій». Організатор – Спілка дослідників вищої освіти України за підтримки Спілки ректорів вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (м. Київ, 28-29 травня 2015 року).

12. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, Кашинцева О.Ю., к.ю.н., доц., зав.відділом, Боровик П.А., гол.н.с., Андрощук Г.О., к.е.н., гол.н.с., Писєва В.В., м.н.с. участь у Національній зустрічі щодо доступу до лікарських засобів та інтелектуальної власності: можливості для реформи та оптимізації, що проводилась в рамках проекту «Доступ до лікування людей, що живуть з ВІЛ в країнах з середнім рівнем доходу», який фінансується UNITAID та за підтримки Міжнародної коаліції з готовності до лікування (ITPC), Програми розвитку ООН (UNDP) і Ініціативи з Лікарських засобів, Доступу та Знань (I-MAK) (м. Київ, 2-3 червня 2015 року).

13. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, участь на засіданні Підкомітету з питань бюджетної політики та удосконалення положень Бюджетного кодексу України Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (м. Київ, 18 травня 2015 р.).

14. Мироненко Н.М., д.ю.н, проф., Андрощук Г.О., к.е.н., участь в обговоренні законопроектів на Слуханнях у Комітеті Верховної Ради України з питань науки і освіти з обговорення законопроектів про наукову і науково-технічну діяльність Організатори – Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти (м. Київ, 16 вересня 2015 р.).

15. Кашинцева О.Ю., к.ю.н, доц., завідувач відділу промислової власності прийняла участь у Круглому столі на тему : «Захист прав пацієнтів в Україні та шляхи його вдосконалення». Організатор – Комітет Верховної Ради України з питань охорони здоров'я (м. Київ, 16 жовтня 2015 р.).

16. Петренко С.А., к.ю.н., керівник Центру експертних досліджень, прийняв участь та виступив з доповіддю у Круглому столі «Актуальні питання проведення експертиз у цивільних і кримінальних справах (провадженнях)». Організатори прийняла Апеляційний суд м. Києва, Асоціація адвокатів України (30 жовтня 2015, м. Київ).

17. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрН України, директор Інституту, прийняла участь у Міжнародній конференції «SEED Project 2015 - WIPO International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property». Організатори - Korea International Cooperation Agency, the World Women Inventors & Entrepreneurs Association (WWIEA), the World Intellectual Property Organization (WIPO) under the International Cooperation Program of the Government of Korea (18-31 жовтня 2015 р., м. Сеул, Республіка Корея).

18. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ України, директор Інституту, Зеров К.О., м.н.с., прийняли участь та виступили з доповідями у Круглому столі «Розвиток інтелектуальної власності в Україні. Охорона та захист торговельних марок в мережі Інтернет». Організатор – International Trademark Association (INTA) (м. Київ, 09 грудня 2015 року).

19. Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, Мироненко Н.М., д.ю.н., проф., Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н., проф., Андрощук Г.О., к.е.н., доц., Падучак Б.М., к.ю.н., Борко Ю.Л., к.е.н., Пічкур О.В., пров.наук.спів., прийняли участь та

виступили з доповідями у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правове забезпечення розвитку національної інноваційної системи в умовах глобалізації». Організатори – Національна академія правових наук України, НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, НДІ інтелектуальної власності НАПрН України. *(11 грудня 2015 року, м. Київ, м. Харків).*

Розділ 8. ХАРАКТЕРИСТИКА ВИДАВНИЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Співробітниками Інституту підготовлено друковану продукцію у сфері інтелектуальної власності.

8.1. Наукові праці, що були видані в Інституті – на виконання показника паспорту бюджетної програми 6581040:

8.1.1. монографії, підручники, науково-практичні видання, брошури – у кількості 7 од., зокрема:

1. Шабалін А. В. Цивільне судочинство у справах наказного провадження [Текст] : монографія / А. В. Шабалін. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 194с. (8,9 д.а.) (*передано до друку*);

2. Рязанова Н. І. Службові об'єкти інтелектуальної власності, створені за державні кошти: цивільно-правові аспекти [Текст] : монографія / Н. І. Рязанова. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 213с. (8,4 д.а.) (*передано до друку*);

3. Штефан О. О. Захист авторського права в порядку позовного провадження в судах загальної юрисдикції [Текст] : монографія / О. О.Штефан. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 1034 с. (43,1 д.а.) (*передано до друку*);

4. Договори по розпорядженню майновими правами на об'єкти патентного права. Т. 2 [Текст] : монографія / Колектив авторів; за наук. ред. Мироненко Н. М.– К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015. – 313 с. (13,0 д.а.) (*передано до друку*);

5. Кашинцева О. Ю. Інтелектуальна власність та біоетика: аспекти гармонізації [Текст] : монографія / О. Ю. Кашинцева. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 195 с. (8,1 д.а.) (*передано до друку*);

6. Мацкевич О. О. Авторське право у діяльності засобів масової інформації, що функціонують у цифровому середовищі [Текст] : монографія / О. О. Мацкевич. – К.: НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015. – 235 с. (10,5 д.а.) (*передано до друку*);

7. Андрощук Г. О. Інтелектуальна власність в національних інноваційних системах [Текст] : монографія / Г. О. Андрощук. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 450 с. (18,75 д.а.) (*передано до друку*).

8.1.2. збірники коментарів законодавства, нормативних актів, наукових статей і тез у кількості 2 од., зокрема:

1. Правове регулювання інформаційних відносин та сфери інтелектуальної власності в умовах кіберцивілізації : Матеріали науково-практичної конференції / 26 березня 2015р., м. Київ / Упорядн. : В. М. Фурашев, В. М. Поперечнюк. – К. : НДІП НАПрН України, НДІВ НАПрН України, НТУУ «КПІ», 2015. – 135 с.

2. Питання інтелектуальної власності : [зб. наук. праць.] – К.: НДІ ІВ НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – Вип. 13. – 107 с. (4,5 д.а.) (передано до друку).

8.1.3. Кількість наукових статей і тез у кількості 62 од., зокрема:

- 47 наукові статті (25,5 д.а.) та 15 тез наукових доповідей (4,7 д.а.) з питань правового регулювання та управління процесами, які забезпечують ефективне функціонування системи створення, правової охорони, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності, нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів розпорядження та управління правами інтелектуальної власності, договірних відносин.

8.2. Наукові праці видані понад виконання показників паспортів бюджетних програм: монографії, підручники, коментарі законодавства (окремо вказати кількість наукових статей співробітників Інституту та тез наукових доповідей).

- **понад виконання показників паспортів бюджетних програм співробітниками** Інституту було опубліковано і підготовлено:

1. **Андрощук Г. О., Давимука С. А.** Національні інноваційні системи: еволюція, детермінанти результативності : монографія / Г. О. Андрощук, С. А. Давимука, Л. І. Федулова. – К. : Парлам. вид-во, 2015. – 512 с. (30,37 обл. вид. арк.)

2. Стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави: матер. парлам. слухань у Верховній Раді України 2 липня 2014 р. / Верховна Рада України, Комітет з питань науки і освіти Верховної Раді України; упорядники: М. М. Шевченко, С. В. Семенюк, **Г. О. Андрощук**. – К. : Парлам. вид-во, - 2015. – 744 с.

3. Трансфер технологій: підручник / А. А. Мазаракі, **Г. О. Андрощук**, С. І. Бай та ін.; за заг. ред. А. А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.- екон. ун-т, 2014. – 556 с. (особистий внесок Андрощука Г. О. – розділи: 4, 5,6,7).

4. **Андрощук Г. О., Работягова Л. І.** Патентні системи зарубіжних країн: структурований аналіз законодавства : науково-практичне видання / Г. О. Андрощук, Л. І. Работягова – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс», 2015. – 220 с. (15 д.а.) (передано до друку).

5. Права людини в Україні і світі: охорона, реалізація, захист : Збірник тез доповідей III Всеукраїнської науково-практичної конференції (3 грудня 2015 року, м. Київ). / **За заг. ред. А. С. Штефан**. – К. : НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, «НВП «Інтерсервіс». – 2015. (3,3 д.а.) (передано до друку).

6. **Зайківський О. Б., Оністрат О. А.** Охорона інтелектуальної власності у військово-технічній сфері : монографія / О. Б. Зайківський, О. А. Оністрат, О. В. Чернобай, М. В. Бондарчук, В. М. Турчин, Л. М. Лотоха. – К. : Видавничий дім Дмитра Бураго, 2015. – 560 с. (32,55 ум.др. арк., 25,37 обл.-вид.арк)

7. Право інтелектуальної власності: підручник (з грифом МОН) / за заг. ред. О.І. Харитонові. – К.: Юрінком Інтер, 2015. – 540 с. [**Еннаном Р.Є. особисто підготовлено**: глава 6 «Патентне право»(1; 6); глава 7 «Засоби індивідуалізації» (1;

4); глава 8 «Нетрадиційні результати інтелектуальної діяльності» (4); глава 9 «Договори у сфері інтелектуальної власності» (1); глава 10 «Захист прав інтелектуальної власності» (1; 8); глава 11 «Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності»; глава 12 «Право інтелектуальної власності ЄС»]. – С. 135-141; С. 177-186; С. 189-192; С. 220-231; С. 280-298; С. 316-318; С. 391-397; С. 447-453; С. 456-526.

8. Право інтелектуальної власності: навчальний посібник / **Еннан Р.Є.**, Кулініч О.О., Мазуренко С.В., Менсо І.В., Романадзе Л.Д. – К. : Алерта, 2015. – 492 с. [тема 1 «Загальні засади права інтелектуальної власності»; тема 6 «Право інтелектуальної власності на винаходи, корисні моделі, промислові зразки (патентне право); тема 10 «Особливості захисту прав інтелектуальної власності»; тема 14 «Правова охорона інтелектуальної власності у мережі Інтернет»; тема 17 «Міжнародна система охорони інтелектуальної власності»; тема 18 «Правова охорона інтелектуальної власності у ЄС»]. – С. 19-39; С. 154-168; С. 263-276; С. 317-336; С. 366-415.

9. Право інтелектуальної власності: навчально-методичний посібник / Харитоновна О.І., Мазуренко С.В., Кулініч О.О., **Еннан Р.Є.**, Романадзе Л.Д., Менсо І.В. – Одеса: Фенікс, 2015. (передано до друку у видавництво)

10. **Кашинцева О. Ю.** Чому потрібна патентна реформа щодо лікарських засобів в Україні : брошура / О. Ю. Кашинцева, С. В. Кондратюк. – К., 2015. – 24 с.

11. **Падучак Б. М.** Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

12. **Падучак Б. М.** Договірне право : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б.М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

13. **Падучак Б. М.** Інтелектуальна власність і інноваційна діяльність : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 7.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б. М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015

14. **Падучак Б. М.** Правове регулювання інноваційної діяльності : методичні вказівки до вивчення дисципліни для студентів за спеціальністю 8.03040101 «Правознавство» / Уклад. : Б. М. Падучак. – К. : НТУУ «КПІ», 2015.

2. Науково-практичні журнали «Теорія і практика інтелектуальної власності». – К.: ТОВ «НВП Інтерсервіс», 2015 рік – 6 од.:

– № 1 (5,3 др. арк.),

– № 2 (5,0 др. арк.),

– № 3 (5,5 др. арк.),

– № 4 (5,2 др. арк.),

– № 5 (3,8 др. арк.),

– № 6 (5,4 др. арк.).

Науково-практичний журнал «Теорія і практика інтелектуальної власності» внесено до:

- переліку спеціальних видань з юридичних наук Вищої атестаційної комісії України (Постанова Вищої атестаційної комісії України № 3-05/11 від 15.12.2004 р. та № 725 від 18.11.2009 р.);

- науково-метричної бази даних Index Copernicus Database (Польща, з 2013 року).

3. 82 наукові статті (39,8 д.а.) та **71** тез наукових доповідей (22,3 д.а.) з питань правового регулювання та управління процесами, які забезпечують ефективне функціонування системи створення, правової охорони, використання та захисту об'єктів інтелектуальної власності, нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації процесів розпорядження та управління правами інтелектуальної власності, договірних відносин.

4. Рекомендовано до друку Вченою радою НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ як співзасновника журналу:

➤ **науково-практичний журнал «Медичне право».** – Львів. – Видавництво ЛОБФ «Медицина і право». – 1 (15). – 2015. (12,25 друк. арк.).

➤ **науково-практичний журнал «Медичне право».** – Львів. – Видавництво ЛОБФ «Медицина і право». – 2 (16). – 2015. (13,16 друк. арк.).

Журнал внесено до:

- переліку фахових видань у галузі юридичних наук (наказ Міністерства освіти і науки України від 12.05.2015 року № 528);

- Міжнародної наукометричної бази даних «EBSCO Publishing, Inc.» (США) (ліцензійна угода від 16.05.2013р.).

Наукова продукція Інституту отримала визнання за такими критеріями:

8.3.2 - представлена на 27 міжнародних та 11 всеукраїнських конференціях, симпозіумах, семінарах, круглих столах, зокрема:

Семчик О.О., к.ю.н., прийняла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Міжнародний правопорядок: сучасні проблеми та їх вирішення». Організатори – Інститут держави і права ім. В.М. Корецького НАН України, Київський університет права НАН України, Українська асоціація міжнародного права та Українська асоціація порівняльного правознавства (19 лютого 2015 р., м. Київ).

Андрощук Г.О., к.е.н., доцент, гол.н.с. взяв участь (виступив в обговоренні проблем комерціалізації науково-технічних розробок) у Українсько-Німецькому Форумі «Освіта, наука, інновації в університетах: актуальні виклики». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Посольством Федеративної Республіки Німеччина в Україні, Федеральним міністерством освіти і наукових досліджень Німеччини (6-7 березня 2015 року, м. Київ).

Андрощук Г.О., к.е.н., доцент, гол.н.с., взяв участь (виступив з доповіддю) у VIII Міжнародному Бізнес-форумі «Проблеми та перспективи розвитку інноваційної діяльності в Україні». Організатори – Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти, Міністерство освіти і науки України, Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Київський національний торговельно-економічний університет, Інститут економіки і прогнозування НАН України, Академія технологічних наук України (19 березня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., Дорошенко О.Ф., к.ю.н., Петренко С.А., к.ю.н., Андрощук Г.О., к.е.н., доц., у Міжнародному форумі по боротьбі з підробками та піратством за підтримки Уряду України. Організатори – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, Державна служба інтелектуальної власності України, Український національний комітет Міжнародної торгової палати (ICC Ukraine), Державне підприємство «Український інститут інтелектуальної власності» Партнери: Український альянс по боротьбі з підробками та піратством, фірма «Пахаренко і партнери», ДП «Інтелзахист», Група інформаційної безпеки «GroupFS» (24 квітня 2015 р., м. Київ).

Андрощук Г.О., к.е.н., доц., Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н., проф., Еннан Р.Є., к.ю.н., Дорошко Г.К., к.т.н., Падучак Б.М., к.ю.н., прийняли участь та виступили з доповідями у XV Всеукраїнській науково-практичній конференції «Проблеми підготовки фахівців з інтелектуальної власності, інформаційно-аналітичної та інноваційної діяльності в Україні» Організатори – Міністерство освіти і науки України, Національний університет «Одеська юридична академія», Державна служба інтелектуальної власності України, Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві, Київський національний університет імені Тараса Шевченка, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (27-29 квітня 2015 р., м. Київ).

Зеров К.О., м.н.с., прийняв участь у Круглому столі, присвяченому презентації Європейського та Південно-Східно-Європейського Діалогу з управління Інтернетом (EuroDIG&SEEuroDIG). Організатор – Державне агентство з питань електронного урядування разом з міжнародною громадською організацією «Європейська Медіа Платформа» (ЄМП) (28 квітня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., прийняла участь та виступила з доповіддю у Міжнародній науковій конференції «Сучасні проблеми порівняльного правознавства». Організатори – Інститут держави і права ім. В. М. Корецького НАПрНУ, Ужгородський національний університет (юридичний факультет), Науково-дослідний інститут порівняльного публічного права та міжнародного права, Українська асоціація порівняльного правознавства (6-8 травня 2015 року, м. Ужгород).

Андрощук Г.О., к.е.н., доцент, взяв участь і виступив з доповіддю на VIII Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми, пріоритети та перспективи соціально-економічного розвитку в XXI столітті». Організатори – Міністерство освіти і науки України, Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана

Огієнка, Центр досліджень науково-технічного потенціалу та історії науки імені Г. М. Доброва НАН України, Хмельницький обласний інститут післядипломної педагогічної освіти, Утенський вищий навчальний заклад (Литва), Балтійська міжнародна академія (Латвія) (14-15 травня 2015 року, м. Кам'янець-Подільський).

Орлюк О. П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, Падучак Б.М., к.ю.н., в.о. зав. відділу, Штефан А.С. (ініціатор та організатор заходу), к.ю.н., зав. сектору, Троцька В.М., с.н.с., Мацкевич О.О., н.с., Петренко І.І., н.с., Ленго Ю.Є., н.с., Жорнік Р.О., н.с., Мінченко Н.М., н.с., Писєва В.В., м.н.с., Пилюченко Д.В., пров.фах., Зеров К.О., м.н.с, прийняли участь у Форумі з авторського права за участю Майкла Доналдсона (Michael C. Donaldson) – видатного американського фахівця в галузі авторського права. Організатори – Посольство США в Україні та **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** (21 травня 2015 року, м. Київ).

Штефан А.С., к.ю.н., Комзюк Л.Т., к.ю.н., Троцька В.М., с.н.с., прийняли участь (виступили з доповідями та направили тези) у Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні питання державотворення в Україні» (22 травня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., прийняла участь у Міжнародній конференції «Реформа вищої освіти в Україні: критичні питання у сфері законодавчих та інституційних трансформацій». Організатори – Спілка дослідників вищої освіти України за підтримки Спілки ректорів вищих навчальних закладів України та Київського національного університету імені Тараса Шевченка (28-29 травня 2015 року, м. Київ).

Шабалін А.В., м.н.с. прийняв участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Науковий потенціал юриспруденції: історичні здобутки та сучасні тенденції модернізації української юридичної освіти, правничі науки, прокурорської, судової і адвокатської практики в світі Угоди про асоціацію з ЄС» Організатори – Київський національний університет імені Тараса Шевченка, юридичний факультет, Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних та кримінальних справ, Міжнародна поліцейська Асоціація: українська секція, Інтелектуальний форум «Єдина Європа (18 червня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., Андрощук Г.О., к.е.н., доц. прийняли участь та виступили з доповідями у II Міжнародному форумі з інтелектуальної власності (IPF-2015). Організатори – редакція газети «Юридична практика», Патентно-юридичне агентство «Дубинський і Ошарова», Патентно-правова фірма «Пахаренко і Партнери» (18 червня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., Петренко І.І., н.с., Мацкевич О.О., н.с., Писєва В.В., н.с., Зеров К.О., м.н.с., прийняли участь та виступили з доповідями у III Всеукраїнській науково-практичній конференції молодих вчених та студентів з проблем інтелектуальної власності «Законодавство України у сфері інтелектуальної власності та його правозастосування: національні, європейські та міжнародні виміри». Організатори – **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України** спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська

юридична академія» в м. Києві, та ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет», за підтримки Державної служби інтелектуальної власності України (18 вересня 2015 р., м.Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, директор Інституту, Боровик П.А., гол.н.с., взяли участь у Міжнародній конференції – звіті «ЕС-Україна «IPR Dialogue»». Організатор – Міністерство економічного розвитку і торгівлі України (30 вересня 2015 року, м. Київ).

Штефан А.С., к.ю.н, завідувач сектору авторського права прийняла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми модернізації приватного права в умовах євроінтеграції». Організатори – Подільська лабораторія з проблем адаптації цивільного законодавства України до стандартів ЄС, Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака, Національної академії правових наук України та Хмельницький університет управління та права (2-3 жовтня 2015 року, м. Хмельницький).

Орлюк О.П. д.ю.н., проф., прийняла участь у Міжнародній науково-практичній конференції «Проблеми науки кримінального права та їх вирішення у законотворчій та правозастосовній діяльності». Організатори – Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого спільно з НДІ вивчення проблем злочинності імені академіка В.В. Сташиса НАПрН України та ГО «Всеукраїнська асоціація кримінального права» (8-9 жовтня 2015 року, м. Харків).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., прийняла участь у Міжнародній освітній програмі «SEED Project 2015 – WIPO International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property». Організатори – Korea International Cooperation Agency, the World Women Inventors & Entrepreneurs Association (WWIEA), the World Intellectual Property Organization (WIPO) under the International Cooperation Program of the Government of Korea. (18-31 жовтня 2015 р., м. Сеул, Республіка Корея).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н., проф., Андрощук Г.О., к.е.н., доц., Зайківський О.Б., к.т.н., у VII Міжнародній науково-практичній конференції «Роль і значення інтелектуальної власності в інноваційному розвитку економіки». Організатори – Міністерство освіти і науки України спільно з Інститутом інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія», Державна служба інтелектуальної власності України, **НДІ інтелектуальної власності НАПрН України**, Хмельницький державний центр науки, інновацій та інформатизації, Центр наукових інновацій Національної академії наук Азербайджанської Республіки, Громадська організація асоціація «Інформатико-консорціум» (17-18 листопада 2015 року, м. Київ).

Прохоров-Лукін Г.В., к.ю.н. прийняв участь у IV Міжнародній науково-практичній конференції «Безпека людини, суспільства, держави: правові, криміналістичні і психофізіологічні засади». Організатори – Київський університет права НАН України (23 листопада 2015 року, м. Київ).

Андрощук Г.О., к.е.н, гол.наук.сп., прийняв участь у П'ятій конференції Uadom. Організатор – Міжнародний інститут менеджменту (04 грудня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ України, директор Інституту, Зеров К.О., м.н.с., прийняли участь та виступили з доповідями на Круглому столі «Розвиток інтелектуальної власності в Україні. Охорона та захист торговельних марок в мережі Інтернет». Організатор – *International Trademark Association (INTA)* (09 грудня 2015 року, м. Київ).

Андрощук Г.О., к.е.н., доц., Прохоров-Лукін Г.В., к.ю.н. прийняли участь у II Міжнародній науково-практичній конференції «Сучасні виклики і актуальні проблеми права інтелектуальної власності в Україні та Європі», присвячена 20-ї річниці Київського університету права НАН України. Організатори – Всесвітня організація інтелектуальної власності, Міністерство освіти і науки України, Київський університет права НАН України (10-11 грудня 2015 року, м. Київ).

Орлюк О.П., д.ю.н., проф., член-кор. НАПрНУ, Мироненко Н.М., д.ю.н., проф., Бутнік-Сіверський О.Б., д.е.н., проф., Андрощук Г.О., к.е.н., доц., Падучак Б.М., к.ю.н., Борко Ю.Л., к.е.н., Пічкур О.В., пров.наук.спів., прийняли участь та виступили з доповідями у Всеукраїнській науково-практичній конференції «Правове забезпечення розвитку національної інноваційної системи в умовах глобалізації». Організатори – Національна академія правових наук України, НДІ правового забезпечення інноваційного розвитку НАПрН України, Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого, *НДІ інтелектуальної власності НАПрН України* (11 грудня 2015 року, м. Київ, м. Харків).

8.3.3. - опубліковано в міжнародних фахових виданнях або іноземною мовою - 24 од., у тому числі:

№ з/п	ПІБ автора, назва видання	Тема, в межах якої видано	Вид друкованої роботи	Обсяг д.а.
1	Андрощук Г. А. Возмещение убытков при нарушении патента США: оценка рисков и выбор стратегии / Г. А. Андрощук // Проблемы науки. – 2014. – №11-12 (167-168). – С.84-88 (не враховано у звіті за 2014р.)	Теоретичні та методичні засади визначення розміру збитків від неправомірного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
2	Глава 3.6. Інститут географічних зазначень у розвитку підприємництва: проблемні	Дослідження проблем економіки	глава монографії	2

	питання. / Андрошук Г.О., Афян А.А. – С. 241-262. (Chapter 3.6. Institute of Geographical Indications in enterprise: issues / Androschuk G. A, A. A Afyan – P. 241-262). / Problems of social and economic development of business: Collective monograph. Vol. 1 - Publishing house «BREEZE», Montreal, Canada, 2014. – 408 p.(ISBN 978-1-926711-21-8)	інтелектуальної власності та її правового забезпечення в умовах науково-технічного розвитку		
3	Андрошук Г. А. Модернизация Закона об авторском праве Канады: экономические последствия / Г. А. Андрошук // ИС. Авторское право и смежные права. – 2015. – №1. – С.60-66.	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
4	Андрошук Г. А Возмещение убытков при нарушении патентных прав в США: оценка рисков и выбор стратегии / Г. А. Андрошук // ИС. Промышленная собственность. – 2015. – № 3. – С. 66-71.	Теоретичні та методичні засади визначення розміру збитків від неправомірного використання прав на об'єкти інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
5	Hennadii Androshchuk, Artem Afian, INSTITUTE OF GEOGRAPHICAL INDICATIONS IN THE ASSOCIATION AGREEMENT BETWEEN UKRAINE AND THE EUROPEAN UNION: ECONOMIC AND LEGAL ASPECTS // Evropský politický a právní diskurz. – 2015. – Svazek 2. – 2. vydání. – S. 34-45.(by Ukrainian).	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
6	Иванов В. Ф., Афанасьева (Горская) Е. А. Новые подходы к интеграции авторского права в современную цифровую медиасреду / В.Ф. Иванов, Е.А. Афанасьева (Горская) // Труды по интеллектуальной собственности [Текст] : научный	Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті	Наукова стаття	0,5

	журнал Кафедры ЮНЕСКО по авторскому праву и другим правам интеллектуальной собственности. – 2014. – № 3 (том XVIII). – С. 183-203 (не враховано у звіті за 2014 р.)			
7	Штефан Е. А. Судебное решение в гражданском процессе Украины как родовое и видовое понятие / Е. А. Штефан // <i>Legea și viața</i> . – № 3/3 (279), 2015. – С. 106-110	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	Наукова стаття	0,5
8	Штефан Е. А. Преобразовательные иски в гражданском процессе Украины по делам, возникающим из спорных авторских правоотношений / Е. А. Штефан // <i>Jurnalul juridic national: teorie și practică</i> . – № 2 (12), 2015. – С. 74-79	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	Наукова стаття	0,5
9	Olena Shtefan. The subject of proof in copyright cases in Ukrainian theory and practice of civil proceeding// <i>Review of comparative law</i> . – Volume XIX. – 2014. – P. 77-98 (не враховано у звіті за 2014 р.)	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	Наукова стаття	0,5
10	Olga Matskevych. Identification of the internet mass media from the view of media and copyright law doctrine // <i>Review of comparative law</i> . – Volume XIX. – 2014. – С. 57–76 (не враховано у звіті за 2014 р.)	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	Наукова стаття	0,5
11	Горская Е. А. Модель краудсорсинга: регуляторные функции генерирования медиаконтента / Е. А. Горская // <i>Вестник Новосибирского государственного университета</i> . – Серия: История, филология. 2015. Т. 14, вып. 6: Журналистика / Отв.	Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті	Наукова стаття	0,5

	ред. И.В. Высоцкая. – Новосибирск: Изд-во НГУ, 2015. – С. 119-125			
12	Андрощук Г. Защита коммерческой тайны в США и Китае: практика правоприменения // ИС. Промышленная собственность. – 2015. – № 10. – С.63-73.	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
13	Kashyntseva Oksana. Ethics and Patent Law in Health Care: Ukrainian Reform // Медичне право. – 2015. – № 2 (16). – С. 31-40.	Гармонізація прав людини і прав інтелектуальної власності у сфері медицини і фармації	Наукова стаття	0,5
14	Андрощук Г. Право на анонимность в Интернете: проблемы регулирования // ИС. Авторское право и смежные права. – 2015. – №12. – С. 48-56.	Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті	Наукова стаття	0,5
15	Мацкевич О.О. Interactivity as part of a multimedia work /О.О. Мацкевич // Юридична наука та практика: виклики сучасних євроінтеграційних процесів: збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (м. Братислава (Словацька Республіка), 27-28 листопада 2015 р.). – 2015. – С. 78-80.	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	тези доповіді	0,3
16	Gorska K. Regulatory problems of Ukrainian media content distribution on the Internet / Gorska K. // Nowe media: dylematy, zagrozenia, szanse. – Wydawnictwo Scriptorium. – 2015. – P. 138-148.	Захист прав інтелектуальної власності в Інтернеті	Наукова стаття	0,5
17	Ulitina O. Copyright on the photographic works in Ukraine / O. Улітіна // Теорія і практика інтелектуальної власності. – 2015. – № 5. – С. 28-32.	Проблеми охорони та захисту авторського права в умовах сучасного технологічного розвитку	Наукова стаття	0,5

18	Ennan R. Le droit de la propriete intellectuelle (на франц. мові.) // Молодий вчений (спец. випуск на іноземних мовах). – 2015. – (журнал у друці в видавництві).	Дослідження договірних форм реалізації майнових прав інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5
19	Эннан Р.Е. Правовая охрана авторских и смежных прав в Италии // Часопис цивілістики. – Вип. 20. – 2015. – (журнал у друці в видавництві)	Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності	Наукова стаття	0,5

Розділ 9. МІЖНАРОДНЕ НАУКОВЕ ТА НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Інститут продовжує підтримувати міжнародне співробітництво з низкою наукових центрів іноземних країн, що працюють у сфері інтелектуальної власності, зокрема, Університетом Варшави (Польща), Центром європейської співпраці (м. Дзержонув, Польща), з Інститутом інновацій та конкуренції ім. Макса Планка (Німеччина), Університетом Туріна (Італія) тощо.

Крім того, у звітному періоді Інститут співпрацював з такими міжнародними організаціями як:

- з World Intellectual Property Organization, Korea International Cooperation Agency та World Women Inventors & Entrepreneurs Association в рамках проходження Міжнародної освітньої програми «SEED Project – 2015 : International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property»;

- Програмою розвитку ООН в Україні в експертній роботі щодо розробки проекту Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку надання дозволу Кабінетом Міністрів України на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу» (підготовлено Робочою групою з питань інтелектуальної власності на доступу до лікарських засобів в Інституті). Проект спрямований на розширення доступу до лікарських засобів механізмами права інтелектуальної власності, шляхом видачі Кабінетом Міністрів України дозволу на використання запатентованого винаходу, що стосується лікарського засобу, без згоди власника патенту з метою забезпечення здоров'я населення надзвичайних обставин у сфері охорони здоров'я. зазначено, що таке використання не має комерційної мети та передбачає виплату адекватної винагороди власнику патенту;

- з International Trademark Association (INTA), зокрема шляхом участі у круглому столі «Розвиток інтелектуальної власності в Україні. Охорона та захист торговельних марок в мережі Інтернет» (09.12.2015р., м. Київ);

- з 1 вересня 2015 р. по 29 лютого 2016 р. в рамках Національної наукової програми Республіки Словаччина Іолкін Я.О. к.ю.н., провідний науковий співробітник сектору використання та передачі прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу, проводить дослідження «Інноваційні послуги в сфері медицини як складова науковомісткої економіки» в Економічному університеті в Братиславі.

Розділ 10. КООРДИНАЦІЙНА, ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНА ДІЯЛЬНІСТЬ ІНСТИТУТУ, МІЖГАЛУЗЕВЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

Координаційна діяльність з органами державної влади та наукові зв'язки здійснюються шляхом проведення спільних науково-практичних досліджень; участі у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах; редагування підручників та навчальних посібників, монографій; рецензування та опанування кандидатських дисертацій тощо.

З метою запровадження прогресивних форм наукового забезпечення учбового процесу, проведення спільних наукових досліджень, експертної практики, запровадження інноваційних методик, фахового супроводження трансферу технологій, удосконалення нормативної та науково-методичної діяльності, а також подальшої популяризації знань у сфері інтелектуальної власності підписано Угоди про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та провідними вищими науковими закладами України.

Зокрема:

05 травня 2015 р. підписано Угоду про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Юридичним факультетом Львівського національного університету імені Івана Франка.

07 травня 2015 р. підписано Угоду про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Юридичним факультетом Ужгородського національного університету.

08 травня 2015 р. підписано Угоду про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Юридичним факультетом Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.

14 травня 2015 р. підписано Угоду про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Донецьким національним університетом.

29 травня 2015 р. підписано Угоду про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Юридичним факультетом Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

08 червня 2015 р. підписано Договір про співробітництво між науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України та Вищим господарським судом України.

16 червня 2015 року підписано Договір про співробітництво між Національним медичним університетом імені О.О. Богомольця і Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності Національної академії правових наук України.

03 липня 2015 року підписано Договір про співробітництво між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності НАПрН України і Інститутом психології ім. Г.С.Костюка Національної академії педагогічних наук України.

19 грудня 2015 року підписано Договір № 3/9-1 про співробітництво і взаємодію між Науково-дослідним інститутом інтелектуальної власності НАПрН України та Українським НДІ цивільного захисту Державної служби України з надзвичайних ситуацій, Науковим парком «Центр трансферу технологій цивільного захисту».

Крім цього:

А) Співробітники Інституту приймають участь в роботі колегій, науково-експертних рад, дорадчих органів комітетів Верховної Ради України, міністерств, відомств, центральних органів державної влади, органів місцевого самоврядування.

Зокрема:

1. **Орлюк О.П.** – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрНУ України, директор НДІВ НАПрНУ:

- Член Науково-експертної ради Державної служби інтелектуальної власності України;

- член громадської ради Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти;

- член Науково-консультативної ради Верховного Суду України;

- член Науково-консультативної ради Вищого господарського суду України;

- член редакційної колегії Віснику господарського судочинства;

- член редакційної колегії Віснику Національної академії правових наук України;

- член міжвідомчої фахової комісії з інтелектуальної власності, створеної з представників вищих навчальних закладів, наукових установ;

- головний редактор науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*);

- член редакційної ради науково-практичного журналу «Медичне право» (*журнал внесено до переліку фахових видань у галузі юридичних наук (наказ МОН від 12.05.2015р. № 528), а також внесено до Міжнародної наукометричної бази даних «EBSCO Publishing, Inc.» (США) (Ліцензійна угода від 16.05.2013р.)*);

- член Korea International Cooperation Agency (KOICA) (*Республіка Корея*);

-член World Women Inventors & Entrepreneurs Association (WWIEA) (*Республіка Корея*).

2. **Дорошенко О.Ф.** – кандидат юридичних наук, заступник директора з експертної роботи НДІВ НАПрНУ:

- член секції судових експертиз з питань інтелектуальної власності Науково-координаційної та методичної ради судових експертиз Міністерства юстиції України;
- член Атестаційної комісії з питань атестації патентних повірених Державної служби інтелектуальної власності України;
- член Центральної експертно-кваліфікаційної комісії при Міністерстві юстиції України;
- член робочої групи Міністерства економіки і торгівлі України щодо внесення змін до законів України з питань промислової власності;
- член редакційної колегії науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*);

3. **Мироненко Н.М.** – доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрНУ, заступник директора з наукової роботи інституту НДІВ НАПрНУ:

- член спеціалізованої вченої ради з захисту докторських дисертацій Д 26.500.01 у Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака;
- голова редакційної колегії Науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*);
- член редакційної ради та редакційної колегії наукового видання «Юридична Україна» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*);
- член редакційної колегії щорічника «Приватне право і підприємництво» (*внесений до переліку наукових фахових видань з юридичних наук ВАК України*).
- член редакційної ради науково-практичного журналу «Медичне право» (*журнал внесено до переліку фахових видань у галузі юридичних наук (наказ МОН від 12.05.2015р. № 528), а також внесено до Міжнародної наукометричної бази даних «EBSCO Publishing, Inc.» (США) (Ліцензійна угода від 16.05.2013р.)*).

4. **Бутнік-Сіверський О.Б.** – доктор економічних наук, професор, член-кореспондент АТНУ, провідний науковий співробітник сектору використання та передачі прав ІВ економіко-правового відділу НДІВ НАПрНУ:

- член громадської ради Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти;
- член робочої групи з доопрацювання проекту закону в сфері інноваційної діяльності;

- член редакційної колегії науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*).

5. Андрощук Г.О. – кандидат економічних наук, доцент, головний науковий співробітник сектору економіки та оцінки прав інтелектуальної власності економіко-правового відділу НДІВ НАПрНУ:

- позаштатний консультант Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти;

- член робочої групи з підготовки парламентських слухань «Стан та законодавче забезпечення розвитку науки та науково-технічної сфери держави»;

- член робочої групи з підготовки парламентських слухань «Реформи галузі інформаційно-комунікаційних технологій та розвиток інформаційного простору України»;

- експерт Міжпарламентської асамблеї держав-учасниць СНД з питань інтелектуальної власності та інноваційної діяльності;

- член робочої групи з доопрацювання проекту закону в сфері інноваційної діяльності;

- член робочої групи з доопрацювання проекту закону з трансферу технологій;

- член Президії Товариства винахідників і раціоналізаторів України;

- член Національної Спілки журналістів України;

- член редакційної колегії науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» (*журнал внесено до переліку фахових видань з юридичних наук, а також внесено до Міжнародної науково-метричної бази даних Index Copernicus Database*).

6. Падучак Б.М. - кандидат юридичних наук:

- консультант Експертної ради при НАН України;

- член Робочої групи МОН України, що створена з метою розроблення нової редакції Закону України «Про інноваційну діяльність»;

- член робочих груп Міністерства економічного розвитку та торгівлі України з питань розробки проектів законів у сфері інтелектуальної власності, реформування національної системи правової охорони інтелектуальної власності.

7. Кашинцева О.Ю., кандидат юридичних наук, доцент, завідувач відділу промислової власності:

- члени редакційної ради наукового журналу «ZAPISKI Z POGRANICZA» Університет Варнінсько-Мазурський в Ольштині (Польща);

- член редакційної ради науково-практичного журналу «Медичне право» (*журнал внесено до переліку фахових видань у галузі юридичних наук (наказ МОН від 12.05.2015р. № 528), а також внесено до Міжнародної наукометричної бази даних «EBSCO Publishing, Inc.» (США) (Ліцензійна угода від 16.05.2013р.)*);

- член Громадської Ради МОЗ України;

- член робочої групи з питань інтелектуальної власності та доступу до лікарських засобів.

8. **Афанасьєва (Горська) К.О.**, кандидат філологічних наук:

- член Видавничої ради при Міністерстві освіти і науки України.

9. **Сімсон О.Е.**, доктор юридичних наук, доцент:

- член Стратегічної Ради «Українського центру сприяння розвитку публічно-приватного партнерства»,

- член Ради регіонального кластеру інноваційної інфраструктури.

10. **Юлкін Я.О.** кандидат юридичних наук:

- член редакційної ради наукового журналу «ZAPISKI Z POGRANICZA» Університет Варнінсько-Мазурський в Ольштині (Польща).

Діяльність Інституту висвітлюється у засобах масової інформації:

1. **12 червня 2015 року** директор НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, д.ю.н, проф., член-кор. НАПрНУ **Олена Орлюк** висвітлювала роль інтелектуальної власності у розвитку держави в рамках програми «Единая страна с Ириной Ванской» на каналі «**Перший Україна**». (<http://www.ndiiv.org.ua/ua/news/view-rol-intelektual-noji-vlasnosti-u-rozvytku-derzhavy.html#ixzz3e4DtGPrt>)

2. Мошак Г. Дослідження захисту прав інтелектуальної власності у спеціалізованих інституту / Г. Мошак // Право України. – 2015. – № 9. – С. 120-127.

3. **1 вересня 2015 року** директор НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, д.ю.н, проф., член-кор. НАПрНУ **Олена Орлюк** висвітлювала роль освіти у сфері інтелектуальної власності в інтерв'ю радіоканалу «**ЕРА**».

4. **Кашинцева О.Ю.** Принцип «розумної доступності» // **Юридичний вісник України**. – 12 – 18 грудня 2015 р. – № 49.

5. **18 грудня 2015 року** : Дати шанс науці: Держава має підтримувати, а не знищувати національну науку / В.С. Ковальський // **Юридичний вісник України**. – 12 – 18 грудня 2015 р. – № 49.

Розділ 11. СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПІДГОТОВКИ НАУКОВИХ КАДРІВ

11.1. Аспірантура Інституту (бюджетна програма 6581040)

В Інституті відкрито аспірантуру за спеціальності 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право (наказ Міністерства освіти і науки України від 23 лютого 2005 року № 110).

В аспірантурі Інституту у 2015 році навчалося **14** аспірантів, у тому числі:

- за рахунок Державного бюджету України навчалося - **2** аспіранти;
- за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб (на умовах контракту) – **12** аспірантів, у т.ч. 1 аспіранту надано академічну відпустку за станом здоров'я.

11.1.1. Аспіранти за рахунок Державного бюджету України:

№ з/п	ПІБ аспіранта	рік навчання	стан виконання плану підготовки	наявність відставання	захищені у звітному році
1	УЛІТІНА Ольга Володимирівна	2 року навчання 02.01.2013 31.12.2015	Атестована, як така, що повністю виконала індивідуальний план аспіранта. Рекомендована до захисту. Відрахована 31.12.2015	—	—
2	ФЕДОРОВА Надія Вікторівна	3 року навчання 01.10.2013 30.09.2016	Атестована, як така, що успішно виконала індивідуальний план за 2 рік навчання. Переведено на 3 рік навчання.	—	—

11.1.2. Аспіранти за рахунок коштів фізичних та юридичних осіб:

№ з/п	ПІБ аспіранта	рік навчання	стан виконання плану підготовки	наявність відставання	захищені у звітному році
1	ПОНОМАРЬОВА	3 року	Виконання	—	—

	(Ілляшенко) Олена Олександрівна	навчання 02.01.2013 31.12.2015	індивідуального плану за графіком. 3 15.10.2015 року надано академічну відпустку		
2	ТЕРЕШКО Христина Ярославівна	2 року навчання 02.01.2014 31.12.2017	Атестована, як така, що успішно виконала індивідуальний план за 2 рік навчання. Переведено на 3 рік навчання.	---	---
3	СЕМЧИК Віталій Олександрович	1 року навчання 02.01.2015 31.12.2018	Атестовано, як такого, що успішно виконав індивідуальний план за 1 рік навчання. Переведено на 2 рік навчання.	---	---
4	ЖАРКО Ольга Григорівна	1 року навчання 02.01.2015 31.12.2018	Атестована, як така, що успішно виконала індивідуальний план за 1 рік навчання. Переведено на 2 рік навчання.	---	---
5	НЕРСЕСЯН Анастасія Ігорівна	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника, теми дослідження та індивідуального плану	---	---
6	МОКРІЄНКО Юлія Олександрівна	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника, теми дослідження та індивідуального плану	---	---

7	СЕМІКОВ Андрій Геннадійович	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---
8	АЛІСОВА Евеліна Євгеніївна	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---
9	ТКАЛЕНКО Катерина Валеріївна	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---
10	ПИВОНОСОВ Олексій Юрійович	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---
11	СНЯК Дмитро Віталійович	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---
12	ОКАРА Іван Валерійович	1 року навчання 01.12.2015 30.11.2019	Затвердження наукового керівника та індивідуального плану	---	---

11.2. Підготовка здобувачів в Інституті

До аспірантури Інституту на даний час прикріплено **19** здобувачів для здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право.

Крім того, **5** здобувачам надано перерву у підготовці дисертаційних досліджень, у тому числі 2 – у зв'язку із відпусткою по догляду за дитиною до досягнення неї трирічного віку.

Відставань у виконанні індивідуальних планів роботи над дисертаційними дослідженнями у здобувачів Інституту немає.

11.3. Підготовка дисертацій співробітниками та здобувачами Інституту

За звітний період співробітниками та здобувачами Інституту було захищено **5** дисертацій, у тому числі **1** дисертація на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук та **4** дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук, зокрема:

05 лютого 2015р. молодший науковий співробітник **Рязанова Н.І.** захистила **дисертацію** на тему «Правовий режим службових об'єктів інтелектуальної власності, створених за кошти держави» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, у спеціалізованій вченій раді Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України (*Диплом кандидата наук (привірюється до диплома доктора філософії) ДК № 027725 від 28.04.2015*).

24 лютого 2015р. науковий співробітник **Бутнік-Сіверський С.О.** захистив **дисертацію** на тему: «Спадкування прав інтелектуальної власності в Україні» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, у спеціалізованій вченій раді Національної академії прокуратури України. (*Диплом кандидата наук (привірюється до диплома доктора філософії) ДК № 027687 від 28.04.2015*).

20 березня 2015р. провідний науковий співробітник, кандидат юридичних наук **Сімсон О.Е.** захистила **дисертацію** на тему «Правова модель державно-приватного партнерства як інструмент гармонізації публічних і приватних інтересів в інноваційній стратегії України» на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, у спеціалізованій вченій раді Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого.

07 липня 2015 р. здобувач **Селіваненко В.В.** захистив **дисертацію** на тему «Правова охорона інтелектуальної власності в сфері охорони здоров'я (цивільно-правовий аспект)» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, у спеціалізованій вченій раді Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України.

Дисертаційне дослідження молодшого наукового співробітника **Шабаліна А.В.** на тему: «Судочинства у справах наказного провадження» пройшло попередню експертизу у відділі юрисдикційних форм захисту Науково-дослідному інституті приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України. Рішенням Спеціалізованої вченої ради Д 26.500.01 у НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України дисертація прийнята до розгляду. У спеціалізованій вченій раді дисертаційна робота пройшла попередню

наукову експертизу призначеною радою комісією, за висновком якої дисертація відповідає вимогам, що ставляться до дисертацій на здобуття наукового ступеню кандидата юридичних наук, спеціальності 12.00.03 (цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право) і може бути прийнята до захисту спеціалізованою вченою радою. Вийшло повідомлення про захист у офіційному виданні МОН України (*спецвипуск газети «Освіта України»*. - № 8 (32) серпень 2015. - С. 101 [Електронний ресурс. - Режим доступу: <http://lib.pedpresa.ua/11134-spetsvypusk-gazety-osvita-ukrayiny-8-32-serpen-2015.html>]). Захист призначений на 16 лютого 2016 року.

Дисертацію здобувача **Микитина В.І.** на тему: «Цивільно-правова відповідальність за порушення майнових прав інтелектуальної власності» на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право, рекомендовано до захисту у спеціалізованій вченій раді Д 26.730.02 Національної академії прокуратури України.

11.4. Інші види підготовки наукових кадрів та підвищення кваліфікації.

1) Відповідно до постанови Загальних зборів Національної академії правових наук України № 6-15 від 27.02.2015 р. наказом Національної академії правових наук України від 27.02.2015 р. № 44 **Орлюк О.П.** затвердили на посаді директора Науково-дослідного інституту інтелектуальної власності Національної академії правових наук України з 27.02.2015 р.

2) **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф. обраний дійсним членом (академіком) Академії технологічних наук України по спеціальності соціально-економічне управління технологіями, підготовка і перепідготовка спеціалістів (*Диплом № 509 від 29.05.2015р.*).

3) На підставі рішення атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України (*протокол № 3 від 30.06.2015 р.*) та Наказу Міністерства освіти і науки України № 689 від 30.06.2015р. **Мироненко Н.М.**, д.ю.н., доценту, член-кор. НАПрН України присвоєно вчене звання професора зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, від 30.06.2015р.

4) На підставі рішення атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 30 червня 2015 року **Семчик О.О.**, к.ю.н., присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності 12.00.07 - адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право, від 30.06.2015р.

5) **Яшарова М.М., к.ю.н.:**

- на підставі рішення атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України від 15 грудня 2015 року присвоєно вчене звання старшого наукового співробітника зі спеціальності 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право;

- затверджено тему дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук в НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ (протокол № 12 від 22 грудня 2015 р.).

б) **Орлюк О.П.**, д.ю.н., проф.,

- прийняла участь у Міжнародній освітній програмі «SEED Project 2015 – WIPO International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property». Організатори – Korea International Cooperation Agency, the World Women Inventors & Entrepreneurs Association (WWIEA), the World Intellectual Property Organization (WIPO) under the International Cooperation Program of the Government of Korea. (18-31 жовтня 2015 р., м. Сеул, Республіка Корея);

- голова оргкомітету II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Інтелектуальна власність», який відбувся у березні 2015 р.;

- голова оргкомітету II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Інтелектуальна власність», заявленого у 2015 році, що буде проходити у 2016 році;

- ініціатор та організатор проведення Літньої школи з інтелектуальної власності спільно з НДІ інтелектуальної власності НАПрНУ, Державною службою інтелектуальної власності України та Київським національним університетом імені Тараса Шевченка (липень 2015 року);

- під науковим керівництвом протягом 2015 року захищено кандидатські дисертації Рязановою Н.І. (12.00.03), Бутніком-Сіверським С.О. (12.00.03), Конюшко К.В. (12.00.07), Лешенком Р.М. (12.00.07), Карпенко С.О. (12.00.07) та дві кандидатські дисертації прийнято до захисту та вийшли оголошення;

- виступила офіційним опонентом по захисту докторської дисертації Гаврилюк Р.О. (12.00.07) та чотирьох кандидатських дисертацій (зокрема Касьяненко А.М., 12.00.07);

- протягом року готувала відгуки на автореферати дисертацій на здобуття наукового ступеня доктора та кандидата юридичних наук;

- очолює магістерські програми з підготовки юристів спеціалізації «Інтелектуальна власність» та «Інтелектуальна власність» (специфічні категорії) на юридичному факультеті Київського національного університету імені Тараса Шевченка.

7) **Бутнік-Сіверський О.Б.**, д.е.н., проф.:

- член групи рецензентів наукових робіт учасників II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Інтелектуальна власність», який відбувся у березні 2015 р.;

8) **Падучак Б.М.**, к.ю.н.:

- член групи рецензентів наукових робіт учасників II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з напрямку «Інтелектуальна власність», який відбувся у березні 2015 р.

9) **Семчик О.О.**, к.ю.н. :

– виступила офіційним опонентом по дисертації Василика Юрія Борисовича на тему: «Адміністративна відповідальність перевізників за перевезення пасажирів через державний кордон України без належних документів під час здійснення міжнародних пасажирських перевезень», поданій на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– підготувала відгук на автореферат дисертації Ларіної Ольги Віталіївни на тему: «Правове регулювання процедур виконання обов'язку зі сплати податків та зборів», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07;

– підготувала відгук на автореферат дисертації Грищука Віктора Леонідовича на тему: «Правовий статус органів, що контролюють сплату податків та зборів в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07;

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Роздайбіді Анастасії Андріївни на тему: «Забезпечення балансу інтересів при вирішенні податкових спорів», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Скоробогача Володимира Івановича на тему: «Правове регулювання місцевих податків та зборів», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Романової Ганни Сергіївни на тему: «Правове регулювання обліку об'єкту оподаткування», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю: 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Фоміної Ганни Володимирівни на тему: «Правовий статус юридичних осіб – платників податків», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації на автореферат дисертації Караченцева Ігоря Володимировича на тему: «Правова природа податкових спорів та їх вирішення», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Марущак Анни Валеріївни на тему: «Правові основи контрольно-наглядових повноважень Національного банку України», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Хохуляка В'ячеслава Віссаріоновича на тему: «Наука фінансового права: проблеми становлення та

розвитку», поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Беспалової А.О. на тему «Правове регулювання адміністрування податків і зборів в Україні», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

– Підготувала відгук на автореферат дисертації Караченцева Ігоря Володимировича на тему: «Правова природа податкових спорів та їх вирішення», поданої на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.07 – адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право.

10) Еннан Р.Є., к.ю.н, доц.:

– продовжує роботу над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.01;

– здійснено наукове керівництво 6-ма магістерськими роботами (магістри), студенти 5 курсу, денної форми навчання, спеціальності «Правознавство» - тематика всіх робіт з права інтелектуальної власності;

– здійснено наукове керівництво 5-ма бакалаврськими роботи (бакалаври), студенти 4 курсу, денної форми навчання, спеціальності «Правознавство» - тематика всіх робіт з права інтелектуальної власності;

– здійснено наукове керівництво 2-х дипломних робіт (спеціалісти), студенти 5 курсу, денної форми навчання, спеціальності «Правознавство» - тематика всіх робіт з права інтелектуальної власності.

- робота в ДЕК (державний комплексний іспит «Правове регулювання інтелектуальної власності та інноваційної діяльності» та захист магістерських робіт з тематики права інтелектуальної власності – спеціальність «Правознавство», спеціалізація «Правова охорона інтелектуальної власності», магістри, денна та заочна форми навчання.

– здійснено керівництво 5-ма магістерськими роботами, студенти заочної форми навчання, 7 курс, магістри, спеціальність «Правознавство», спеціалізація «Правова охорона інтелектуальної власності» - всі роботи з тематики права інтелектуальної власності.

11) Іолкін Я.О., к.ю.н.:

- з 1 вересня 2015 по 29 лютого 2016 р. в рамках Національної наукової програми Республіки Словаччина в Економічному університеті в Братиславі проводить дослідження «Інноваційні послуги в сфері медицини як складова науковомісткої економіки».

12) Кашинцева О.Ю., к.ю.н, доц.:

- співпраця з міжнародними організаціями у експертній роботі з Програмою розвитку ООН в Україні;

- співпраця з громадськими організаціями у експертній роботі: з Всеукраїнською мережею ЛЖВ та Міжнародним Фондом Відродження;

- затверджено тему дисертаційного дослідження на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка (протокол № 12 від 17 грудня 2015 р.).

13) **Тверезенко О.О.**, зав.сектору:

- навчалася у вищому навчальному закладі «Інститут інтелектуальної власності» Національного університету «Одеська юридична академія» за спеціальністю «Управління інноваційною діяльністю».

14) **Писєва В.В., н.с.:**

- 20 травня 2015 р. склала кандидатський іспит з іноземної мови (англійської).

- пройшла доцентську практику та прочитала лекції з курсу «Управління правами інтелектуальної власності» для магістрів спеціалізації «Інтелектуальна власність» у кількості 4 годин та з курсу «Договірні відносини інтелектуальної власності» для спеціалістів за напрямом навчання «правознавство» у кількості 4 годин у Київському університеті права НАН України;

- провела лекційне заняття «Промислова власність в об'єктах фармацевтичної галузі» в рамках співпраці з Черкаським національним університетом ім. Б.Хмельницького. (09-10 грудня 2015 року, м. Черкаси).

15) 25 травня 2015 р. науковий співробітник **Петренко І.І.** та молодший науковий співробітник **Улітіна О.В.** склали кандидатський іспит із спеціальності 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право.

16) **Петренко І.І., н.с.:**

- впродовж року надавались консультації, що пов'язані з реєстрацією авторського права та договорів. Серед них комп'ютерні програми, твори ужиткового мистецтва, музичні твори, аудіовізуальні твори.

17) В рамках проведення ІХ Всеукраїнського фестивалю науки, 19-21 травня 2015 р., в Інституті відбувся Конкурс на кращу наукову роботу в наступних номінаціях:

- «Краща монографія, брошура»;
- «Краща наукова стаття»;
- «Краща серія наукових праць»;
- «Кращий молодий автор».

Після чого Штефан А.С., к.ю.н., Голова конкурсної комісії Конкурсу на кращу наукову роботу Інституту, оголосила наступні результати проведеного Конкурсу:

I. У номінації **«Краща монографія, брошура»** кращою визнали колективну монографію «Договірні форми розпорядження майновими правами на об'єкти авторського права», яка у загальному підсумку набрала 220 балів.

II. У номінації **«Краща наукова стаття»** кращою визнали наукову статтю Мацкевич Ольги Олександрівни «Авторське право при цифровізації та оцифруванні», яка у загальному підсумку набрала 228 балів.

Друге місце посіла наукова стаття Петренко Ірини Іванівни «Правова характеристика літературного твору як об'єкта авторського права», набравши у загальному підсумку набрала 227 балів.

Третє місце посіла наукова стаття Работягової Людмили Іванівни «Способи лікування і діагностики людини: проблеми патентування», набравши у загальному підсумку 210 балів.

III. У номінації «*Краща серія наукових праць*» персону здобула Улітіна Ольга Володимирівна.

IV. У номінації «*Кращий молодий автор*» перемогу здобула Мацкевич Ольга Олександрівна.

18) **Троцька В.М., с.н.с.:**

- надала роз'яснення на запит Інституту модернізації змісту освіти щодо питань передачі прав інтелектуальної власності на видання та використання навчальних підручників, які належать до видання за рахунок коштів державного бюджету (Лист № 396 від 28.10.2015р.);

- На веб-сайті НДІ інтелектуальної власності, з метою популяризації інформації про права інтелектуальної власності, висвітлення особливої ролі зазначених прав в розвитку освіти, науки, техніки і культури, їх вагомому значення на різних етапах науково-технічного прогресу, започатковано проект «Календар інтелектуальної власності».

19) Інститут є співорганізатором Літньої школи «Інтелектуальна власність: базовий курс».(20-26 липня 2015 року).

20) **Прохоров-Лукін Г.В., к.ю.н.** - 25.09.2015 в Академії суддів України проведено лекцію за темою: «Судова експертиза об'єктів інтелектуальної власності» (м. Київ);

21) **Прохоров-Лукін Г.В., к.ю.н., Юдіна Г.О., н.с.** - підготували проекти документів, необхідних для проведення процедури медіації.

22) **Мацкевич О.О., н.с.**

– прослухала лекцію прийняла участь науковий співробітник на лекції Д. Гаппи та Д. Таунсенда на тему: «The Importance of Intellectual Property Rights Enforcement: Perspectives from the United States». Організатор – Київський національний університет імені Тараса Шевченка (м. Київ, 30 вересня 2015 року)

– була присутньою на лекції Д. Гаппи та Д. Таунсенда на тему: «The Importance of Intellectual Property Rights Enforcement: Perspectives from the United States». (КНУ ім. Т. Шевченка, 30.09.2015).

23) **Тасвська М.О., м.н.с.:**

- пройшла освітній курс DL101R15S2 (Основи інтелектуальної власності) при ВОІВ. Після чого було здано екзамен на 80 балів (добре). В подальшому буде надіслано офіційний сертифікат;

- здійснені переклади наукових статей в сфері інтелектуальної власності з англійської на українську мову, для подальшого розміщення на сайті НДІ ІВ НАПрН України: Можливість Судів лімітувати Закон ненавмисних наслідків (A Court's

Chance To Limit Law Of Unintended Consequences). Розміщення: <https://www.facebook.com/NDIIVU/posts/893438387398699:0>; Європейське патентне відомство зробило наступний на шляху до Єдиного патентного суду. Оригінал: <http://ipreurope.eu/epo-welcomes-next-step-forward-for-the-unified-patent-court/>; USPTO відкриває новий офіс в Силіконовій долині для розширення можливостей підприємців і створення робочих місць. Оригінал: <http://ip4all.com/uspto-opens-new-regional-office-in-silicon-valley-to-empower-entrepreneurs-and-create-local-jobs/>; Інтелектуальна власність: Розуміння і захист ваших найцінніших активів. Оригінал: <http://www.nevadabusiness.com/2015/11/intellectual-property-understanding-and-protecting-your-most-valuable-assets/>

24) Штефан А.С., к.ю.н.:

- організовано третю Всеукраїнську науково-практичну конференцію «Права людини в Україні і світі: охорона, реалізація, захист» (м. Київ, 3 грудня 2015 р.).

25) Горська К.О., к.філол.н.:

- провадила апробацію наукових результатів дослідження під час проведення лекційних занять англійською мовою для іноземних студентів з дисципліни «Основи авторського права», «Авторське право» в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка.

- засновано Рух «За копірайт», що має на меті привернути уваги молоді до проблем порушення прав інтелектуальної власності. Ведеться робота з реалізації освітнього проекту «Copyright грамотність», в межах якого підготовлені анімаційні відео уроки для молоді з інтелектуальної власності та мотиваційні ролики. Розроблено сайт для підтримки проекту «Copyright грамотність».

26) Штефан О.О., к.ю.н., доц.:

– надання консультацій щодо режиму правової охорони авторським правом оприлюднених та не оприлюднених творів.

– продовжує роботу над дисертацією на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.03.

27) Бутнік-Сіверський С.О., к.ю.н.:

- протягом звітнього періоду підвищував кваліфікацію на курсах патентних повірених в Інституті інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія», успішно пройшов тестування, склав кваліфікаційні іспити та 11 грудня 2015 року на засіданні атестаційної комісії Державної служби інтелектуальної власності України атестований як представник у справах інтелектуальної власності (патентний повірений) за спеціалізацією: винаходи (корисні моделі), промислові зразки, знаки для товарів і послуг, юридичні послуги у сфері інтелектуальної власності.

28) Петренко С.А., к.ю.н.:

- Керував секцією «Охорона та захист прав інтелектуальної власності» на V Всеукраїнській науково-практичній конференції «Інтелектуальна власність: погляд з XXI століття». Організатор - Черкаському національному університеті ім. Богдана Хмельницького (м. Черкаси, 15-16 жовтня 2015 року);

- Прочитано лекцію «Судова експертиза» (3 академічні години) в Українській комерційній школі (м. Київ). На лекції були присутні 10 чоловік (представники юридичних осіб);
- Робота редакційної колегії фахового видання «Теорія і практика інтелектуальної власності»;
- Прочитано лекцію «Інтелектуальна власність : практика правозастосування» (2 академічні години)) для 30 студентів Черкаського національного університету ім. Богдана Хмельницького (м. Черкаси, 9-10 грудня 2015 року);
- Прочитано курс лекцій «Інтелектуальна власність» магістрам: - в інституті високих технологій (8 академічних годин стаціонар); - на факультеті кібернетики (14 академічних годин стаціонар); - на фізичному факультеті (6 академічних годин стаціонар) Київський національний університеті ім. Т.Г. Шевченко (присутні 250 чоловік (студенти магістри)) (м. Київ);
- Прочитано курс лекцій «Патентна та ліцензійна діяльність» спеціалістам на факультеті «Управління міським господарством» (78 академічних годин стаціонар та 63 академічні години заочка) Академії муніципального управління (70 студентів спеціалістів) (м. Київ);
- Прочитано лекцію «Судова експертиза» (3 академічні години) в Українській комерційній школі для 10 представників юридичних осіб. (м. Київ).

Крім того, співробітники Інституту приймають активну участь у викладацькій діяльності у вищих навчальних закладах України.

№ п/п	Викладач	Місце викладання	Назва курсу
1	О.П. Орлюк, директор Інституту, д.ю.н., проф.	Київський національний університеті імені Тараса Шевченка	Методологія наукових досліджень з інтелектуальної власності; Інтелектуальна власність та інноваційна діяльність; Трансфер технологій
2	Н.М. Мироненко, заст. директора з наукової роботи, д.ю.н., проф.	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві	Адміністративне право; Авторське право
		Київський національний університеті імені Тараса Шевченка	Вступ до інтелектуальної власності; Інтелектуальна власність; Інтелектуальна власність та інноваційна

			діяльність
3	О.Ф. Дорошенко, заст. директора з експертної роботи, к.ю.н.	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві	Основи судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності
		Київський національний університеті імені Тараса Шевченка	Основи судової експертизи об'єктів інтелектуальної власності
4	С.А. Петренко, керівник Центру експертних досліджень, к.ю.н.	Академія муніципального управління МОН України	Патентознавство та ліцензійна робота
		Київський національний університеті імені Тараса Шевченка	Організація роботи патентного повіреного
5	К.О. Горська, старший науковий співробітник сектору авторського права, к.філол.н., доцент	Київський національний університет ім. Тараса Шевченка	Інтелектуальна власність, Основи авторського права (англійською мовою)
6	О.В. Пічкур, провідний науковий співробітник сектору патентного права	Київський національний університеті ім. Тараса Шевченка	Охорона прав на сорти рослин
7	Б.М. Падучак, к.ю.н.,	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві	Трансфер технологій, Інноваційне право
		Національний технічний університет України «Київський політехнічний	Договірне право Інтелектуальна власність і інноваційна діяльність

		інститут»	
8	О.Б. Бутнік-Сіверський , провідний науковий співробітник, д.е.н., проф., академік АТН України	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська національна юридична академія» в м. Києві	Економіка інтелектуальної власності
9	С.О. Бутнік-Сіверський , науковий співробітник, к.ю.н.	Інститут післядипломної освіти Національного університету харчових технологій	Правове забезпечення діяльності підприємств з питань права інтелектуальної власності
10	Я. О.Іолкін , провідний науковий співробітник, к.ю.н.	Київський Національний медичному університеті ім. О.О. Богомольця	Медичне право
11	О.Ю. Кашинцева , завідувач відділу промислової власності, к.ю.н.	Київський Національний медичний університет ім. О.О. Богомольця	Медичне право
		Київський університет права НАН України	Договірні відносини у сфері інтелектуальної власності, Управління правами інтелектуальної власності
		Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Міжнародне правове регулювання інтелектуальної власності Міжнародно-правова охорона інтелектуальної власності
12	Р. Є.Еннан , старший науковий співробітник сектору авторського права, к.ю.н.	Національний університет «Одеська юридична академія» (м. Одеса)	Порівняльне право інтелектуальної власності, Право інтелектуальної власності Участь адвоката у захисті прав інтелектуальної власності, Правова охорона інтелектуальної власності в

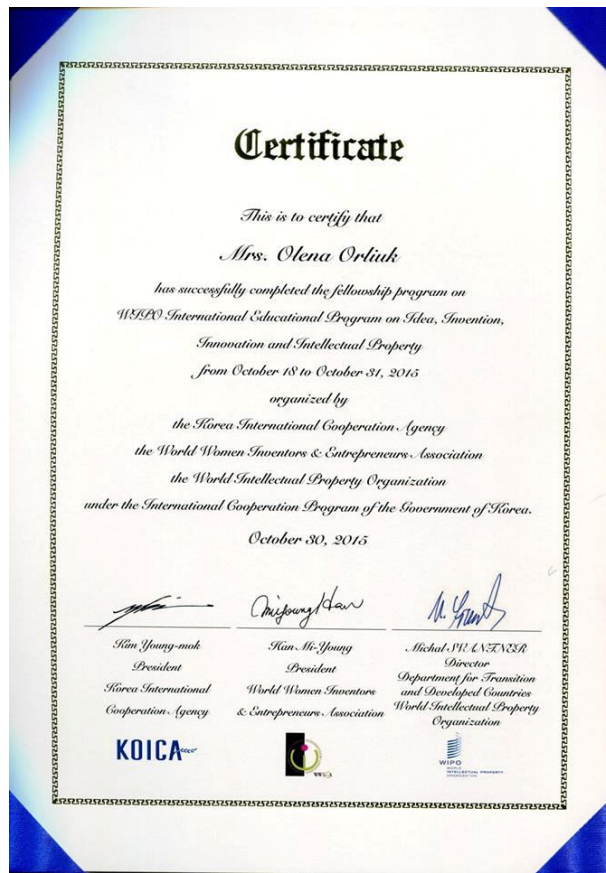
			мережі Інтернет
		Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» (м. Київ)	Захист прав інтелектуальної власності, Порівняльне право інтелектуальної власності, Правова охорона інтелектуальної власності в мережі Інтернет, Право інтелектуальної власності ЄС
13	<i>Л.Т.Комзюк</i> , к.ю.н.	Київський національний університет імені Тараса Шевченка	Інтелектуальна власність, Медіа-право, Актуальні проблеми авторського права та суміжних прав
14	<i>О.О.Тверезенко</i> , зав. сектором комерційних позначень	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Київ	Договори у сфері інтелектуальної власності
15	<i>Г.О.Андрощук</i> , к.е.н., гол. н.с.	Інститут інтелектуальної власності Національного університету «Одеська юридична академія» в м. Києві	Інформаційне право

11.5. Відзнаки

09 квітня 2015 р. Вищим навчальним закладом «Університет економіки та права «КРОК», НДІ приватного права та підприємництва імені академіка Ф.Г.Бурчака НАПрН України **Орлюк О.П.** оголошено Подяку за особистий внесок в організацію та проведення Міжнародної науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні проблеми застосування цивільного та господарського законодавства», вагомий вклад у розвиток правової науки України та популяризацію науково-дослідної діяльності серед молоді.

Орлюк О.П. за результатами проходження Міжнародної освітньої програми «SEED Project 2015 – WIPO International Educational Program on Idea, Invention, Innovation and Intellectual Property» отримала сертифікати про успішне проходження від Korea International Cooperation Agency (KOICA), World Women Inventors &

Entrepreneurs Association (WWIEA), a також World Intellectual Property Organization (WIPO).

Розділ 12. КАДРОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

1. Фаховий склад Інституту.

На даний час до складу Інституту входять (на штатних посадах або за сумісництвом): **2** член-кореспондента НАПрН України, **1** академік АТН України, **7** докторів наук (6 – юридичних, 1 – економічних); **24** кандидата наук (16 – юридичних, 4 – економічних, 2 – технічних, 2 – філологічних); у тому числі: 5 професора, 11 доцентів, 2 старших наукових співробітників; 1 заслужений юрист України, 3 атестованих судових експертів (внесених до Реєстру судових експертів, що ведеться Мін'юстом України); 4 оцінщика (у т.ч. нематеріальних активів), сертифікованих Фондом Держмайна України; 5 патентних повірених, внесених до Державного реєстру патентних повірених, що ведеться Державною службою інтелектуальної власності України; провідні фахівці, що спеціалізуються на дослідженні проблем у сфері інтелектуальної власності.

Структура Інституту

1. Керівний склад інституту	
Керівники	
Директор	Орлюк Олена Павлівна , доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
Заступник директора з наукової роботи	Мироненко Наталія Михайлівна , доктор юридичних наук, професор, член-кореспондент НАПрН України
Заступник директора з експертної роботи	Дорошенко Олександр Федорович , кандидат юридичних наук, судовий експерт
Учений секретар	Яшарова Марія Миколаївна , кандидат економічних наук
2. Керівний склад наукових підрозділів	
Підрозділ	Керівник
2.1. <i>Відділ промислової власності</i>	Кашинцева Оксана Юріївна , кандидат юридичних наук, доцент
2.1.1. Сектор патентного права	Работягова Людмила Іванівна
2.1.2. Сектор комерційних позначень	т.в.о. Зайківський Олександр Болеславович , кандидат технічних наук
2.2. <i>Відділ авторського права і суміжних прав</i>	Штефан Олена Олександрівна , кандидат юридичних наук, доцент
2.2.1. Сектор авторського права	Штефан Анна Сергіївна , кандидат юридичних наук

2.2.2. Сектор суміжних прав	Дроб'язко Володимир Степанович , кандидат філологічних наук
2.3. <i>Економіко-правовий відділ</i>	Борко Юлія Леонідівна , кандидат економічних наук
2.3.1. Сектор економіки та оцінки прав інтелектуальної власності	т.в.о. Ревуцький Сергій Федорович , кандидат економічних наук
2.3.2. Сектор використання та передачі прав інтелектуальної власності	Тверезенко Олена Олексіївна , магістр інтелектуальної власності, патентний повірений
2.4. <i>Центр експертних досліджень</i>	Петренко Сергій Анатолійович , кандидат юридичних наук, судовий експерт, патентний повірений
2.4.1 Відділ узагальнення експертної та судової практики	Прохоров-Лукін Григорій Вікторович , кандидат юридичних наук
Лабораторія правового забезпечення розвитку науки і технологій (на громадських засадах)	Андрощук Геннадій Олександрович , кандидат економічних наук, доцент
Центр гармонізації прав людини та прав інтелектуальної власності (на громадських засадах)	Кашинцева Оксана Юріївна , кандидат юридичних наук, доцент
Лабораторія комерціалізації та трансферу технологій (на громадських засадах)	Зубарєв Олександр Миколайович
3. Організаційно-технічна служба	
Головний бухгалтер	Остапович Ніна Петрівна

Розділ 13. ФІНАНСОВЕ ТА МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Фінансове забезпечення.

Науково-дослідний інститут інтелектуальної власності Національної академії правових наук України є бюджетною науковою установою і відповідно до Бюджетного кодексу України та поточного Закону України «Про Державний бюджет» фінансується за рахунок коштів державного бюджету (загальний фонд).

Фінансові показники діяльності Інституту надаються у річному фінансовому звіті.

Матеріально-технічне забезпечення.

На сьогоднішній день Інститут оснащено сучасною комп'ютерною технікою, якої обліковується на балансі понад 50 одиниць.

З метою виконання вимог чинного законодавства відповідно до укладених договорів Інститутом поставлено на облік нематеріальні активи, у т.ч. 60 ліцензійних програм для комп'ютерної техніки, що забезпечують його поточну діяльність. Ведуться перемовини з представництвом Microsoft щодо оновлення ліцензійного забезпечення на пільгових умовах, передбачених для освітніх та наукових установ.

Протягом 2015 р. в Інституті продовжувалося формування бібліотечного фонду. Фонд поновлено протягом року на понад 100 одиниць найменувань.

Розділ 14. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ РОБОТИ ІНСТИТУТУ

Перед Інститутом та його структурними підрозділами постає низка актуальних завдань:

У галузі наукових досліджень:

▲ зосередження уваги на пріоритетних наукових дослідженнях з наступних питань:

▲ проблем створення, управління та комерціалізації результатів інтелектуальної діяльності в умовах глобалізації світової ринкової економіки;

▲ проблем реалізації прав інтелектуальної власності в умовах сучасного технологічного розвитку;

▲ нормативно-правового забезпечення функціонування національної системи управління правами інтелектуальної власності;

▲ дослідження міжнародного та європейського досвіду правової охорони та захисту прав інтелектуальної власності в процесі гармонізації національного законодавства.

▲ здійснення аналітичних оглядів наукової літератури та законодавства за темами, що досліджуються. Особливо звернути увагу на світові тенденції з проблем патентування та ліцензування комп'ютерних програм та баз даних, нормативних актів, щодо створення ринку ліцензій об'єктів інтелектуальної власності, міжнародно-правових актів, у т.ч. конвенцій, які діють у країнах ЄС, щодо визнання та виконання іноземних судових рішень, існуючих міжнародних норм, законодавчої та судової практики щодо правової охорони товарного знаку в мережі Інтернет.

▲ виконання пріоритетних напрямів щодо розвитку юридичної науки у сфері інтелектуальної власності на 2016 – 2020 роки, що включає 36 пунктів, направлено Академіку-секретарю відділення цивільно-правових наук НАПрН України, дійсному члену (академіку) Кузнєцовій Н.С. (вих. № 456 від 18.12.2015р.) та безпосередньо на Президію НАПрН України.

У галузі видавничої діяльності:

▲ здійснювати регулярне видання Збірника наукових праць «Питання інтелектуальної власності», науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності», забезпечувати наукове редагування науково-популярного журналу «Інтелектуальна власність в Україні», підготовку доповідей і статей фахівців Інституту, в яких систематично публікувати результати наукових досліджень, отримані за результатами розробки фундаментальних науково-дослідних робіт;

▲ здійснювати подальші заходи щодо просування науково-практичного журналу «Теорія і практика інтелектуальної власності» до наукометричної бази SCOPUS;

▲ підвищувати якість веб-сайту Інституту, розширити перелік відомостей, що на ньому містяться, постійно оновлювати інформаційні ресурси;

У галузі інтеграційних зв'язків:

▲ організувати обмін науковою інформацією з провідними науково-дослідними та освітніми закладами юридичного профілю країн Європейського Союзу (Польща, Угорська Республіка, Словачія, Італія, Франція, Німеччина) та інших країн світу;

▲ налагодити зв'язки між Національною академією правових наук України та Всесвітньою організацією інтелектуальної власності (м. Женева, Швейцарія) щодо технічної допомоги та надання навчально-методичної, наукової та періодичної літератури з питань інтелектуальної власності (попередні домовленості досягнуті).

У галузі організаційної роботи:

▲ налагодити механізм щодо можливості участі в робочих групах з розробки нормативно-правових актів, що розробляються, органами виконавчої та законодавчої влади;

▲ збільшувати обсяги бібліотечного фонду Інституту за рахунок нових надходжень, пошуку в Інтернеті, наукових праць співробітників Інституту;

▲ здійснювати подальше забезпечення співробітників Інституту сучасними технічними засобами, дотримуючись при цьому режиму ефективного та економного використання наявного ресурсу;

▲ запровадити проведення вебінарів з питань інтелектуальної власності;

▲ запустити сайт із метою популяризації знань для дітей та юнацтва у сфері інтелектуальної власності;

▲ провести чергову Літню школу з інтелектуальної власності у липні 2016 року.

У галузі поліпшення кадрового складу:

▲ здійснювати підготовку спеціалістів до захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право;

▲ здійснити заходи із відкриття аспірантури за спеціальністю 12.00.13 – право інтелектуальної власності, після легалізації даної спеціальності рішенням МОН України;

▲ забезпечувати відповідні умови для роботи фахівців Інституту над дисертаційними дослідженнями;

▲ постійно організовувати участь наукових працівників у методичних заходах в Інституті держави і права імені В.М. Корецького НАН України, Інституті інтелектуальної власності (м. Київ), а також у науково-практичних семінарах і конференціях спільно з організаціями, які працюють у сфері інтелектуальної власності, а також у бізнесовому середовищі в цілому;

▲ проводити роботу по затвердженню тем дисертаційних досліджень науковим співробітникам, які не мають наукового ступеня, та які виявили бажання підвищувати свою кваліфікацію;

▲ продовжити роботу із відкриття в Інституті спеціалізованої вченої ради для захисту дисертаційних досліджень на здобуття наукового ступеня *доктора філософії у галузі права* за спеціальностями 12.00.03 та 12.00.13;

▲ розглядати на засіданнях кадрової комісії Інституту і вченої Ради питання визначення відповідності кваліфікації наукового працівника займаній посаді, встановлення рівня професійної підготовки, результативності та перспективи використання його здібностей;

▲ організувати обмін науковими співробітниками, у тому числі шляхом організації та проведення стажування, лекцій, спільного навчання тощо;

▲ розвивати діяльність наукових центрів, створюваних на базі Інституту, що діють на громадських засадах, активно висвітлювати їх діяльність за допомогою різноманітних інформаційних ресурсів, розширювати партнерські відносини.

**Заступник директора з наукової роботи,
доктор юридичних наук, професор,
член-кореспондент НАПрН України**

Н.М. Мироненко

**Учений секретар,
кандидат юридичних наук**

М.М. Яшарова

ДОДАТКИ